מספר 1645 כ"ב אדר תשכ"ט, 12.3.1969 המחיר 130 א

העולם

תמונות בלעדיות

הרמטכ"ל המצרי ריאד
באזור הקרבות של
תעלת סואץ

דו"ח על מצב בריאותה
של גולדה מא
מוכיח כי המפלג
מסכנת את חיי

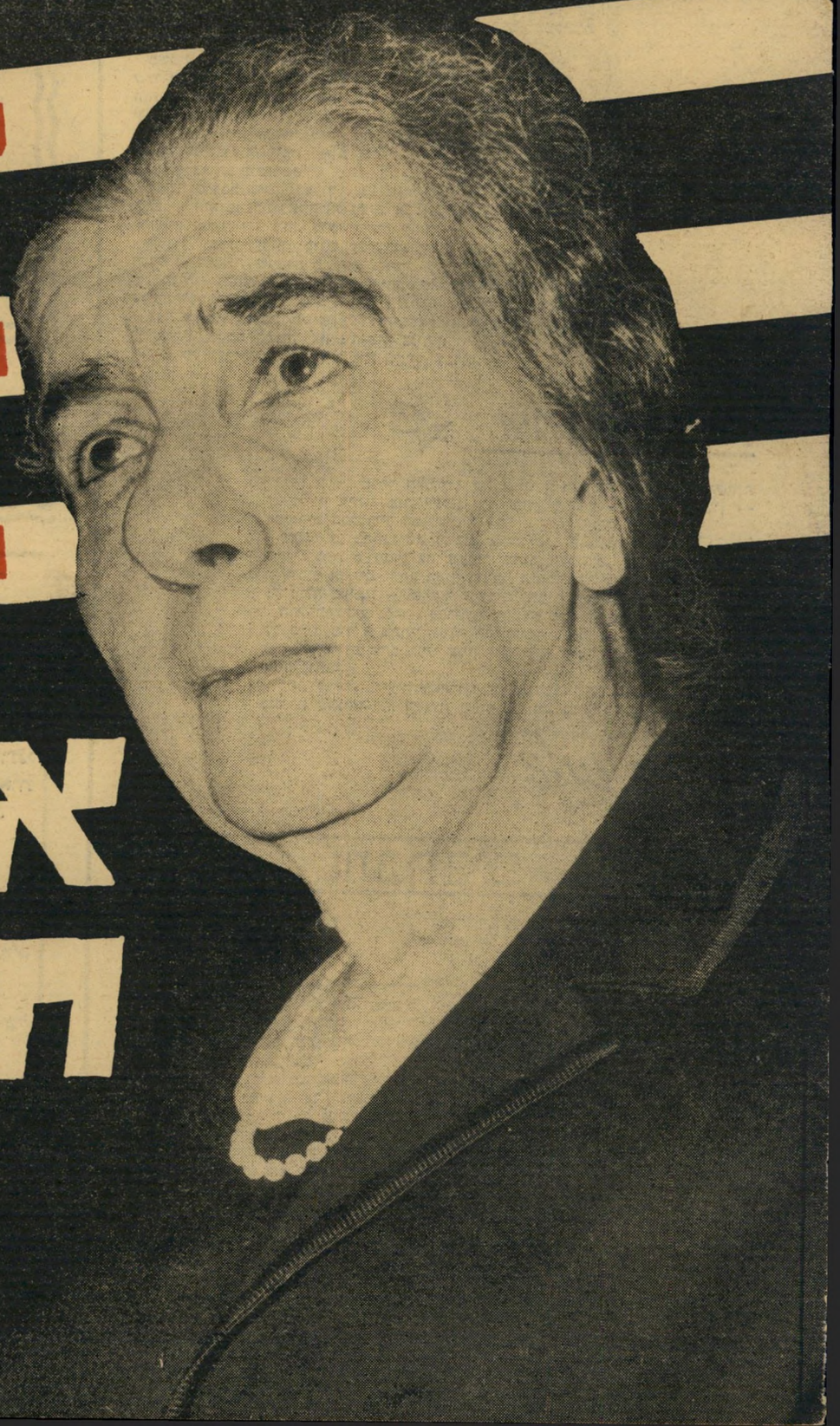

אל
תהרגו
אותה!

קוראי יקרים,

לפי מחקר שערכנו לפני שנים אחדות, הסתבר כי 6.2 אנשים קוראים כל גיליון של העולם הזה. יש הקוראים אותו במספרה, כמובן. אבל לרוב קוראים אותו בבתים. שלא כמו עיתון־ערב, למשל, הנקרא ברחוב וכעבור שעתיים חדל לעניין, משמש העולם הזה חומר־קריאה במשך שבוע שלם.

ראשון בתור הקוראים עומד מי שקונה אותו. לרוב, זהו הבעל. אחרי שהוא מסיים את הקריאה, עוברת הבעלות עליו לאשה. ידועים לי כמה מיקרים, שהבעל קונה שני גליונות — כדי לא לריב עם אשתו.

אחרי ההורים — בא תורם של הילדים, אם הם בגיל קריאה. אבל בזאת לא מסתיימת תקופת־שירותו של העולם הזה. אחרי בני־המשפחה הממידים, באים הוורחים ובני־המשפחה המרוחקים, או אפילו השכנים. כל זה מפני שלכל גיל יש משהו מעניין בהעולם הזה. ואם אין — מוסיפים במיוחד, למענו.

מי העורך: גבר או אשה?

דוגמה שהונהגה לא מזמן הוא המדור לוהט ולהיט. אומנם גם קוראים מבוגרים קוראים אותו, אבל הוא מדבר בעיקר לבני־הנעורים. מה שכתוב בו משמש נושא לוויכוחים ולרכילויות במועדוני־הקצב ובמסיבות ה־חברתיות של הנוער.

בשבוע שעבר הוספנו מדור חדש לעיתון. זהו עולם האשה, אשר שמו מעיד על יעדו. עשינו זאת לא רק כדי שהאשה הקוראת את העולם הזה לא תרגיש מקופחת, אלא מפני שגם הקורא הגברי מתעניין בנושא ששמו האשה.

מדור זה יגיש, לאשה כמובן, את האינפורמציה „המקצועית" הדרושה לה בענייני אופנה, יופי, קניות וגידול ילדים. אבל איפה הגבר שאינו מתעניין באיתם נושאים?

כאשר כותבת ניצה, במדור המיפקצות שלי, על צער־ושימחת־גידול־בנים — היא מדברת כאשה אל נשים. אבל אני ממליץ בפני כל אב לבל להחמיץ את המדור הזה. הוא לא רק ייהנה — הוא גם יחכים.

המדור בכללו ערוך ומוגש על־ידי מערכת נפרדת, בתוך המערכת הכללית. השאלה שעמדה בפנינו, כאשר תיכננו את הרחבתו הניכרת של העיתון והוספת מדור לאשה, היתה: האם בראש המערכת הנפרדת צריכה לעמוד אשה, או שיכול עורך עולם האשה להיות גבר?

כבר מצאנו, כמובן, תשובה לשאלה הזאת. אבל, ברשותך, לא אגלה לך אותה. אשמח לשמוע את ניחושיך בנידון.

וגם את הערותייך, הצעותייך ותלונותייך, גברתי.

איפה הסקופים?

ככל שגדל מספר העמודים של הגיליון, מקבלת השיבות גם השאלה שהטרידה אותנו מזה שנים: איך יבחין הקורא — ממבט ראשון — בסקופים הבלעדיים המוגשים לו?

כאשר מדובר בנושא מרכזי, שמקדישים לו עמודים שלמים — קל הדבר. סקופים מסוג זה זועקים מתוך העמודים. אבל סקופים רבים וחשובים חבויים דווקא בתוך החומר השוטף, מי שאינו עובר בעיון על כל מילה בעיתון — מפסיד לפעמים ידיעות חשובות במיוחד.

החל מהשבוע נפרסם מדריך לתוכן העיתון. לא סתם רשימה האומרת לך כי בעמוד 3 מתחיל מדיר המכתבים, ובעמוד 13 יש הגידון. כי אם ציון הסיפורים שהם בעלי עניין יוצא־דופן, אשר כדאי לך להעניק להם זכות־קדימה.

כמו, למשל, בגיליון האחרון: הסקופ המרתק על האופן בו נלכדה ה־מחתרת שהניחה את הפצצה בשופרסל. או, בגיליון זה, — — —

שלום כפר

מכתבים

● **קובה סי! „אל־פתח" נו!**

הידיעות שהתפרסמו לאחרונה בעיתונים היומיים בארץ, בדבר אנשי אל־פתח המתאמנים, כביכול, בקובה, מרמזות על דוקטרינה חדשה ומסוכנת, ההולכת ומתגבשת בישראל.

בדומה לדוקטרינת האלשטיין בגרמניה ה־מערבית, ישנם גורמים ממשלתיים אצלנו, הסבורים כי יש להחריף את היחסים עם כל מדינה המגלה אהדה או נותנת תמיכה לאירגונים הפלסטינאיים, עד כדי ניתוק ה־יחסים. האמת היא שמטרת הידיעות על אנשי אל־פתח בקובה היא כפולה: אם „תת־ודה" הממשלה הקובאנית שאין אנשי אל־פתח בשטחה, ינצלו זאת שירותי ההסברה הישראליים בעולם, כדי להוכיח שאפילו ה־מהפכנים הקובאנים מסתייגים מאל־פתח; אם תעבור קובה בשתיקה על הידיעות האלה — תשתמש ישראל בשתיקתה כדי להוכיח לאמריקאים עד כמה החבלנים הפלסטינאים הם קסטרואיסטים מסוכנים.

המפסידה העיקרית מכל זאת תהיה לבטח ישראל, שיחסיה הטובים עם קובה יורעו לגמרי, עד כדי סכנת ניתוק יחסים דיפלו־מאטיים. זה יתרום לחיזוק הדימוי הריאק־ציוני שלנו בעולם.

ניסים בן־ציוני, תל־אביב

● **מה היא האמת?**

הרשו נא לי להוסיף ולהבהיר בעניין „הרב שלא נסע לאיטליה," (העולם הזה 1639, 1642), כי תשובתו של שר הדתות נשלחה אל מזכירות הכנסת, ורק לאחר מכן ביטל ח"כ אבנרי את השאילתה שלו.

ושוב, כיוון שאתם מאשימים את השר באמירת שקר, דבר הפוגע בכבודו של ה־שר, אנו מבקשים לפרסם מכתב זה.

מ. ע. דרוק, דובר משרד הדתות

● ברצון. גם תשובה זו מבוססת על שקר. אין שרים נוהגים כלל לשלוח תשו־בות לשאילתות אל מזכירות הכנסת, אלא הם מוסרים אותן לקצרניות אחרי קריאתן.

(המשך בעמוד 5)

המועדון החדש
של תנועת העולם הזה — כוח חדש
(בית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1)

ביום רביעי זה, 12.3.69, ב־8.30 בערב

ירצה
פרופסור ישעיהו לייבוביץ

על הנושא:

האם פיתרון כפוי הוא אסון?

המרצה ישיב לשאלות הקהל

ביום רביעי הבא ירצה עורך „פנים אל פנים"
הרב שמואל אבידור
על הנושא:
האם נסיגה היא חטא?

ביום שני, ה־17.3.69, בשעה 8.45 בערב, יתקיים
חוג בית
אצל מרים דדיאני, שד' השופטים 65 (קומה ב'), קרית־מוצקין
על הנושא:
בעיות הכלכלה וההסתדרות

העסק פתוח 24 שעות ביממה

אם תתקין מכשיר אלקטרוני אוטומטי שיענה על קריאות הטלפון אליך בזמן העדרך.

אנו מספקים גם:

* מגבירי טלפון
* מכשירי הקלטה מקצועיים BRENELL.
* שרות השכרה ותיקנים של כל סוגי מכשירי הקלטה.
* התקנת מיקרופונים ואמפלי־פיירים. אנו מכינים תקליטים גם מסרטי טייפ שלך.

רדיו דוקטור/
שרות ישראלי להקלטה

ת"א רחוב שלום עליכם 18, טלפון 244118

רווי את צמאון פניך
SKIN DEW — טיפוח מוסיף לחות

אחד השעורים הראשונים אותו למדה היטב הלנה רובינשטיין בלמדה את תורת העור, הוא כי פני אשה חיים באופן מתמיד בסביבה עויינת: אוויר, שמש, רוח והאוירה המסוגרת של חיים עירוניים, כל אלה פוגמים ביופי העור.

„אנו גילינו כי עור צורך מים" — כתבה הלנה רובינשטיין, „אם תגלי את פניך — ללא הגנה — לחום השמש, ליובש הרוח, לקור החורף, סימני הפגיעה לא יאחרו לבוא".

הגנה זו, לחות זו, הוגשה על-ידי הלנה רובינשטיין לכל נשות העולם כשיצרה את הקרמים ללילה המפורסמים המאפשרים הזנת העור על-ידי הוספת לחות חיונית בשעות השינה. אך מאחר והעור צורך גם הגנה במשך שעות היום, חיפשנו אחר שיטה המאפשרת זאת, ומצאנו כאשר יצרנו את Skin Dew Emulsion.

SKIN DEW תחליב שקוף, מוסיף לחות לעורך, מגן עליו מיובש ומלווה את פניך במשך כל היום מתחת לאיפור. נסי SKIN DEW. אז תביני במהרה מדוע הוא התחליב הראשון במעלה בעולם כולו.

וכעת נוספו לסדרת SKIN DEW שלושה תכשירים חדשים — המשלימים את הטיפוח מוסיף-לחות: Skin Dew Emollient Cleanser תכשיר ניקוי עדין לעור הפנים, מיוצר מתרכיבים ספציפיים המטפחים את העור בעדינות ומשחררים את נקבוביות העור משיירי איפור ולכלוך.

Skin Dew Herbal Lotion טוניק ללא אלכוהול, מוסיף לחות, מרכך ומרגיע את העור, משלים את פעולת ניקוי פניך. מומלץ במיוחד לעור עדין ויבש. השתמשי בו גם במשך היום לרענון פניך ועינייך.

החיפוש היה קשה. כצעד ראשון היה עלינו לגלות דרך להפיכת היסודות העשירים של הקרמים שלנו לשקופים ובלתי נראים — וכך גילינו את התחליב.

לאחר מכן היה עלינו למצוא את היסוד הבסיסי אשר יבטיח לתחליב החדש שלנו את תכונותיו המוסיפות לחות. ושוב מצאנו. הם קיימים בחלב בלבד וזהו ה-"Lait Ferment" הנמצא ב- SKIN DEW אשר עוזר לעורך לשמור על איזון אידיאלי של הלחות.

Skin Dew Eye Cream קרם קל ומזין מאד לעור העדין מסביב לעיניים. נלחם ביובש העור, עוזר להעלמת הקמטים העדינים ושומר על מראה חלק וצעיר.

הצעה מיוחדת לתקופה מוגבלת:

באריזה מיוחדת: 3 מוצרים במחיר של מוצר 1.
Skin Dew Emulsion 2 oz. — IL. 13.80
חינם — Skin Dew Emollient Cleanser 1 oz.
חינם — Skin Dew Herbal Lotion 1 oz.

Skin Dew
Helena Rubinstein

דבר תשקיר

צפויות התפטרויות מסעירות

התפטרויותיהם של אישים בכירים באחד המשרדים הממשלתיים המרכזיים, על רקע של טענות קיפוח ומחלוקת מיקצועית, עלולות להסעיר בימים הקרובים את המדינה.

משה דיין מאבד את העורף

שר־הביטחון משה דיין עלול לאבד את העורף החזק ביותר שלו, אחרי שנחל תבוסה ללא־קרב במפלגתו בתיכרוך על מינוי היורש ללוי אשכול.

נוסף לחברים רבים של רפ"י לשעבר, שנטשו אותו ועברו בגלוי לצד הגוואדדיה הוותיקה, עומד להישמט מידי דיין אחד ממיבצריו הגדולים והחזקים ביותר, בעיקבות שינויים פרסונאליים שיחולו בו.

תפקיד ממלכתי למרים אשכול

אחת הבעיות שהתעוררו במפלגת העבודה אחרי מותו של לוי אשכול היתה בעיית פעילותה הציבורית העתידה של מרים אשכול. מקורביו של ראש־הממשלה המנוח טוענים, כי מזה זמן הביע אשכול את משאלתו, שלאחר מותו ייעדו למרים תפקיד מרכזי במפלגה, והם רואים בכך מעין צוואה בלתי־כתובה.

כבר עתה ברור שמרים אשכול לא תחזור לעבודתה בספריית הכנסת, שם עבדה עד יום מותו של בעלה. נראה שאחרי שגולדה מאיר תיכנס לתפקידה, תקבל מרים אשכול מינוי לתפקיד ממלכתי.

בת קיסר חבש בטיפול רפואי בארץ

בתו של קיסר חבש, היילה סילאסי, נמצאת בטיפול רפואי בישראל.

בתו של הקיסר הגיעה לטיפול מיוחד במכון למניעת עקרות שליד בית־החולים בתל־השומר, נמצאת בטיפולו האישי של הגינקולוג הנודע הפרופסור דויד סר. הנהלת בית־החולים עושה מאמצים כדי להסתיר את נוכחותה של בת הקיסר בבית־החולים.

לא יהיו שידורי בחירות בטלוויזיה

אחרי שהתקבלה בכנסת ההחלטה להעביר לידי המשרדים הממשלתיים המרכזיים, על רקע של טענות קיפוח ומחלוקת מיקצועית, עלולות להסעיר בימים הקרובים את המדינה.

אחרי שהתקבלה בכנסת ההחלטה להעביר לידי המשרדים הממשלתיים המרכזיים, על רקע של טענות קיפוח ומחלוקת מיקצועית, עלולות להסעיר בימים הקרובים את המדינה.

מבקשים להקים טלוויזיה פרטית

בקשה ראשונה להקמת תחנת שידור טלוויזיונית פרטית, שתשדר בעיקר שידורים מיסחריים, הוגשה בימים האחרונים למשרד־הדואר. המבקשים לא ציינו את זהותם בגוף הבקשה, אולם טענו כי מאחוריהם עומדים משקיעים זרים.

למרות שברור למבקשים כי משרד־הדואר ידחה את בקשתם, הם רוצים בתשובה שלילית רשמית כדי שיכלו לבקש מבית־המשפט הגבוה לצדק צו־על־תנאי נגד משרד־הדואר.

ניצב רוזלין מועמד למפכ"ל המשטרה

בעיקבות מינויו של יהודה פראג למפקד משטרת מחוז תל־אביב, במקומו של יעקב קנר, הוצא שמו מרשימת המועמדים לתפקיד המפכ"ל הבא, כאשר תגיע שעתו של המפכ"ל הנוכחי, פינחס קופל, לפרוש.

המועמד הריאלי היחיד שנותר כדי לרשת את מקומו של קופל הוא ניצב שאול רוזולין, מפקד המחוז הדרומי של משטרת־ישראל.

גולדה המורה

אחת התמונות המעטות מארכיונה הכרטי של ראש־הממשלה גולדה מאיר, שצולמה בימי מלחמת העולם הראשונה, כוועידה של ציוני ארצות־הברית. יושב משמאל: דויד בן־גוריון, שגורש מהארץ על־ידי התורכים. עמדת: גולדה, אז מורה לשפה האנגלית במילווקי שבקנזס ציונית מכורה.

מחנה לפועלים מהרצועה יוקם בכניסה לירושלים

הבנייה בירושלים, הנמצאת עתה בהילוך גבוה, עלולה להיעצר כתוצאה ממחסור חמור בכוח־אדם, ובשל לחץ שנוצר על־ידי זירמי עלייה המופנים לבירה. כדי למנוע תקלות, הוחלט להביא לעיר כ־500 פועלים מרצועת עזה, בעיקר ברזלנים ופועלי־שלד. בכך גם מקדים ראשי משרד־העבודה לפתור בעיות תעסיקה לתושבי הרצועה.

הפועלים ישוכנו במחנה מיוחד שיוקם למענם במבואות ירושלים. הצעה אחרת שהועלתה, לפיה יוסעו הפועלים יום־יום לירושלים, בעיקר בשל הבעיות הביטחוניות שתתעוררנה בעיקבות הקמת מחנה כזה, תידחה כפי הניראה.

שבתי טבת יפרוש מ„הארץ"

בעיקבות מינויו של העיתונאי יאיר קוטלר למזכיר מערכת הארץ, והשינויים שהכניס קוטלר בעבודת המערכת ובצורתו הגראפית של העיתון, **עומד שבתי טבת, אחד החברים המרכזיים של מערכת „הארץ", לפרוש מהעיתון.**

פרישתו של טבת, על רקע חילוקי־דיעות לגבי סמכויותיו של קוטלר, תוסח כנראה בתחילה כיציאה לחופשה ארוכה.

רתכים זרים מועסקים בישראל

בעיקבות המחסור הקיים בארץ ברתכים, הובאו לישראל למעלה מ־50 רתכים מהודו, ארצות־הברית, ארצות אחרות באירופה ובאסיה, והם מועסקים בעבודות־מתכת שונות בארץ.

הבאתם נעשתה במיסגרת תוכנית כוללת למילוי המחסור בכוח־אדם, שהוכנה על־ידי הרשות לתיכנון כלכלי, משרד־האוצר, ובנק־ישראל.

לפי תוכנית זו, שאושרה על־ידי השרים הכלכליים, יובאו עובדים זרים לארץ, לתקופה זמנית, בענפים בהם קיים מחסור בפועלים מקומיים. יש סיכוי שבקרוב ייובאו לארץ חרטים וכרסוכנים, בעלי־מיקצוע חסרים בארץ.

מענקים כספיים לנשים עובדות

הביטוח־הלאומי יתן לנשים עובדות מענקים כספיים, במקום ההקלות במיסוי שאושרו קודם לכן. הסיבה לכך היא כי מתן ההקלות במיסוי כרוך בחליכים תחיקתיים ממושכים.

לכן הוחלט לחלק את הכסף שהוקצב למתן ההנחות במס — חמישה מיליון ל"י — באמצעות הביטוח־הלאומי.

עתה מעבדת ועדה המשותפת למשרד־האוצר, משרד־העבודה והביטוח־הלאומי את הקריטריונים, לפיהם יחולק המענק וכן את השיטה בה יינתן. נראה שהכוונה היא לתת מענק מודרג, שיגדל ילך עם ירידת השכר החודשי של האשה העובדת.

בגליון זה

	עמוד
איך בא הרעיון לקצין־המיבצעים היפאני לחסל במכה אחת את צי ארצות־הברית בפירל הארבור? ראה „בעולם"	8
מת ההבדל בין „אל־פתח" ו„החזית לשיחרור פלסטין"? מה עשו ארבעת הטרוריסטים יום לפני שתקפו את מטוס „אל־על" בצירידי?	11-10
האלוף טל פשט את מדיו. מה עוד קורה בצה"ל?	15-14
מצב בריאותה של גולדה מאיר, כפי שהוא רשום בתיק האישי שלה.	18
מיסמך שטרם פורסם	
גם אם אינך משוגע לחיות, קרא מאמר זה עליהם	21-20
תיאטרון שלם התארגן נגד שחקן אחד וקרא לו „משוגע!"	26
גולדה נכנסת לומר שלום לבעלה — וגילתה שהוא נפטר	29

מכתבים

(המשך מעמוד 2)

● **עזה:**

שאלה חמורה!

קראתי את המאמר של אורי אבנרי, „אזהרה בעזה," (העולם הזה 1643) ונדהמתי. נדהמתי לא רק על המדיניות האווילית הממשלתית, המצרפת חוסר־אחריות וחוסר־אנושיות. אלא עוד יותר נדהמתי על שהשבועיין שלנו ו־עורכו מצאו לנכון לפרסם ידיעה זו ר ק ע כ ש י ו.

לוי

הלא ידעת זאת, אורי, כבר לפני שנה?

עברתי אף אני, לפני שנה בערך, ב־חוצות עזה. המצב הכלכלי הירוד דקר בעיני, וידעתי שזה יבשיל טראגדיה.

נוכח „הליכוד הלאומי לשתיקה" — מבגין עד אבנרי — כמי נוכל עוד להאמין?

ד"ר יואל לוי, חיבת־ציון

● ח־כ אבנרי עורר בעייה זו כמה פעמים בכנסת, במשך 21 החודשים האחרונים, והדברים פורסמו בדו"ח לבוחר.

● **תחרות**

הציצימים

אני מזדרז לשלוח לכם את תגובתו של ההיפו, האזרח השקט והתמים של גן־

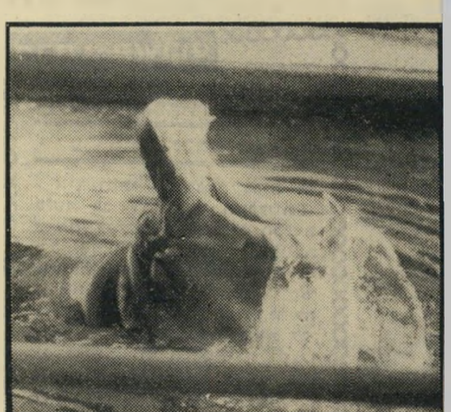

תמונת השבוע

החיות בתל־אביב, הפוער את פיו בתימהון למיקרא הדברים הקורים מתחת לאפו ממש, בעיריית תל־אביב (העולם הזה 1642).

מיכאל רוטנברג, קרית־טיבעון

● תמונת השבוע (ראה תצלום) מזכה את הקורא מיכאל רוטנברג בפרס 10 ל"י.

● **החבינים:**

מחדלים מעציבים

האם הנימוק השקול והחיובי של שר־הביטחון, בשלילת עונש־מוות לחבלנים, פג?

אם החריפו פעולות החבלה — סימן הוא שלא חלה שום התקדמות במציאת פיתרון מדיני, ויש לכוון את המאמצים בכיוון זה.

זמיר

זאת אומרת, ב־גילוי נבונות לפש־רה מדינית, הוה אומר: הקצבת ששת סביר לערבים ה־פלסטינים — מנו־שלי 1948 ו־1967 — לשם הקמת מדינה משלהם, ש־תהיה בקשר פורי־טיבי עם ישראל.

אך הנהגת עונש־מוות תחשל את ה־מוראל של אירגוני החבלה (כשם שההרס הסיטוני של ה־מטוסים בביירות גרם לתגובה הפוכה מזו לה קיוותה ישראל) והם ימשכו יותר את הנוער הערבי „להקריב את עצמו על מיזבח המולדת השדודה!"

ולבסוף, בתור אזרח שאיכפת לו, יורשה לי להציג בפני הציבור ומנהיגיו את ה־

(המשך בעמוד 6)

"עם שני פנקסים אלה אני יכול להסתובב נמעט בלי פרוטה בכיס!"

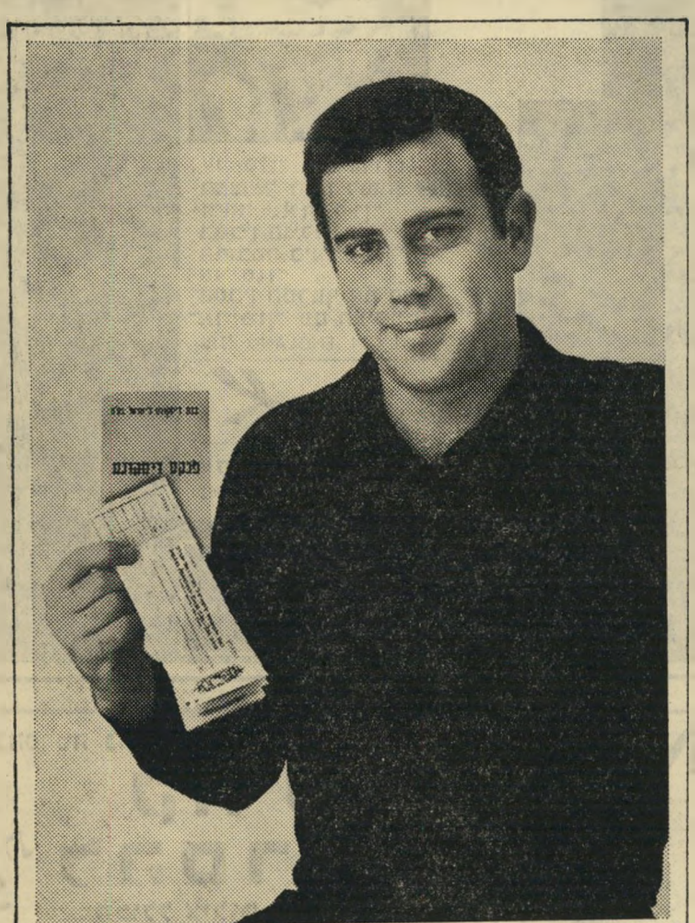

מדוע צריך אני לקחת אתי כסף מזומן — כדי לאבד אותו או לפרנס את הכייסים?

אני צריך לשלם עבור איזה קניה — אני חותם על שיק, ושלום על ישראל. ושימו לב, רבותי, ההוצאות בחשבון שיקים מסתכמות בפרוטות בלבד בסוף השנה אם אני משתמש בהרבה שיקים, בעוד שעל 75 השיקים הראשונים אין עלי לשלם מאומה.

אם יש מקומות שעומדים על כך כי ישלמו להם במזומן, יש „פנקס דיסקונט" בכיסי, תמיד אני מוצא סניף של בנק דיסקונט בסביבה, נכנס אליו, מציג את „פנקס דיסקונט" שלי — וזהו זה. אני מקבל כסף מזומן והולך לשלם מה שיש לי לשלם, ושרות זה לא עולה לי גרוש.

כדאי שתשא עמך תמיד פנקס שיקים ו־„פנקס דיסקונט" של בנק דיסקונט

בנק דיסקונט

לישראל בע"מ

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' קרליבך 12, טלפון 30134/5,
ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דסוס משה שהם בע"מ,
תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ. •
העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

שאלה: האב המיניות־לא־מדיניות הזו של ממשלת הליכוד־הלאומי, על מחדליה המעציבים ומעשייה השליליים — אינה גוררת את כל הישוב הזה לקראת שיאה?!

שלום זמיר, אמירים

● **המחירים במיטבח הפועלים**

אני שולח לכם שני תפריטים לדוגמה: אחד של מסעדה פרטית, והשני של מיטבח־פועלים, כדי שהציבור יוכל להשוות בין המחירים של שתי המסעדות.

אהריך

מסעדה פרטית לוקחת עבור ארוחה שלימה, המורכבת מארבע מנות, 3.50 ל"י. ומיטבח הפועלים, שניבנה בכספם של פועלים, עבור הפועלים, ו־שנהנה מהנחות רבות בשל־כך, לוקח 4.70 ל"י עבור אותה ארוחה.

במיטבח הפועלים אוכלים, בדרך־כלל, עניים. האם מהם צריך לפשוט את העור?

זיק אהריך, תל־אביב

● התפריטים המפורטים, שנשלחו על־ידי הקורא אהריך למערכת, אומנם מוכיחים את טענתו.

מבתב השבוע

● **מימוז הבחירות: פרישות והפרשות**

איך ומתי יועברו הקצבות הכנסת לבחירות לידי המפלגות?

אם למשל 20 מחברי הכנסת של מפא"י יצהירו על עזיבת הסיעה ויודיעו על הקמת סיעה חדשה, תקבל מפא"י את ההקצבה לפי מספר הח"כים שהיו לה לפני פרישת ה־20, כמו גח"ל לפני פרישת המ"ח. מאידך יקבלו הללו, כחברי סיעה חדשה כמו מ"ח, הקצבה בשיעור של 20 כפול 120 אלף, שהם שני מיליון ארבע־מאות אלף ל"י, סכום שיתווסף לקרן הבחירות של מפא"י.

בכלל, אפשר להמשיך בשיטה זו בלי־סוף. כשמכל סיעה שתפרוש יפרשו שוב חברים ויקימו סיעה חדשה. בכך אפשר יהיה בטור גיאומטרי להגדיל את הקצבות המפלגה.

בכל אופן, אם הכנסת מסרבת, באופן עקרוני, לקבל את החצעות ח"כ אבנרי, אף שההיגיון האלמנטרי נודף מהן, תפעל נא סיעת העולם הזה — כוח חדש ותדאג לעצמה בכך שח"כ אבנרי יצהיר על עזיבת סיעת העולם הזה, יקים סיעה חדשה ויקבל את ההקצבה המתאימה. סיעת העולם הזה תקבל מצידה את ההקצבה המגיעה לה לפי מספר חברי־הכנסת שהיו לה לפני פרישת הח"כ שלה. בכך תכפיל את הסכומים שיועמדו לרשותה...

גד שוהם, שחייץ

● **שגרירי ישראל בקאהיר**

קראתי בסיפוק רב את דבריו של אריק רולו (העולם הזה 1643) כי "הם (הערבים) יודעים טוב מאוד מה זה העולם הזה ומה דיעותיו. שמעתי אותם מצטטים מאמרים שלמים של אורי אבנרי, גם בירדן מכירים אתכם ויודעים מה דיעותיכם, אבל אתם לא פופולאריים שם. בקאהיר, לעומת זאת, יש הרבה הרואים בכם בני־שיח אפשריים."

במשך שנים שאלתי את עצמי אם יש שכר לעמלכם, והנה בא אישור מוסמך. אני מאמין שיבוא יום שאורי אבנרי או שלום

המכון המיוחד לפאות גברים: רחוב גנסין 7, תל־אביב (מול קולנוע הוד), טלפון 246924.

המכון להסרטה בתל־אביב

פותח בשעות הערב

קורס להסרטה

הכולל צילום ועריכה
ב־8־סופר 8 ו־16 מ"מ

בימוי וכתיבת תסריטים
בהדרכת מומחים מהטובים בענף

במסגרת הקורס יוסרט סרט קצר ע"י המשתתפים

מקום הקורס: **בבית ציוני אמריקה** רח' דניאל פריש 1 ת"א. ההרשמה במקום בימי ג' ה' 7—6 בערב, ויום יום במשרד רח' פינסקר 2 חדר 422, טל. 50012 בשעות 6—4, 1—8 עד ל־12.1.69.

מספר המקומות מוגבל

מרס 1969

בפברואר — חודש הביטוח — כמו בכל השנה:

בטח חייך ורכושך ב„סהר"

סהר
חברת הביטוח המתקדמת בישראל

קונים במזומן
מילווה קליטה ובטחון
(כולל החדש)
וגם
מניות „בנק הפועלים"
„בנלי"
סוכני בורסה
תל־אביב
רח' הרצל 7

כהן יסעו לקאהיר, כשגרירים מוסמכים של ישראל הריבונית, וינהלו משא־ומתן על השלום.

דויד בן־ארצי, ירושלים

● בילעם הפוך:
השמצות!

את הספר „אילו נוצחה ישראל" לא די לקריא, יש גם להבינו.

לדעתנו, השמצותיו של אורי אבנרי, ב־מאמרו „בילעם הפוך" (העולם הזה 1641), משוללות כל יסוד. ואדרבא, זה ספר ש־מחוץ להיותו ניקרא בנשימה עצורה. הוא מעורר גם מקום למחשבה, ומאפשר לכל קורא להכיר מקרוב את דמותו ונפשו של האוייב העומד מאחרי כותלנו.

ובכלל, מדוע זה מצטרף עיתונכם ל־להקה של נאצה, מוסקבה והטירור הערבי בכל גינוי נגד ישראל, ומאידך תומך בגלוי בכל גוף העושה והמטיף נגד מדיניותה של ישראל בזירה הצבאית והמדינית?

קבוצת קוראים שלא חתמו, טאי־פי, פורמוזה

● למשל?

● „גולדה או אני!"

אשר להשתגע בארץ הזאת!

אני מודיע לכם: ברגע שגולדה תהיה ראש־ממשלה, אני מהגר לחוץ־לארץ!

יחיאל דולב, תל־אביב

● טעות
לעולם גורשת

הופתענו ושמחנו למצוא בגיליון העולם הזה (1643), תמונה של בתנו, דלית הפעו־

דלית הרנשטט

טה (ולא „פעוט", כפי שכתבתם), בעת טיול בשלגי החרמון.

אך אל בהלה, אין אנו באים לחבוע פיצוי בסך 120.000 ל"י על הפירסום או על הטעות.

א. וי. הרנשטט, נתניה

● שרות
פורנוגראפי

ערככם ירד בעיני בכמה אוקטבות בגלל רשימתכם „ארץ־ישראל המתפשטת" (העולם הזה 1640).

אם לצורך ויכוח פוליטי ומוסרי הגעתם כבר עד לשימוש בנשק הלעג ולשרותה ה־פורנוגראפי של בחורה — אז במה אתם טובים יותר ממתנגדיכם, שאותם אתם מכ־נים „פאשיסטים"?!

חנן גודגרט, חולון

●

זכות קדימה במדור זה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים את תצלומיהם למכתבים.

כשאתה זקוק לעזרה דיעותיך הפוליטיות לא מעניינות אותנו

אינך צריך להיות במפלגה או בהס־תדרות עובדים כל־שהי כדי ליהנות אצלנו ממלוא הטיפול והעזרה. אינך צריך קשרים. אינך זקוק לפתקי המלצה. אינך צריך להכיר מישהו שיסדר לך משהו. אצלנו אתה משלם **רק** בעד ביטוח רפואי ואתה מקבל את **כל** הביטוח הרפואי: בחירה חפשית של רופא פרטי ו/או שרותי המרפאה הקרובה למקום מגוריך, שרותי מעבדות וטי־פולים, זכויות איש־פוז, דמי־מחלה בזמן שאינך יכול לעבוד. ועתה — לכבוד יובל ה־35 שלנו — אתה נהנה, כחבר חדש, גם מ־25% הנחה בתשלומי השנה הראשונה. לחיילים משוחררים וזוגות צעירים — הנחות גדולות עוד יותר. פרטים בכל סניפי

קופת חולים לעובדים לאומיים

פרסום גלבלום ● סטודיו HBM

„בדוק את האינטליגנציה שלך"

מאת ד"ר ג. אייסנק

בספר 8 מבחני I.Q שלמים עם פתרונות המאפשרים למבוגרים וצעירים לבדוק את מנת המישכל שלהם. הספר מומלץ במיוחד לאלה העומדים בפני מבחנים פסיכוטכניים.

המחיר 4.40 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים

המפיץ:

מ ר ג ל י ו ת, מלצ'ט 38 תל־אביב.

ה מ נ ו י

קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בהקדם.

לא יאומן פי יסופר...

חגורת המסמרים

מלך צרפת לואי ה־14 מצא דרך אכזרית במיוחד להעניש את אהובתו מדאם דה מונטספאן על חטאיה: ב־16 שנות חייה האחרונות היא נידו־נה לשאת דרך קבע צמידים, ביריות וחגורה העשויים כולם ממתכת ו־מסמרי ברזל, החגורות והבריות הן עליהם מסמרי ברזל חדים. גם בלי עינוי שאינך חייבת לשאת בו: הגר־בונים של „מרסי" משחררים אותך אחת ולתמיד מעינוי זה. נסי אותם פעם ולא הביני איך יכולת אחרת. מחירם רק 4.50 ל"י לזוג (או 5.40 ל"י בסריגת מחסום עוצרת רכבות) ואיכותם כמיטב הגרבונים באירופה.

נשים מאמינות בגרבי

Merci

בברוח

למד אצלנו בכתות בוקר או ערב

*** מורים אקדמאים בעלי נסיון
*** חוברות עזר לספרי לימוד
*** עזרה נוספת במקצועות הקשים

פרטים והרשמה:
1—9, 8—5

פוליטכניקום

תל־אביב: ברנר 17, מפ' אלנבי 55
חיפה: שמריהו־לוין 30
רמת־גן: ביאליק 42

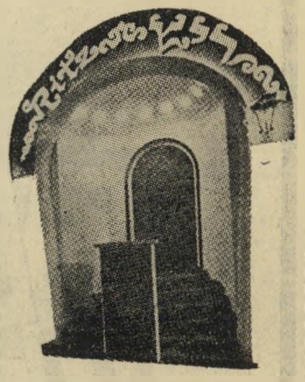

„ריץ"

מסעדת בר—אפריטיף
רחוב הירדן 8, תל־אביב
טלפון 58006

★

המסעדה לאניני הטעם

מפגש אינטימי לאנשי חברה ועסקים

★

פתוח מ-11 לפנה"צ ועד לשעות הקטנות

★

מוסיקת רקע שקטה ערובה לאוירה נעימה
תפריט מ—8.— ,10.— ,12.— ל"י, כולל מיסים

★

מטבח ממדרגה ראשונה

בקופת חולים מרכזית
אתה במרכז

לבחירתך החופשית

טפול רפואי בבית הרופא או במרפאה

לשרותך:

★

● תרופות ומעבדות

● זכויות אישפוז

● ביטוח מחלה

● ביטוח החלמה

★

יחס אישי לכל מבוטח

קופת חולים מרכזית
סניפים ברחבי הארץ
המרכז: תל־אביב.
רח' שפרינצק 15.

„ציפרוני"

סוכנות לאינפורמציה וחקירות פרטיות
טלפונים 623001, 757613 • רחוב החשמל 8, תל־אביב

•

★ איתורי כתובות
★ חקירות מסחריות

בעולם

כדור הארץ

הוי ירח,

הוי ירח

הסנסציה של השבוע היתה, כמובן, טיסתה של החללית אפולו 9. היא אישרה את היכולת המעשית של האדם לנחות עתה על הירח.

כל הפרשנים הדביקו לאירוע זה בנדיבות־לב את התואר „היסטורי". אך הטיסה ל־ירח היא, בעיני רבים, תעלול בובזוי בלבד.

פעולה אחרת לגמרי להיות הרבה יותר חשובה, ויתכן כי דווקא לה נאה התואר „היסטורי". היתה זאת התנגשות קטנה בין חיילים סובייטיים סיניים, אי־שם בערבות אסיה המיזרחית (ראה מיסגרת).

כי גורל כדור־הארץ יוכרע בכדור־הארץ — לא בחלל החיצוני, אלא בחלל הפנימי.

גרמניה

תעלול

מונע

הטכס היה קצר ומרשים. המקום: מחנה הריכוז הנאצי בדאכאו, ליד מינכן, ששמו זכה לדראון־עולם והנשמר מאז כמוזיאון הזוועות.

בשעות הבוקר, ביום שלג, התכנסו כמה עשרות צעירים ליד שער המחנה. הם הקימו דוכן־נואמים מקושט בסמל המדינה המערב־גרמנית, ומתחו סרט שחור בכניסה.

לתדהמת האורחים הרגילים, שבאו להתייחד במקום, ניגש אחד הצעירים לדוכן, פתח בנאום חגיגי. „הגיעה השעה לפתוח מחדש מחנה זה," קרא בקהל. „לאור עמדת המפלגות השולטות במדינתנו, אין ספק כי המחנה דרוש עכשיו מחדש."

לאחר מכן שלף הנואם זוג מספריים, וחתך בתנועה חגיגית את הסרט השחור. „מחנה דאכאו פתוח מחדש," הכריז בפאתוס, לצלילי שירי־לכת נאציים שבקעו מן הרמקול.

„מאסר מונע". לא היה זה תעלול חסר־טעם. יוזמי הטכס היו עורכי הירחון הסאטירי הגרמני פארדון („סליחה"). ירחון זה, הנפוץ בחוגי הסטודנטים, מבטא את הקו החריף ביותר של השמאל החדש הגרמני.

בטכס זה רצו העורכים למחות נגד מזימה חדשה של המיפלגה הגרמנית לחוקק חוק אשר יאפשר להטיל על אנשים „מאסר מונע". הדבר הזכיר את „מאסר המגן" של ימי הנאצים, סעיף שעל פיו נאסרו כל אויבי המישטר והושלכו לתוך מחנות־הריכוז. „מאסר המנע" החדש יהיה דומה ל„מאסר בדצמבר 1941. במיבצע זה השמידו מטוסיו את מיסב צי־המלחמה האמריקאי בפרל הארבור — „גמל הפנינים" באיי האוקיאנוס.

יומני קולנוע. היה זה מיבצע היסטורי, ששינה את מאזן־הכוחות העולמי לכמה שנים, אישר ליפאן לכבוש את כל מיזרח אסיה והכניס את ארצות־הברית למלחמת־העולם השנייה. הוא עשה רושם כה עמוק על האמריקאים, עד שהסיסמה „זכור את פרל הארבור!" הפכה צו לאומי עליון, ברוח הסיסמה „זכור את אשר עשה לך עמלק!"

הרעיון נולד במוחו של קצין־המיבצעים של חיל־הים הקיסרי, הגנרל מינורו גנדה. השבוע הוזמן להרצות באקדמיה של חיל־הים האמריקאי, והוא נתגלה למאזיניו כאיש חביב. הוא סלח אפילו לאבותת החיילים המשוחררים, שמחתה בחריפות נגד ביקורו.

סיפר גנדה: „יום אחד ישבתי והסתכלתי ביומני־קולנוע, שהראו טור עורפי ארוך של נושאות־מטוסים שלכם. אז בא לי הרעיון."

הרעיון היה לקבץ יחד את כל נושאות־המטוסים היפאניות, לשלוח אותן לעבר פרל־הארבור, כדי שיוכלו מטוסיהן להתקיף בדרוכז את הצי האמריקאי ולהשמידו בפעולת־מחץ אחת. ההצלחה היתה מלאה.

הסכמה גנרלית. לעומת זאת לא נתקבלה הצעה נועזת עוד יותר של קצין־המיבצעים המקורי. הוא הציע לחזור על התקפת־האוויר כמה פעמים ולשגר את הצבא היפאני לכיבוש איי־האוואי, כבסיס להתקפה על ארצות־הברית עצמה.

הגנרלים מבינים זה את זה. כששוחח הגנרל היפאני עם האדמירלים האמריקאיים, נשכחו מיכיוני הקורבנות של מלחמת האוקיינוס השקט. בכלל, שררה הבנה מופלאה. „צדקתם בהחלט כשהטלתם את הפצצה האטומית על הירושימה," אמר היפאני. „אילו היתה הפצצה בידינו, ייתכן שהיינו משתמשים בה גם כן."

ארצות־הברית

האזרח ההומו־

סכסואלי

האם יכול אדם הומו־סכסואלי להיות בעל „אופי מוסרי טוב"?

החליט השבוע השופט הפדרלי ג'ורג' רוס־לינג, בהחלטה היסטורית: „כן."

החלטה זו באה בעיקבות בקשתו של עולה חדש מיוגוסלביה, שהגיע לארצות־הברית בשנת 1961 והמבקש עתה להתאזרח שם. עם הגשת הבקשה היה עליו למלא טופס, שנגע גם לחייו האינטימיים. מאריו בלה, בן ה־31, שגובהו 1.85 מטר ומישקלו 90 ק"ג, הגדיר את עצמו כ„בי־סכסואלי, בעל נטיות הומו־סכסואליות".

פקידי משרד־הפנים נדהמו. על פי חוק העליה וההתאזרחות, מותר לשלול את האזרחות מאדם שאופיו המוסרי הוא שלילי, הם סירבו לאשר את התאזרחותו של בלה, בהסתמכם על תקדימים. זה הגיש עיירעור.

פטיה משפטית. החלטת השופט היתה מהפכנית, ונגדה את כל התקדימים.

קבע רוסלינג: „סטיותיו המיניות הפרטיות של אדם המקיים יחסי־מין עם מבוגרים הפועלים מתוך רצון חופשי, אינן שוללות את אופיו המוסרי הטוב.... בית־המשפט אינו יכול לפעול כצנזור למוסר הציבורי."

טכס פתיחת מחנה־חריכוז בדאכאו
לצלילי שירי־לכת נאציים

המינהלי" הנהוג בישראל. שם, כמו כאן, אפשר יהיה לאסור אנשים בלי האשמה מוגדרת, ללא אפשרות של הגנה, ללא משפט.

מלחמות

זכור את

פרל הארבור

איך נולד הרעיון של מיבצע חיל־האוויר הישראלי ב־5 ביוני 1967? בוודאי יעבור זמן עד שהדבר ייוודע ברבים.

השבוע, באיחור של 27 שנים, נודע איך נולד הרעיון של מיבצע חיל־הים היפאני ב־7

דו"ח איוחד

„בשבוע שעבר התחילה מלחמת העולם השלישית"

מוות על הקרח

ייתכן כי היסטוריון בעתיד יקבע כי המיפנה הגדול בתולדות האנושות אירע בחודש מארס 1969 — מכלי שבני אותם הימים שמו לב לכך.

השליש הראשון של המאה ה־20 עמד בסימן ההכרעה הגדולה בין מדינות מערב־אירופה. היא הגיעה לשיאה במל־חמת־העולם הראשונה, בה הוכרעה גרמניה ניסברה קיס־רות הצאר הרוסי.

השליש השני של המאה ה־20 התחיל בשנת 1933, עם עלותו של אדולף היטלר לשלטון. היטלר גרם למלחמת־העולם השנייה, בה ירדה אירופה המערבית כולה ממפת תפת של ארצות־הברית וברית־המועצות, ובין הגדעים המ־קופחים, בהנהגת סין.

היריות הראשונות של מלחמה זו נורו בש־בוע שעבר.

שפחים מוחזקים והתנחלות צהובה

שדה־הקרב הטיבעי של מלחמה זו — וגם אחת העילות העיקריות שלה — משתרע לאורך הגבול בן 6000 הקילו־מטרים בין שני הענקים הקומוניסטיים.

גבול זה נקבע בשנת 1860, בחוזה שנחתם בפקינג בין סין, שהיתה אז חלושה ועלובה, ובין ממלכת הצאר הרוסי, שהיתה במלוא עוצמתה. בחוזה זה ניכסה על סין להכיר בכל הכיבושים של הרוסים במאות השנים האחרונות, שה־ביאו את רוסיה אל האוקיינוס השקט, תוך בליעת שטחים עצומים שהיו שייכים לסין.

פמליית הקיסר הסיני (ציור מתקופת מינג)
שליחות סודית בטאיוואן

סין האדומה לא השלימה עם „חוזה בלתי־שוה" זה, שניכפה על־ידי „האימפריאליזם הרוסי". בימי ההתסיסות בין סטאלין ומאו נידחה הסיכסוך, אך הוא המתין בפינה — וכל רוסי ידע זאת.

כי בסין יש התפוצצות אוכלוסייה. 700 מיליון סינים זקוקים לאדמה חדשה — ומבטיחה פונים אוטומאטית אל שיטחי־הענק של ברית־המועצות באסיה, המאוכלסים באופן דליל. מכיוון שיש לסין ממילא תביעה היסטורית על שטחים אלה, היה ברור לגמרי כי יבוא יום וסין תנסה להשתלט עליהם, כדי לפתחם בפני התנחלות סינית.

זהו סיכסוך מחוייב־המציאות, ואין רוסיה יכולה להיפטר ממנו לעולם. לכן מאמינים גדו־לי המדינאים במערב — ובראשם הגנראל שארל דה־גול — כי יש לכפם את כל התוכ־ניות המדיניות בעתיד על הביטחון הגמור כי ברית־המועצות זקוקה לעזרת כל הגוש הלבן, ותהיה מוכרחת להתפשר עם המערב.

לא המצאה של דמיון חולני

הקרב של השבוע שעבר, בו נהרגו למעלה ממאה קצי־נים וחיילים משני הצדדים, נערך באי שבמרכז הנהר המהווה את הגבול בין שתי המדינות מצפון לוולאדיווסטוק. אי זה נקרא דאמאנסקי ברוסית, ציאן־פאו־טאו בסינית.

לפי הגירסה הסינית, חצו הרוסים את נהר אמור הקפוא, הגיעו לאי הסיני, תקפו מישמר סיני והפילו בו חיילים. לפי הגירסה הסובייטית אירע ההיפך: משמר סיני חדר לאי, השייך לברית־המועצות, ותקף את המישמר הסובייטי.

כל אחד משני הצדדים גינה את יריבו, האשימו בבגידה בקומוניזם ויחס לו מזימות אימפריאליסטיות חשוכות. הסינים הוסיפו כי היו עשרות תקריות כאלה בעבר הקרוב, וכי הסובייטים ריכזו לאורך הגבול צבא עצום.

סיגנון כל ההודעות הוכיח כי שני הצדדים מבינים כי התרחשויות אלה הם חלק מתהליך היסטורי, העלול להגיע לממדים אדירים.

הסובייטים טוענים כי הסינים מתכוננים ל־מלחמה כללית נגד ברית־המועצות. הסינים טוענים כי ברית־המועצות נכנסה לברית הדו־קה עם ארצות־הברית, וכי היא מנסה עתה לכתר את סין מכל העברים, בעזרת האמרי־קאים.

אחת ההאשמות הסיניות, שצילצלו כהמצאה של דמיון חולני, היתה כי ברית־המועצות פתחה במשא־ומתן חשאי עם צ'יאנג קי־שק, השליט הריאקציוני של טאיוואן (פור־מוזה). האשמה זו התבססה על ביקור שערך עיתונאי סובייטי בשם ויקטור לואיס, הנחשב כבעל מעמד רשמי, באותו אי. הוא נפגש עם הנשיא צ'יאנג ועם שרי הביטחון והחוץ, מבלי שפורסמה על־כך הודעה כלשהי בטאיוואן או בברית־המועצות.

בסלאנג הקומוניסטי, המישטר של טאיוואן הוא הגורם המבחיל ביותר בעולם, מישטר־בובות אמריקאי, רקוב עד היסוד, ריאקציוני ללא תקנה. עצם ביקורו של עיתונאי סובייטי חשוב במקום זה מצורר באמת תמיהה.

אך לא בחוגים יודעי־דבר באירופה המערבית, למשל.

בברלין וכבון מתרחשים מזה כמה שבועות כי בריה"מ מנהלת עתה בסתר מיבצע מדיני רחב־ממדים באסיה. היא משתדלת לכרות ברית עם יפאן, מקדמת את השלום בוויאט־נאם תוך הטלת האפוטרופסות שלה על האנוי, מתקרבת לפיליפינים ולאינדונסיה. השבוע בי־קר שר־הביטחון הסובייטי, המרשאל גרצ'קו, בהודו — השכנה הגדולה של סין.

כל הדברים האלה מצטרפים לתמונה ברורה: ברית־המו־עצות משתדלת להקים חגורת־ביטחון אדירה לביתור סין מכל העברים, ברית להגנה הדדית מול הענק הצהוב.

סין, אל־פתח ו„השלום הכפוי"

ברית זו יכולה להתקיים רק בתנאי אחד: קיומה של ברית אמריקאית—סובייטית פעילה נגד סין.

דה־גול היה אחד הראשונים שהבינו תהליך היסטורי זה, אך לא היחיד. הנשיא ג'ון קנדי פעל על סמך הנחה זו כאשר עלה, אחרי משבר קובה, על דרך של שיתוף־פעולה עם מוסקבה, כרת את חוזה איסור הניסויים האטומיים. הנשיא לינדון ג'ונסון הפסיק את התהליך, כאשר נגרר, בטיפשות עילאית, לתוך מלחמה חסרת־תכלית בויאט־נאם. עתה, לקראת חיסול מלחמת ויאט־נאם, נמשך התהליך ביתר עיקביות. כבר עתה ברור כי מנוי וגמור עם הנשיא ניכסון להמשיך בקו של קנדי, להשתית את המדיניות שלו על ברית הדוקה עם ברית־המועצות.

יש לדבר זה השלכה מיידית וקיצונית על ענייני המרחב הישראלי־ערבי.

הסיכסוך הישראלי—הערבי הוא מלחמת־זבובים, לעומת הסיכסוך הסיני—סובייטי. מדינאי וושינגטון ומוסקבה כא־חד רואים בו מיטרד אווילי וילדותי, העלול לסחוב אותם לתוך סיכסוך ביניהם, בדיוק בשעה שגורל העולם מחייב את שותפותם. לכן אזיר הלחץ בשתי הבירות לשים קץ לסיכסוך זה, על־ידי הסדר כפוי.

על רקע זה יש משמעות מיוחדת לתקרית קטנה שאירעה השבוע בפקינג.

בשגרירות המארוקאית נערכה מסיבה לכבוד יום־העצמ־אות של אותה ארץ. מטעם השגרירות הסובייטית הופיע רק ניספח צבאי בודד, אך ממשלת־פקינג שלחה משלחת רמת־דרג, בהנהגת סגן ראש־הממשלה, לי פו־צ'ון.

הסיני ביקש את רשות־הדיבור, ונאם נאום אנטי־סובייטי חריף. באמצע הנאום עזב הניספח הסובייטי, יחד עם שאר הדיפלומאטים של אירופה המיזרחית, את המסיבה, כשהסינים מלחים את יציאתם במחיאות־כפיים סוערות.

מלחים סיניים קוראים בספר מאו
עזרה גלוייה לאל־פתח

באותו רגע אמר לי פון־צ'ון כי ברית־המועצות עשתה קנוניה עם ארצות־הברית כדי „להכריח את הערבים להי־כנע לישראל," ושהיא זוממת להשתלט על המיזרח־התיכון.

בשביל סין, חשוב ביותר למנוע שיתוף־פעו־לה אמריקאי—סובייטי במרחב, ולהביא את הסיכסוך המרחבי לידי עימות מלחמתי בין אמריקה ורוסיה. לשם כך תומכת סין ללא הסתייגות באירגוני־החבלה הפלסטיניים. ואילו ברית־המועצות מעוניינת ביותר לכפות על המרחב הסדר בהקדם האפשרי, כדי לבלום את התקדמות אירגוני־החבלה, ולבצר את ה־משטר הנאצרי הקשור בה.

לממשלת ניכסון יש סטרות דומות — ולכן השמיע השבוע, במסיבת־העיתונאים הגדולה שלו, דברים תקיפים ומרחיקי־לכת בזכות הסדר שייקבע על־ידי שתי מעצמות־העל, תוך „התייעצות" עם ישראל והערבים. אחרי שיקבעו המעצמות מה יהיה טיבו של ההסדר, יפעלו שתיהן כדי „לשכנע" את ישראל והערבים „להסכים" להסדר זה.

כך יש למאורעות בגבול המושלג שבצפון־מיזרח אסיה השפעה ישירה ומיידית על המת־רחש במרחב השטוף־שמש באסיה הדרומית־מערבית.

והאזרחים הציונים של ישראל יוכלו רק להתנחם במח־שבה שאילו התגשמה תוכנית בירו־ביז'אן, היה נמצא עתה קיבוץ יהודי גדול בדיוק התחך במלחמה הסובייטית־סינית. איזור בירו־ביז'אן, שם רצה סטאלין להקים התנחלות של מיליוני יהודים, הוא איזור־גבול.

מטרת סטאלין היתה, בין השאר, ליישב את האזור כדי ליצור עובדות מוגמרות כלפי סין — לקראת המלחמה העזלה עתה באופק.

משרד הפנים האמריקאי הודיע מייד ש־יירער על סטייה משפטית זו.

הזכר הבלתי־מצוי והרווקה המצויה

בעוד ששופט אמריקאי הסכים להגדיל את מיספר ההומו־סכסואלים במדינה (ראה לעיל), סברה עסקנית אמריקאית שיש כבר יותר מדי.

דורותי שינדר היא יושבת־ראש של איר־גון נשים רווקות. היא הופיעה בפני ועדת־הכספים של הקונגרס האמריקאי כדי לתבוע שם הנחות־מס לרווקות.

„פשוט אין היצע מספיק של זכרים אמרי־קאיים," קבעה בעדותה. „במלחמת־העולם השנייה נפלו גברים רבים, ורבים אחרים נשאו נשים זרות בעת השרות מעבר לים."

כל־כך יפים! ולא די בזה. מיספר ההומו־סכסואלים הולך וגובר. „בסאן־פראנ־ציסקו בלבד יש 80 אלף הומו־סכסואלים," קבעה העדה, והוסיפה באנחה: „וזה חבל מאד. מפני שרבים מהבחורים האלה הם כל־כך יפים."

כל זה מקשה את גורלה של הרווקה. „כל שני גברים המקיימים יחסי־אהבה איש עם רעהו, גורמים לכך ששתי נשים נורמליות נשארות בודדות, כשהן מתגעגעות לאהבה ולחיבה. יש לזה השפעה הרסנית ומתסכלת על הנשים. זה הורס את המוראל שלהן."

אלה הן תמונות סקופ: יום לפני הפשע בציריך הצטלמו ארבעת אנשי חולית החבלנים במקום שבו ביצעו את המעשה

24 שעות לפני הפשע

STATEMENT TO THE SWISS PEOPLE

FROM THE POPULAR FRONT FOR THE LIBERATION OF PALESTINE (P.F.L.P.)

1) The Palestine Arab people appeal to the SWISS people in the name of the leader of their national resistance, William Tell to understand and forgive what we have done to day.

We apologize to the Swiss People and government for any loss of Swiss life, injury to Swiss individuals or damage to Swiss property thet may have occured against our wish.

We are Sorry for any inconvenience moral or material that has been suffered by the Swiss people or government.

We have nothing but respect and affection for the Swiss people and the Swiss way of life.

The great Swiss tradition of coexistence between different racial and religious groups is precisely what we want to establish in a de - Zionized Palestine.

The Swiss tradition has always been a source of inspiration to us in our Struggle against the Nazi-like racism of the Israeli - zionists.

We ALWAYS distingwish between Jews and Zionists. The former we respect. The latter we fight bcause they have invaded our homeland.

Zionism is being used by Israelis to mobilize Jews exactly as the Hitlar used Nazism to mobilize Germans.

2) We are particulary sorry that we have violated Swiss neutrality.

We have not done this light - heartedly. It is our reply to the Zionist strategy of hitting us at the time and place of their choosing.

The Zionists cannot expect us to refrain from adopting the Same counter-Strategy. The same rules must apply to BOTH sides.

The World cannot applaud the Zionist strategy of hitting us where and they want and at the same time deny us the right of replying to the Zionists in the only language they understand.

Circumstances beyond our control have forced us to violate Swiss neutrality.

For this we apologize once again.

3) If we are forced to violate international rules in exceptional circumstances and against our will, the Zionists break International Law as a routine matter.

They have defied and still defy all resolutions on Palestine by the UNITED NATIONS.

They have broken and still break All their obligations under the Geneva Convention which they cynically signed on your soil.

They have violated and still violate EVERY rule of civilized conduct in occuppied-Palestine. Mass expulsions of Arabs, mass killing and torture of Arab school girls and their imprisonment with Israeli prostitutes, are every day practices in accupied Palestine.

The world is indifferent to this Zionist conduct but we are not.

The participation of a Gaza Refugee Girl in the operation is the reply of Arab Women to the bestialities of Israeli paratroopers against the women of Gaza.

4) Inspite of all this we took special care in our attack on the EL-AL plane to avoid loss of innocent Life.

The target was the plane itself and its military personnel, the pilots.

EL AL planes are civilian planes only in NAME. They are used for military purposes :

To transport military personnel to and from different parts of the world to Israel.

To tronsport military volunteers from many countries especially from the U.S. to Israel.

To transport Israel military missions going abroad.

But most important of all, EL-AL planes are used extensively for the transport of troops from one part of country to another during military operations.

If the EL AL Pilots don't Want us to attack them they must first persuade their government to stop using EL AL planes for military purposes.

We the Arabs of Palestine are a Small people - now only two millions. We are fighting a guerilla war, with little or no assistance from anybody against the combined forces of world zionism and its world allies. No people, not even the Swiss people have ever faced, such great odds. But we are going to fight our Liberation war and we are going to win it as you won-yours.

החמונה ה„היסטורית"

בה הנציחו ארבעת אנשי החוליה הטרו־ריסטית את עצמם: איברהים תאופיק יוסוף, אמינה דחבור מחזיקה ביד ארוסה עבד־אל־מוחסן חטן, שנהרג בפעולה, ומפקד החוליה

את זאת לא ידעת:

עד לפני זמן קצר, היו אומרים „אל־פתח" ומתכוונים לכל אירגוני החבלה. היה נדמה כאילו אין ביניהם הבדל ממשי.

אולם בשבועות האחרונים התחיל אירגון אחד — „החזית העממית לשיח־רור פלסטין" — להעסיק את הציבור הישראלי יותר ויותר, ולהיבדל מ„אל־פתח".

ואכן — למרות ששני האירגונים דוג־לים במטרות דומות, הולך וגדל הפער ביניהן.

„אנחנו כמו אירגון־ההגנה, והחזית היא כמו אצ"ל," אמר לא מכבר דובר „אל־פתח" לאריק רולו, כתב „לה מונד" הפאריסאי.

הוא התכוון לומר: „אל־פתח" כפוף להנהגה המדינית המוכרת של הפלסטי־נים, בעוד שאנשי ה„חזית" הם פורקי־עול. ואכן, מאז הפך מנהיג „אל־פתח", יאסיר עראפאת („אבו עמאר") ליו"ר „האירגון לשיחרור פלסטין", הוא מוכר על־ידי הליגה הערבית כבעל מעמד של נשיא פלסטין וראש ממשלתה בגולה. ה־גדודים הסדירים של אירגון השיחרור, שהיו בעבר כפופים לאחמד שוקיירי, כפופים עתה ל„אל־פתח". ואילו ה„ח־זית" אינה מקבלת את מרותו.

אך מבחינתה של ישראל אין זה ה־הבדל העיקרי.

„אל־פתח" טוען לאחרונה כי אין הוא פוגע באזרחים, וכי כל מלחמתו מכוונת נגד מטרות צבאיות גרידא. „אנשי ה־חזית פוגעים קשה במלחמת־השיחרור שלנו, על־ידי כך שהם הורגים נשים ו־ילדים!" אמרו אנשי „אל־פתח" לרולו.

כרוז ההשמצה

שנתפס אצל אנשי החוליה, כתוב באנגלית ומופנה „לעם השוויצי". נאמר בפתיחתו: „העם הפלסטיני קורא לעם השוויצי, בשם מנהיג ההתנגדות הלאומית, ויולהלם טל, להבין ולסלוח את מה שעשינו היום."

ליד גדר נמל התעופה

שלושה מבין אנשי החוליה כורעים על נמל־התעופה של ציריך. עד למקום היתה הכניסה חופשית, והם העמידו פני תיירים.

מוחמד אבו אל־הינ׳ה. הם הצטלמו בדיוק במקום שממנו פתחו באש, כעבור יום אחד בלבד, על מטוס אל־על. השאלות אותן מבקשים חוקרי שוויץ לפתור עתה הן: מי צילם את התמונה? האם היה לארבעת החבלנים רק שותף אחד, או יותר? ומי הם: שוויצים או ערבים?

הזוג המאושר

עבד־אל־מוחסן חסן מנופף במעילו אל מול המצלמה, שעה שארוסתו אמינה דחבור מחייכת אליו. משמאל: מכונית ה־פולקסוואגן השכורה, בה נסעו למקום־ההתנקשות. אמינה מחזיקה בידיה גליון אל־אהראם.

סידרת התצלומים

שצולמו במצלמה לייקה, 24 שעות לפני ההתקפה. הארבעה העמידו פנים של אורחים עליזים, שבאו לבלות בנמל־התעופה ובמסעדתו. הם העמידו את מכוניתם במיגרש החנייה, ש־ממנו תיכננו את התקפתם. במסוה של חבורה עליזה מדדו את ה־שטח, קבעו אז את התוכנית המדוייקת של התקפתם הרצחנית.

„הם מקימים נגדנו את דעת־הקהל ה־עולמית, וגם את דעת־הקהל בישראל."

לפי האידיאולוגיה הרשמית של „אל־פתח", אסור לפגוע בדעת־הקהל הישר־אלית. כי „אל־פתח" מאמין בכל הרצי־נות כי בבוא היום יזכה בתמיכת המוני בני עדות המיזרח בישראל, שירצו לפרוק את עול ה„ציונים". לפי תעמולתם, ת־קום אז מדינת פלסטין בכל רחבי ה־ארץ, כמדינה דו־לאומית ערבית־יהודית.

משום כך מסתייג „אל־פתח" בחרי־פות מכל פעולות ה„חזית", כגון שלוש ההתקפות על מטוסי „אל־על", מכונית־התופת במחנה־יהודה, הפצצה ב„שופר־סל" והפצצה בקפטריה של האוניברסי־טה. כל הפעולות האלה בוצעו על־ידי אנשי ה„חזית".

„אל־פתח" עצמו פועל מבסיסיו ב־ירדן, אנשיו עוברים את הירדן והערבה ופוגעים, לדבריו, במשמרות צה"ל וב־מטרות דומות.

אנשי ה„חזית" לועגים לטענות אלה של „אל־פתח". הם טוענים כי אלה הם „ענבים חמוצים". „אל־פתח" פשוט אינו מסוגל לפעול בשטחים המוחזקים, ול־הקים בהם מחתרת של ממש, מכיוון שאין לו עורף ציבורי שם. ואילו ה„חזית" היא מכשיר של מפלגה פוליטית המונית, „אל־קאומיון אל־ערב" („הלאומנים ה־ערביים"), שהצליחה עוד בימי חוסיין להקים בשטחים מחתרת עממית מסוע־פת.

חלק אחד של מחתרת זו, בהנהגת כומר, רופא יעורך־דין, נתגלתה בעיקבות הפצצה ב„שופרסל" — אך הפצצה ב־אוניברסיטה מוכיחה כי מחתרת זו היא הרבה יותר גדולה ורצינית.

ה„חזית" עצמה התפלגה עתה, ופלג שמאלי קיצוני, „החזית הדמוקרטית", משווה את עצמו ללח"י, שהתפלג מ־אצ"ל.

הבנת הבדלים אלה חשובה, לצורך פעולה מדינית ותעמולתית נגדית. לכן מוזר שמשה דיין דיבר גם השבוע על „אל־פתח", כשהתכוון לפעולות ה„ח־זית". בכנסת אמר דיין, לא מכבר, כי אינו יודע את ההבדל בין האירגונים השונים, וגם אינו מתעניין בהם. זוהי הודעה מוזרה מפי שר־ביטחון אחראי.

אנשי ה„חזית" רואים גם בכך כוונה. באוזני רולו התלוננו על כך שדיין מיי־חס באופן שיטתי את הפעולות שלהם ל„אל־פתח". „דיין רוצה לדפוק אותנו, ולרומם את „אל־פתח"."

תמרורים

הוענק • תואר דוקטור לפילוסופיה, בטכס שנערך באוניברסיטת בר־אילן, בנוכחות האב המאושר, **לצבי לוז**, בנו של יושב־ראש הכנסת קדיש לוז. צבי, בן ה־39, יליד דגניה ב', שירת בצה"ל במלחמת־השיחרור, משרת במילואים בדרגת סרן, ממשיך להתגורר בדגניה ומלמד בבית־הספר התיכון בבית־ירח, מרצה לספרות עברית חדישה ב־בר־אילן. לפני שנים אחדות קיבל מילגה ללמוד בארצות־הברית, המשיך והרצה ב־אוניברסיטות ניו־יורק וטכסאס, חזר לארץ, שהה תקופה קצרה בעין־רדיאן במיסגרת עיירה למשקים צעירים, חזר לדגניה, ממשיך לגור שם.

נחוג • יום־הולדתו ה־40, תקופה קצרה אחרי שהחלים מהתקף־לב, של **יעקוב אגמון**, מי ש־היה חבר קיבוץ הר־אל, מנהל התיאטרון הקאמרי ומפעיליה של מפ"ם, כיום בעליו ומנהלו של תיאטרון בימות, ש־הפך לאחד התיאטרונים הפעילים ב־יותר בחיי האמנות בארץ. נשוי לשחקנית הבמה והקולנוע גילה אלמגור.

אגמון

נתמנה • כמנהל־הכללי של אוניברסיטת הנגב בבאר־שבע, אלוף־מישנה (מיל.) **ישראל בן־אמיתי**. בן־אמיתי, בן ה־46, הוא יליד פתח־תקווה, שהחל בפעילות ביטחונית כבר ב־1942, כחבר אצ"ל, נעצר על־ידי הבולשת הבריטית, גורש על־ידם לאריתריה, השתתף בנסיונות הבריחה ממחנה־המעצר שם. ב־1948 הוחזר לארץ, התגייס לצה"ל והשתתף במלחמת־השיחרור כמפקד מחלקת מרגמות כבדות. סיים את ביה־הספר לפיקוד ומטה, וב־1961 מונה לקצין תותחנים ראשי — תפקיד אותו מילא עד אחרי מלחמת ששת־הימים, עת השתחרר כדי לסיים את לימודיו לתואר ב"א בכלכלה ובמדעי־המדינה.

התארסו • שחקן הקולנוע **מל פרר** (50) והיורשת העשירה **טסה קנדי** (28). פרר, שהיה נשוי בעבר לשחקנית אודרי הפבורן (שהתחתנה שוב לפני כמה חודשים),

מל פרר וטסה

הודיע שהוא ישא את טסה, אם לשלושה ילדים, ברגע שיגמרו הליכי הגירושין שלה מבעלה.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 65 האיש שבזכותו הי־כרעו קרבות רבים במלחמת תש"ח לטובת ישראל — **דויד לייבוביץ**. יליד רוסיה, שלמד בטכניון במגמה למכניקה, עלה ב־1927 לישראל, הצטרף לאירגון ההגנה, בו שירת בתפקידי פיקוד. במקביל לשירותו בהגנה שימש כמורה למכונות חקלאיות במיקווה ישראל. כאשר פרצו קרבות תש"ח, נתמנה לקצין־נשק בחזית דרום בתל־אביב, שם החל מפתח את המרגמה החדשה שנקראה על שמו, "דוידקה", ואשר היתה מסוגלת להטיל 37 ק"ג חומר־נפץ, שגרמו להרס ולהרג, אך בעיקר שימשה לגרימת בהלה, בשל עוצמת הרעש של פגזיה. אחרי מלחמת־השיחרור חזר לייבוביץ אל מיקצועו האזרחי, כמנהל מוסך למכונות חקלאיות.

ה "מיני"
וה "מקסי"

„מיני" השמלה —
„מקסי" הסיגריה
באורך 100 מ"מ,
„סופר קינג-סייז"
תערובת אמריקאית
20 סיגריות 1.50 ל"י
קנה! נסה! ותהנה!

BROADWAY
100

תמרת דובק - ערבות לטוב!

הנדון:

אלטע זאכען אלטע שיר

„נשמור נא על האלטע זאכען!"
(גולדה מאיר, בישיבה הראשונה של מזכירות מע"י אחרי האיחוד.)

השבוע התקדמה ההנהגה המדינית של מדינת־ישראל. היא עברה משנתון 1895, שנתונו של לוי אשכול ז"ל, לשנתון 1898, השנתון של גולדה מאיר, תיבדל לחיים ארוכים.

אם נמשיך להתקדם במהירות מפחדת זו, נגיע תוך כמה שנים אל המאה ה־20 — המאה של קנדי וניכסון, נאצר ורמטכ"לי צה"ל.

אולי אין אנחנו צריכים להתייחס לשנתוני־לידה, אלא לשנתוני־עלייה — שהרי שנת־העלייה היא שנת כניסתם של אנשים אלה לחיי־הציבור של הארץ.

דויד בן־גוריון היה מראשוני העלייה השנייה. לוי אשכול נמנה עם אחרוני העלייה השנייה, שהגיעו ארצה ב־1914. גולדה מאיר שייכת לגל הראשון של העלייה השלישית — זו שהגיעה אחרי מלחמת־העולם הראשונה.

עם המעבר מאשכול לגולדה אנו עוברים, איפוא — ושוב, בקפיצה אחת ממש! — את כל מלחמת־העולם הראשונה.

על כך נאמר: דור הולך ואותו דור בא.

★ ★ ★

מ שכבר כי גולדה מייצגת תקופת־מעבר ואחריה תבוא הקפיצה הגדולה — אינו יודע את אשר הוא שח. נחמד מאוד לדבר על העימות הגדול בין דיין ואלון שנמנע לפי שעה, ושייערך בקרוב, בעוד כמה חודשים.

אלה הם דברי הבאי.

עוד יש המון אנשים טובים מבני העלייה השלישית, ואחריהם מחכה בתור כל העלייה הרביעית. למשל: איש צעיר שנולד בשנת 1909, במאה ה־20 ממש, ושהגיע לארץ בשנת 1929 — פינחס ספיר.

העימות ההיסטורי, מרקיע־השחקים, בין שני ילדי „תנובה", ענקי דור־הבנינות, יכול להיי משך עוד הרבה־הרבה שנים טובות. עד שיגיעו גם הם לשיבה טובה.

ובינתיים, אחרי גולדה, יבוא ספיר.

זה לא ניחוש. ניתן לקבוע זאת בביטחון גמור.

כי בחירת ראש־ממשלה אינה בחירת מלכת־יופי. לא ינצח בעל הפרצוף הפוטוגני ביותר. ינצח מי שיש בידו הכוח.

והכוח בידי המנגנון. המנגנון הוא בידי ספיר.

★ ★ ★

מ פלגת העבודה הישראלית אינה מפלגה, במובן המקובל של המילה בחו"ל.

זוהי אגודה מיקצועית של בעלי־שררה — אסיפה פיאודלית של דוכסים, רוזנים וסתם אבירים מקומיים.

מרוכזים בה שליטים גדולים כמו אבא חושי, מושל מחוז שלם, ושליטים קטנים כמו מיכירי לשכות־עבודה בשדרות ואופקים. הבוסים של תנועת־המושבים ומנהיגי הקיבוסקאים.

השילטון המעשי נתון בידי כל אלה. מי שמרכז שילטון זה בידו, הוא המנצח.

שילטון כזה הוא, מטבע מחותנו, שמרני.

לבעלי־שררה, החרדים לשלומם ולשילטונם, אין חשק לעשות נסיונות.

הם יכולים למהוא כפיים למשה דיין בקולנוע, וליהנות מנאום נחמד של יגאל אלון. כל הכבוד.

אבל כשהם עוסקים בעסקים רציניים, בעיסקי־השילטון, הם פונים לאנשים רציניים. מישהו שאפשר לבטוח בו. מישהו שהוא אחד מהם. מישהו המבין מה זה מפלגה, ומה זה שילטון. מישהו שבא לארץ, כמוהם, בימים הטובים ההם.

בקיצור: מישהו כמו גולדה מאיר, או מישהו כמו פינחס ספיר.

לכן נבחרה גולדה — בלי קרב, בלי עימות, מבלי שאיש מאנשי רפ"י העז לפצות פה ולצייץ.

★ ★ ★

א יבינו אותי שלא כהלכה: אינני מנהל כאן ויכוח ביולוגי. אינני בא לפסול אנשים בשל גילם, או לרומם אנשים בשל גילם.

אינני בא לפסול את הגברת מאיר רק מפני שהיא בת 71, ואיני דוגל במשה דיין, שהוא נער מתבגר בן 53 פלוס.

הגיל כשלעצמו אינו חשיב. חשובים הדברים הקשורים, במידה רבה, בגיל.

רק אדם מיוחד במינו, אחד בדורו ממש, מסוגל לעלות על דרך חדשה לגמרי אחרי חמישים שנים של פעילות ציבורית רצופה, חמישים שנים של נאומים וישיבות ואסיפות.

יש גם צעירים שנולדו זקנים — ומפלגת־העבודה משופעת בכאלה. ייתכן שעצם הצטרפו של אדם צעיר למפלגת־העבודה, מפלגת השמרנות המופלגת, מעידה עליו שזקן הנהו. גילו הצעיר של אדם אינו מעיד על כושר כלשהו.

אך יש צעירים שהם באמת צעירים. צעירים היודעים כי אתגרים חדשים מחייבים תשובות חדשות. צעירים שאינם מחזיקים ברצועות הסינור של אמא — לא של אמא־מפלגה ולא של אמא־אידיאולוגיה.

צעירים המסוגלים לחשוב בעצמם ולעצמם. צעירים החיים בתקופתם, החשים בתמורות התקופה, המתאימים את עצמם לצורכי התקופה, לסיגנונה ולמכשיריה.

צעירים כאלה — אין מדינה בעולם הזקוקה להם יותר מאשר מדינת־ישראל.

ואין מדינה בעולם שבה הם מצויים פחות.

★ ★ ★

א דגים טראגדיה זו בשתי דוגמאות הלקוחות מן העתיד הקרוב.

ראש־הממשלה הבא של ישראל יעמוד בפני שני אתגרים חדשים לגמרי: תנועת־החבלה הפלסטינית ויוזמת השלום הכפוי.

התנועה הפלסטינית היא אתגר חדש בתכלית. אין היא מהדה מהדורה חדשה של פרעות 1920 או מאורעות 1936. אין היא מהדורה חדשה של מעשי הפידאיון לפני מלחמת־סיני, או ערב מלחמת־ששת־הימים.

זוהי תופעה חדשה במהותה, תוצאה ישירה של תבוסת הערבים ביוני 1967.

זהו אתגר כביר. אין הוא צבאי בעיקרו, ואין לו תשובה צבאית. זהו אתגר משולב — ביטחוני־מדיני־תעמולתי.

להלכה תיחכנה תשובות שונות לאתגר זה. אך קודם כל יש צורך להבין אותו.

ברור לחלוטין כי הגברת גולדה מאיר אינה מבינה אותו, וכלל אינה מסוגלת להבין אותו.

דיעותיה התגבשו בשנות ה־20 של המאה ה־20, והן נוקשות וקפואות כסלעים.

מכאן שממשלת־ישראל תעמוד חסרת־אונים מול האתגר המרכזי של קיומה — כשהיא מגיבה ולא יוזמת.

גם דיין ואלון רחוקים באוד מלהבין אתגר זה. אך ייתכן שהמאורעות ישפיעו עליהם, לפחות במאוחר. שום מאורע לא ישפיע על גולדה.

★ ★ ★

ה דוגמה השנייה נוגעת לשלום הכפוי — ליוזמת שתי מעצמות־העל המתגבשת עתה לנגד עינינו.

ושוב: אין זו חזרה על מה שהיה. אין זו מהדורה חדשה של תקופת הנציב העליון או של הנשיא אייזנהואר.

זהו אתגר חדש בתכלית, פרי המציאות הבינלאומית של סוף המאה ה־20.

הוא נובע מן הצורך בברית סובייטית—אמריקאית נגד סין, מן הפחד מפני עימות גרעיני בין שתי המעצמות.

הצמרת הזקנה של ישראל (ובכללה הצעירים־מטעם) אינה מבינה זאת. היא עסוקה במונולוגים על הצדק הניצחי שלנו,

המנצחת

עד כי אינה מסוגלת לשים לב למה שמתרחש אצל הזולת.

ובין כל המונולוגיסטים הוותיקים, אין צדקנית יותר וקפואה יותר מגולדה מאיר.

היא תגזור על ישראל בדידות הרת־שואה, והיא תנחם אותנו בכך שממילא כל העולם הוא אנטי־שמי, כפי שלמדו חבריה כחדר של קיוב ומינסק ופינסק.

★ ★ ★

ש רגעים בחיי אומה, כשיש לזרוק את האלטע זאכען, לחלוץ מן הרגליים את האלטע שיך.

מולנו עומדים אוייבים צעירים. יש להם הרבה מה ללמוד — אך הם ילמדו, והם עלולים ללמוד מהר.

ואילו בראש ישראל תעמוד ממשלה שלא שכחה דבר ולא למדה דבר בחמישים השנים האחרונות.

הרוחות בעולם משתנות. במרחב שלנו נושבות רוחות חדשות וסוערות.

ואילו אנחנו נותנים את הגה ספינתנו בידי ספנים שקבעו את הקורס שלהם לפני שני דורות, שאינם מסוגלים לשנות את המיפרשים.

מאת **אורי אבנרי**

במדינה

העם

ההפוגה

נגמרה

זה היה צחוקו של הגורל, או צחוקה של ההיסטוריה.

גולדה מאיר נבחרה כמועמדת לראשות־הממשלה, כדי למנוע עימות בין יריבים ולחסום כל התפתחות של מחלוקת.

אולם עוד לפני שהוכתרה בכתרה החדש, כבר היתה המדינה שרוייה באחת המחלוקות החריפות ביותר שלה. מעל פני השטח ולעיני הציבור שררו כביכול אידיליה ו־אחידות־דעים. אולם בשטח הנעלם מעיני ההמון התחולל כבר מאבק איתנים, ש־עתידות להיות לו השלכות מרחיקות לכת לגבי ההתמודדות הבאה על השלטון במדינת־ישראל.

מאבק זה פרץ בעקיפין דווקא בשל מינויה של גולדה. שכן, כל עוד כיהן לוי אשכול כראש־הממשלה, ניתן היה לקוות שלקראת הבחירות ישתנה משהו. משום כך הוכרזה מעין הפוגה במאבקים פנימיים שונים.

משנפל הפור, והסתבר כי אין סיכוי קרוב לשר־הביטחון משה דיין להיות בעמדת הכוח של ראש־ממשלה, התמסמסה ההפוגה. ה־מאבק על עמדות־הכוח החל.

מדיניות

הטריק של דיק

במשך שלושה חודשים טמן משרד־החוץ הישראלי את ראשו בחול וקיווה שהסכנה תחלוף. אולם היא לא חלפה. להיפך: ה־שבוע, כשהופיע הנשיא ריצ'ארד ניכסון בפני העיתונאים, כדי לסכם את נסיעתו באירופה, היה ברור כי הסכנה היא מוחשית מאוד־מאוד.

הסכנה: שלום כפוי.

דברי דיק ניכסון חוזרים כימעט מילה במילה על הדברים שנאמרו על־ידי שגרירו באו"ם והמומחה הראשי שלו לענייני ה־מרחב, השר צ'ארלס יוסט, לאורי אבנרי לפני חמישה חודשים — עוד לפני שנבחר ניכסון (העולם הזה 1634).

ברור כי ניכסון פעל באירופה להגשמת תוכנית זו. בדבריו מסתמנים בבירור ה־שלבים המתוכננים על־ידו, לפי לוח־הזמנים של יוסט, כלהלן:

● **שלב א':** הסכמה אמריקאית־סובייטית על הפיתרון הרצוי במרחב. המניע: החשש שמא יגררו הערבים וישראל את ברית־המועצות וארצות־הברית למלחמת־עולם גרעינית. השיטה: וושינגטון תתייעץ עם ירושלים, מוסקבה תתייעץ עם קאהיר, וכך ייקבעו עקרונות להסדר.

דברי ניכסון: „ברית־המועצות מבינה שאם (ענייני המרחב) יתדרדרו, ולא תהיה שליטה עליהם, התוצאה עלולה להיות עימות עם ארצות־הברית. ברית־המועצות אינה רוצה בעימות עם ארצות־הברית, כשם שאנחנו איננו רוצים בעימות עימה. כל אחד מאיתנו יודע מה יהיה פירושו של עימות כזה... זוהי העובדה חמכרעת... לכן... ברית־המועצות עשוייה למלא תפקיד של משכנת־שלום במיזרח התיכון."

וכן: „אנחנו נתייעץ עם הישראלים, כש־יבואו הנה. מר אבן עומד להיות כאן. ואני בטוח שיהיו התייעצויות כאלה בצד השני."

וכן: „היו לנו שיחות מעודדות עם השגריר הסובייטי."

● **שלב ב':** אחרי שתושג הסכמה אמריקאית־סובייטית, ישותפו בה גם בריטניה וצרפת.

על כך ניכסון: „כתוצאה מהנסיעה הזאת, קרובות עכשיו העמדות של ידידינו באירו־פה, הבריטים והצרפתים, לעמדות שלנו יותר מאשר קודם לכן."

מכיוון שהעמדה הצרפתית ידועה, ברור כי עמדת וושינגטון זהה לקראת דה־גול.

● **שלב ג':** אחרי שהושג הסכם בין ארבע המעצמות, יוזמנו הערבים והישרא־לים להצטרף לוועידה.

על כך ניכסון: „אחרי שנגמור את התהליך ונגיע לידי המלצה של ארבע המעצמות,

(המשך בעמוד 18)

ביום בו נהרג הרמטכ"ל

אלוף השריון — ישראל טל

זרקור על צה"ל

ב יום בו נהרג הרמטכ"ל המצרי, הגנ־רל עבד־אל־מונעים ריאד, מפציעת פגז ישראלי בעמדה מצרית ליד איסמעיליה, אי־בד גם צה"ל אחד מטובי מפקדיו האלוף ישראל („טליק") טל, מפקד גייסות השריון. האיש שבנה את כוח השריון הישראלי ו־האדירו לעוצמתו הנוכחית פרש מ־תפקידו, וקיבל על עצמו תפקיד תיכנוני במשרד־הביטחון, בתחום פי־תוח והייצור הביטחוני.

פרישתו של טליק, האיש ש־מאז מלחמת ששת־הימים זוהה כ„בר שיר־יון", הדהימה את כל פיקודיו בגייסות ה־שריון, שלא שיערו כלל כי טליק עומד לנטוש אותם. הפרישה היתה מפתיעה עוד יותר, כיוון שטליק לא הועבר לתפקיד אחר במיסגרת צה"ל — למרות שלא כשט את מדיו וימשיך להשתתף בישיבות המטכ"ל כחבר מן המניין.

למעשה נגזר עליו לנטוש את עמדת־הפי־קוד שלו, בראשם של החשופים־בצה"ח, אח־רי שכיהן ארבע שנים בתפקיד זה.

מומחה מספר 1

א ין צורך לחזור ולספר את עלילות טליק, הרשומות בכל ספרי ואלברמי המל־חמה. כדי להמחיש את גודל האבידה לצה"ל, די לציין כי טליק מוכר כיום בחו"ל בעלי־המיקצוע הצבאיים בעולם כמומחה השריון מספר 1 בעולם, שחילות־שיריון בעולם ה־מערבי מאמצים כיום את שיטותיו ואת ה־אסטרטגיה שלו.

רבים מהם נוהגים לכנותו בשם „רומל ה־ישראלי", כדי להעמידו בשורה אחת עם שועל־המידבר הגרמני, שנחשב עד כה כאיש השיריון הטוב ביותר בהיסטוריה של ה־מלחמה המודרנית.

טליק תרם תרומה גדולה להפיכת חיל־השיריון לכוח־המחץ העיקרי של צה"ל, ש־תפיסותיו וחשיבתו האסטרטגית שימשו למע־שה את כל אופיו של צה"ל והכניסו אותו לקצב השיריון.

אין זה סוד שלא עשה זאת בנקל. היה עליו להאבק ולשכנע מפקדים רבים בצה"ל בצידקת ראייתו. אבל את ההוכחות סיפקו מיבצעי השיריון במלחמת יוני 1967.

יוצאי הפלמ"ח

ע ם פרישתו של טליק ומיבריו של ברן למפקד גייסות־השיריון, גדל מספר יוצאי הפלמ"ח בצמרת הפיקוד העליונה של צה"ל.

כי האלוף אדן, בניגוד לטליק שהיה חניך האסכולה של הצבא הבריטי, הוא יוצא ה־אסכולה של הפלמ"ח. בן הצטרף לפלמ"ח עוד כשהיה בן 17, בשנת 1943, היה מדריך ג'ודו בגדוד הראשון של הפלמ"ח. במלחמת־העצמאות כבר היה מפקד פלוגה בגדוד עליו פיקד בר־לב, כיום הרמטכ"ל של צה"ל.

או נוצרו בין השניים קשרי ידידות ואמון, שבוודאי ישאו פירות גם בתפקידו הנוכחי של ברן.

כתוצאה מכך נוצר כיום מצב, שרוב אלופי צה"ל בתפקידים המרכזיים הם יוצאי הפלמ"ח — אותה מיסגרת צבאית חצי מחתרתית, שדויד בן־גוריון התאמץ כל־כך לפרקה לאחר הקמת המדינה.

הרמטכ"ל, חיים בר־לב, הוא יוצא הפל־מ"ח. כמוהו גם אלופי המיקוד: אלוף פיקוד הצפון דויד („דדו") אלעזר; אלוף פיקוד ה־

יחד במלחמה

שהוא מזוהה כאיש חיל־רגלים פקד על אוגדת שריון, שלחמה בציר הדרומי בסיני. האלופים טל ושרון כפי שצולמו במלחמת־ששת־הימים. טליק היה אז מפקד אוגדת שריון גם אריק, למרות

וייצמן

האלוף עזר וייצמן, מי ש־הקים והאדיר את חיל־האי־וויר הישראלי, כשם שטליק האדיר את השריון.

המצרי בהפגזה בתעלה, איבד צה"ל מטובי מפקדיו

למה הלך „רומל הישראלי"?

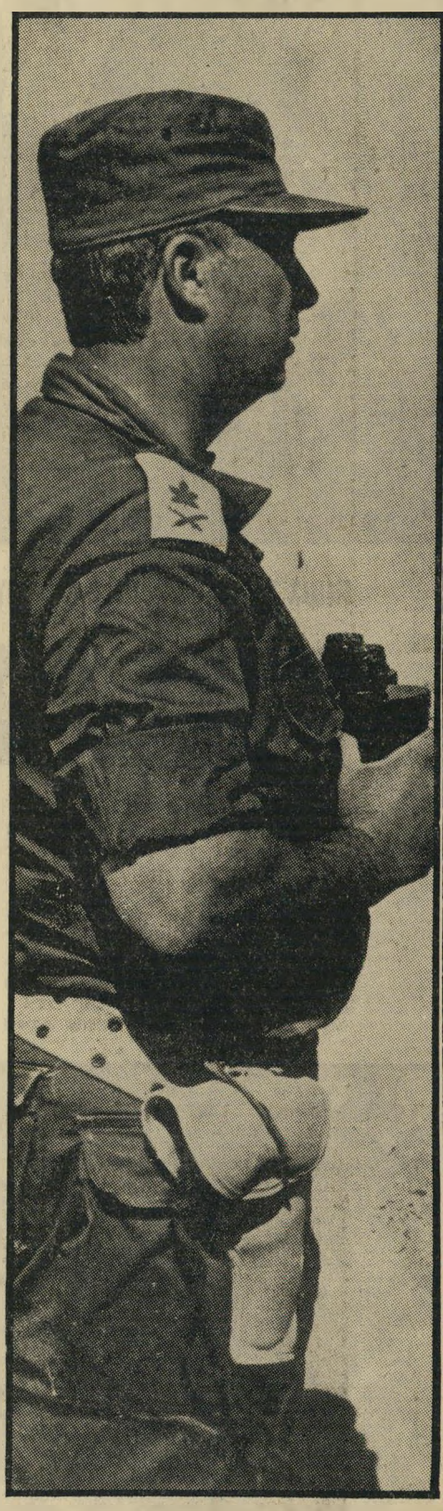

אלוף ההדרכה — אריק שרון

דרום ישעיהו גביש; ואלוף פיקוד המרכז, רחבעם („גנדי") זאבי.

מולם נותרו קצינים בכירים ש־אינם יוצאי הפלמ"ח כמו: ראש אג"ם ה־אלוף עזר וייצמן; וראש פיקוד ההדרכה, האלוף אריק שרון.

בעוד שמפקד חיל־הים, אברהם („צ'יטה")

בוצר אף הוא יוצא הפלמ"ח, הרי מוטי הוד, מפקד חיל־האוויר, שייך לאסכולה של יוצאי הצבא הבריטי.

מצב זה — שנוצר כמובן במיקרה — בו כל צמרת הפיקוד העליון של צה"ל היא בעלת רקע אחיד, גורם להנגרת שיתוף־הפעולה ואחידות־הדיעות בין המפקדים ה־שונים.

אפשר היה להיווכח בשוני שבין המפקדים יוצאי־הפלמ"ח לבין אנשי האסכולות האח־רות לא רק בצורת החשיבה הצבאית, אלא גם בהתייחסות לתוצאות מלחמת ששת־ה־ימים.

בראיונות פומביים שפורסמו אחרי המל־חמה, התייחסו האלופים עזר וייצמן ואריק שרון אל תוצאות המלחמה כאל שיחרור שטחי ארץ־ישראל. האלופים האחרים לא חיוו את דעתם בנושא זה. למרות שאי־אפשר היה לדעת לאן מועדות פניו של אריק שרון, ברור שהוא לא נימנה על אלה המוכנים ב־נפשם לוותר על שטחים.

עם פרישתו של טליק, התמעט מחנה הלא־פלמ"חניקים בצמרת צה"ל.

צה"ל — דמוקרטי

רק **טבעי הוא**, שכמו בכל גוף ה־מורכב מאנשים תוססים ופעילים, יש גם בצמרת צה"ל חילוקי־דיעות וויכוחים לגבי נושאים שונים העומדים בפני הצבא.

לכל מפקד בכיר יש דיעות משלו ופית־רונות משלו לגבי בעיות הצוות השכם ו־הערב. מאחר שצה"ל הוא צבא העם, צבא דמוקרטי הכפוף למרותו האבסולוטית של הרמטכ"ל, המתייעץ לפני הכרעותיו עם קצינים אחרים שיש לו איתם לפעמים ויכו־חים סוערים בבעיות השנויות במחלוקת. אלה יכולות להיות בעיות טכניות, בעיות לוגיס־טיות או אסטרטגיות.

גיבורים הולכים

פרישתו של האלוף טל הבהירה פעם נוספת את הטרגדיה הכרוכה בהתמס־רותם של אנשים מוכשרים לקאריירה הצב־אית. צה"ל נאלץ לוותר על שרותו של טליק, כיוון שהוא סיים את תפקידו בגייסות־השר־יון.

הבעייה אינה רק בעייתו האישית של טליק. היא היתה בעייתם של קצינים בכירים רבים בעבר, שפרשו מצה"ל, והיא עודנה בעייתם של קצינים רבים החייבים לשקול פרישה מצה"ל בגיל צעיר, כשהם עדיין תוססים, ואפילו אם הם אפופי תהילה כ־גיבורי־מלחמה.

הבעייה היא חמורה במיוחד בצמרת סולם הפיקוד, שם סיכויי־ההתקדמות בתפקיד ו־רוטציה הם מוגבלים יותר מדרך הטבע.

אישור האזרחים

כתוצאה מכך, עם כל התדהמה שבפרישה הבלתי־צפוייה של מפקדים המזוהים ב־עיני הציבור עם תדמיתו של צה"ל, התרגלו כבר אזרחי ישראל לראות מפקדים נערצים הפושטים את מדיהם, מסירים את דרגותיהם והופכים לאזרחים רגילים.

האזרח הישראלי, שהוא גם חלק מצה"ל בתקופה ניכרת של חייו, יודע כי בצה"ל אין מדיחים ואין מטהרים. כאשר פורש מפקד, אות הוא כי הגיע לסיום תפקידו הצבאי, או שהביע את מישאלתו להתחיל בחיים אז־רחיים בעודו במלוא אונו ולפני שהזדקן.

נקודה נוספת הראוייה להדגשה היא תלותו של צה"ל בגופים האזרחיים הממונים עליו. צה"ל אינו פועל כיחידה עצמאית בתוך ואקום. כל המתרחש בו חייב לקבל אישור של האזרחים הממונים עליו, כמו שר הביט־חון או הממשלה.

כל ההכרעות החשובות בצה"ל מובאות לידיעת הממשלה. והוויכוחים על אותם נוש־אים בממשלה יכולים להיות סוערים לא פחות מאלה שבין מפקדי צה"ל.

יוצאי הפלמ"ח בצמרת צה"ל

● רב־אלוף חיים בר־לב

חונך „השומר הצעיר" ביוגוסלביה, עלה ל־ארץ ב־1939, הצטרף לפלמ"ח, השתתף במיבצעי הפלמ"ח בתקופת המנדט הבריטי. במלחמת ה־עצמאות היה מפקד גדוד בחטיבת הנגב של ה־פלמ"ח. „אסכולת הפלמ"ח," אמר פעם, „פירו־שה חוסר סטנדרטיות בגישה אל בעיות."

● אלוף דויד („דדו") אלעזר

חונך „השומר הצעיר" ביוגוסלביה, ידידו מ־נוער של בר־לב. הצטרף לפלמ"ח בגיל 21, ב־שנת 1946, בהשפעתו של בר־לב שהקדים אותו בפלמ"ח בארבע שנים. במלחמת העצמאות היה מפקד מחלקה בגדוד **הפורצים** של הפלמ"ח. ב־אוגוסט 1948 כבר היה המג"ד של גדוד זה. משמש אלוף פיקוד הצפון.

● אלוף ישעיהו גביש

התגייס בגיל 18 לפלמ"ח במקום ללמוד ב־טכניון כדרישת אביו. ב־1946 כבר היה מפקד פלוגה. במלחמת העצמאות היה **מפקד** פלוגה בגדוד הראשון של חטיבת **יפתח** של הפלמ"ח, ובסיום המלחמה התמנה למג"ד של גדוד זה במקומו של המג"ד הקודם — אסף שימחוני. משמש אלוף פיקוד הדרום.

● אלוף רחבעם („גנדי") זאבי

פלמ"חניק בדם, שהצטרף בזמנו להכשרת ה־פלמ"ח בבית השיטה, הגיע במלחמת־העצמאות לדרגת מפקד מחלקה, בחטיבת **יפתח**, את שם בנו הראשון קרא גנדי: פלמ"ח—יפתח. אלוף פיקוד המרכז.

● אלוף אברהם („ברן") אדן

יליד כפר־גלעדי, חונך „השומר הצעיר", הצ־טרף לפלמ"ח ב־1943, היה מפקד פלוגה בגדוד של חטיבת הנגב, עליו פיקד חיים בר־לב. היה האיש שהניף את דגל הדין על משטרת אילת ביום כיבושה במלחמת־העצמאות. מפקדם של גייסות השריון.

מיבצע־הבזק של ספיר הסתיים כמתוכנן: גולדה תהיה

שכניה בשורה השלישית באולם „אוהל" מוחאים לה כפיים – אבל גולדה עוצמת את עיניה בהתרגשות

דימעה של אישה

פרס מחשקש הוא חצהיר שהיה מעדיף את משה דיין כראש־הממשלה. וכאשר הורמו ידי המצביעים בעד גולדה, הכניס הוא את ידיו לכיסים. כאשר שאל מזכיר העבודה פינחס ספיר מי נימנע, הרים פרס את ידו.

ידיים למעלה מתוך 450 חברי המרכז נכחו באולם למעלה מ־300. אחרי שהנואמים הסבירו מדוע יש להצביע בעד גולדה או להימנע מהצבעה, הורמו 287 ידיים לטובת מועמדותה. דיין עזב את האולם לפני ההצבעה.

אפילו חנה רובינא לא היתה יכולה לעשות זאת בצורה מרגשת יותר מגולדה מאיר, על במת תיאטרון „אוהל" ביום השישי האחרון. המיועדת לראשות הממשלה, שזה עתה הורמו למענה 287 פתקי־צירים של מרכז מע"י, נטלה את רשות־הדיבור — ושתקה. שתי דקות תמימות ניצבה מול המיקרופונים ולא הוציאה הגה מפיה.

לחייה היו רטובות מן הדמעות שה־זילה קודם לכן, בשיבתה בתוך האולם, עם גמר ההצבעה. היא פרצה בבכי בש־נית, בעומדה על הבמה. כי למרות שהיה ברור, עוד ביום בו נפטר לוי אש־כול, שגולדה מאיר תהיה היורשת, ניכר היה שמעמד בחירתה על־ידי צמרת מפ־לגתה גרם לה להתרגשות אדירה.

ובצד ההתרגשות הנשית הטיבעית — העובדה הפוליטית המאלפת: בהצבעה זו הסתבר שרפ"י התפוררה. שכן, למרות נסיונות צמרת רפ"י לשעבר להטיל על 96 חבריהם במרכז המפלגה להימנע מהצבעה, נספרו רק 45 נמנעים, מהם שניים אנשי נפא"י לשעבר (סנטה יוסף־טל ושאול אביגור).

„מדוע צריכים הצבעה פה־אחד!" שאל שמעון פרס בהתרגשות. ואילו חב־רו־לרפ"י, אברהם וולפנזון, קרא: „הימנ־עות היא ביטוי עקר למרירות. אי־אפשר להימנע, צריך להצביע!"

ואילו גולדה שאלה את חברי־המרכז: „האם להגיד לכם תודה על הצבעתכם?"

האם היתה זו הצגה, כפי שכמה מ־משמיציה של גולדה התלחשו — או התרגשות כנה ואמיתית? אלה המכירים מקרוב את ראש־הממשלה המיועדת ה־שיבו: „זאת אחת הרזדמנויות הנדירות, בהן הופיעה גולדה האישה מאחורי ה־חזית של גולדה המדינאית והעסקנית המנוסה."

הם הזכירו, שלמרות שגולדה מאיר סובבה את עצמה תמיד בצוות של עוז־רים ויועצים גבריים, לא נעדרו מצוות זה מעולם לפחות שתי נשים, אשר שימ־שו לה יועצות ומזכירות — גם „לשעות שאחרי העבודה". בפניהן היא נהגה להתרכך", לשפוך את ליבה — ואפילו לבכות.

השבוע עשתה זאת בפני ציבור העסק־נים — בפעם הראשונה בחייה.

אבל זאת היתה גם הפעם הראשונה בחייה שהיא ניצבה במעמד כזה.

שלוש פנים לנצחון

תמונה זו מספרת את כל סיפור המצב בצמרת מע"י. מימין עומד פינחס ספיר, המזכיר הכללי של המפלגה ואדריכל בחירתה המחירה של גולדה מאיר. הוא אינו שם לב ליתר שתי הדמויות שעל הבמה, כי אם עוסק במלאכתו. לצידו יושב שמעון פרס, אשר המצלמה הנציחה את מראה פניו ללא מסווה: מראה האומר דיכאון ומרירות. ואילו גולדה מאיר ניצבת מול המיקרופונים, כובשת בקושי את התרגשותה, ועל פניה ארשת חשיבות.

דו"ח מיוחד על בריאותה של גולדה מאיר

הצילו אותה!

כל מדינה מתוקנת, מהווה מצב בריאותם של העומדים בראשה ומנהיגים אותה, נושא שזכותו של האזרח לקבל אודותיו את מירב האינפורמציה, אינה מוטלת כלל בספק או ניתנת לעירעור.

אפילו במדינה דיקטטורית כמו מצריים, שם אין האזרחים מולעטים ביותר מדי אינפורמציה מדוייקת, קיבלו התושבים ידיעות רפואיות מדוייקות כשנשיאם, ג'מאל עבד־אל־נאצר, חלה בסכרת ונסע לטיפול רפואי בבריית־המועצות.

בארצות־הברית, למשל, מהווה מצב בריאותם של המועמדים לנשיאות נושא מרכזי לויכוח ציבורי. שכן אין להעלות שם על הדעת כלל, שאזרח יבחר לנשיאות אדם, שאינו יודע את כושרו הפיזי לשאת במעמסה שתוטל עליו.

כי מצב בריאותם של מנהיגי אומות הוא חלק בלתי נפרד מהאינפורמציה החייבת להימסר לאזרח, ממש כמו מאזן התשלומים של המדינה או מצבה הביטחוני.

רק במדינת־ישראל מהווה בריאותם או אי־בריאותם של מנהיגיה סוד כמוס, שיש להסתירו לא רק מפני האזרחים, אלא גם מעיניהם של ראשי־המדינה האחרים.

★ ★ ★

נגד „עין רעה"

ך אירע עם התקף־הלב של ראש־הממשלה לוי אשכול, לפני ההתקפה שממנה לא קם עוד.

ההתקפה באה על אשכול בלישכתו, כאשר נכנס עוזרו לחדרו, הוא מצא אותו יושב על כיסאו, כשראשו שמוט על חזהו ופניו מצהיבים ומאפירים חליפות תשישמתו כבדה. לרגע נדמה היה כי הכרתו הולכת ואובדת לו. אחת ממזכירותיו הסורות גחנה עליו ועשתה לו הנשמה מפה לפה עד שהתאושש.

כשהובל אשכול לביתו, נעשה הדבר בסודי־סודות. דבר התקף־הלב נשמר בסוד אפילו מאוזני שרי־הממשלה. ההודעה הרשמית היתה כי אשכול לקה ב„שפעת" — המחלה אותה הדביקו לו בשנים האחרונות, בכל פעם שמצב בריאותו התבייש, כאילו „שפעת" היא מחלה מכובדת האילו מחלות אחרות הנובעות ממאמץ ומגיל הן מחלות שיש להתבייש בהן.

אין ספק כי מצב בריאותו של אשכול הועלם מעיני הציבור והשרים מטעמים אישיים. מקורביו, שידעו על מחלתו, לא רצו לפגוע בו על־ידי פירסום מחלתו. כלבד זאת נראה, שגישתם הונחתה על־ידי רעיה קדומה השוררת בקרב בני דורו של אשכול, שכבל שממעטים לדבר על מחלתו של אדם, כן רבים סיכוייו להחלים. מקורביו פשוט לא רצו „לפתוח פה לשטן" או לתת עילה ל„עין רעה".

„איננו רוצים לשפוך את דמו," טענו לא פעם מנהיגי הישוב כשביקשו להעלים החמרה במצב בריאותו של אחד מחבריהם. אולם הם התעלמו מכך, שבהשאירם אותו בתפקידו, למרות מצב בריאותו הרופף או החמור, הם הם השופכים את דמו, שלא לדבר על שפיכת־דם של הציבור, שהאינטרסים שלו מוזנחים ונפגעים כתוצאה מכך.

★ ★ ★

בעיית ברגיים

ת: ופעה זו, של העלכת מצב הבריאות, לא היתה חד־פעמית לגבי לוי אשכול. היא הפכה כבר לשיטה. כך היה כשחלה ראש העיר תל־אביב מרדכי נמיר, לקה בשיתוק וכושר פעולתו הוגבל בצורה דראסטית. וכך קורה גם עתה, כשמנסים להעלים ולהסתיר מעיני הציבור את מצב בריאותה של המיועדת לראשות־הממשלה, גולדה מאיר.

אולם כאשר המדובר בתופעות בריאות של ראש־הממשלה, האיש החייב לשקול ולהכריע בבעיות שהן גורליות לגבי כל האומה, אין שום נימוק ושום מיגבלה שיצדיקו את העלמתן.

הרופא שלה

הד"ר יוסף („דודיק") דר נזפלד, מנהל מחלקה פנימית ג' בבית־החולים ביילינסון, שהוא כיום רופאה האישי של גולדה מאיר ושל נשיא המדינה.

זכותו של הציבור היא לדעת את מצבו הבריאותי של העומד בראשו וחובתם של המנהיגים היא לדווח לו על כך.

לאור נסיון ההעלמה של מצב בריאותה של גולדה מאיר, מפרסם בזה העולם הזה את הנתונים שנאספו על הפרופיל הרפואי שלה.

אין זה סוד שמצבה הבריאותי של גולדה מאיר אינו תקין. היא עצמה נחלתה בו כאשר פרשה מתפקידיה בממשלה ובמפלגה. גולדה מאיר מתקרבת לגיל 71, גיל בו גם הפעילות הפיזיולוגית של אדם בריא אינה סדירה ותקינה כשם שהיתה בהיותו צעיר.

אולם גולדה מאיר לא היתה בריאה גם בצעירותה. זה עשרות שנים היא סובלת ממחלה, שהשלכותיה מחמירות והולכות ככל שעוברות השנים.

עוד לפני 38 שנים, כשעלתה גולדה לארץ־ישראל, כמורה צעירה בת 33 ממילוואקי שבארצות־הברית, היו לה בעיות רפואיות עם רגליה. באותה תקופה טיפל בה הד"ר בן־ציון הראל, מתיקי הרופאים בארץ, מי

(המשך בעמוד 22)

הפציעה הקריטית

גולדה מאיר בפתח בית־החולים הדסה בירושלים לאחר הכנסת ב־1957. הפציעה, יחוסר התנועה ברגל הנתונה בגבס, הגבירו את דלקת הווריד שלה, אשר גרמה לתסחיף

במדינה

(המשך מעמוד 14)

אני חושב שאז נוכל להביא את שני הצדדים לשולחן המו"מ."

הכוונה, לפי תוכנית יוסט: ליצור מצב שבו יוכלו הישראלים לטעון שיש משא־ומתן ישיר, ואילו הערבים יוכלו לטעון שזוהי רק ועידה בינלאומית, כמו עצרת האו"ם. כך יוכלו שני הצדדים להעמיד פנים כאילו שמרו על עמדותיהם העקרוניות, בעד ונגד משא־ומתן ישיר פנים־אל־פנים.

● **שלב ד':** בוועידה זו, „ישכנעו" המעצמות הגדולות את הישראלים והערבים לקבל את ההסדר שהושג קודם לכן. הכוונה היא, כמובן, להכריח אותם להסכים להסדר שיוכתב להם — אך בשיטות עדינות.

על כך ניכסון: „ארבע המעצמות... אינן יכולות להכתיב הסדר במיזרח התיכון. עברו הימים כשאומות גדולות יכלו להכתיב לאומות יותר קטנות את העתיד שלהן, כשזה נגע לעניניהן החיוניים... (אולם) ארבע המעצמות יכולות להגדיר את השטחים שלגבם יכולים הצדדים המעורבים במישרין במיזרח התיכון לנהל דיונים תכליתיים."

● **שלב ה':** מתן ערובות בינלאומיות להסדר שיושג.

על כך ניכסון: „דבר חיוני באופן מוחלט הוא לכל הסדר בדרכי שלום במיזרח התיכון שתינתן ערובה של המעצמות הגדולות לקיום הסדר זה. ועידת ארבע המעצמות יכולה לעשות זאת. איננו יכולים לצפות שהישראלים או שאר האומות במרחב... יסכימו להסדר, אלא אם כן תחשובנה כי יש ערובה יותר טובה מאשר בעבר לקיום הסדר זה."

מה כן ומה לא. לא פחות ממה שיש בדברי ריצ'ארד ניכסון, חשוב מה שאין בהם.

אין זכר לשליחות יארינג. „כרגע אין בכלל דיונים בין הצדדים." כך מבטל ניכסון את השליחות, המשמשת עתה בידי ממשלת־ישראל כנשק למניעת יוזמת השלום הכפוי.

ניכסון דיבר על „דיונים" — אך לא על „משא־ומתן." הוא דיבר על „הסדר," אך לא על „שלום." בכך התאים את עצמו למצב הפסיכולוגי של הערבים, כנראה בהשפעת הסובייטים.

ניכסון לא דיבר, כמובן, על טיב ההסדר שהוא מתכוון אליו. אך מנוסח הדברים ברור כי כוונתו לנסיגת ישראל מכל השטחים שכבשה, מלבד ירושלים, תוך שינוי־גבול מצומצמים. השבוע בא רמז מוושינגטון, כי הסובייטים מסכימים אף הם לשינויים כאלה — דבר שכבר בא לידי ביטוי בשיחתו של השגריר תקוע עם סגן שר־החוץ הסובייטי, סמיונוב.

מכיוון שממשלת הליכוד הלאומי, על פי הרכבה, אינה יכולה להסכים בשום פנים להסדר כזה, ואפילו אנשי מפ"ם מתנגדים לשלום בלי סיפוח, ברור כי ממשלת גולדה מאיר תגייס את כוחה כדי לטרפד את יוזמת ניכסון בעודה באיבה.

אך לפי כל הסימנים, החלטתו של ניכסון נחושה. והוא לא נבחר בקולות היהודים.

יחסי חוץ

הידידות נמשכת

מכל מדינות הגוש הקומוניסטי, נותרו אחרי מלחמת ששת־הימים רק שתיים המקיימות יחסים ידידותיים עם ישראל: רומניה וקובה. השבוע נדמה היה, כי יחסה של השנייה התקלקל. דובר פלסטיני הכריז, כי חבלנים מתאמנים בקובה בלוחמת גריללה, לפני הצטרפותם למחנות אל־פתח בירדן.

לפי כל כללי הדיפלומטיה, היתה ישראל צריכה למחות אצל ממשלת קובה, או לפחות לבקש הסבר ידידותי. משרד החוץ לא נקט שום פעולה כזו. גם הבאנה לא שלחה אגרת־הסבר ביוזמתה היא. אך היחסים בין שתי המדינות בכל זאת לא התקלקלו. כי ממשלת קובה נתנה להבין, בדרכי עקיפין, שאין יסוד בהודעה הפלסטינית.

מדוע לא הכחישה את ההודעה? כי הכחשה היתה רק מקלקלת את יחסי הבאנה עם העולם הערבי, דבר שלא היה מביא שום תועלת לישראל. על כן הסכימה ירושלים לראות את העניין כמחוסל, ללא החלפת אגרות ומחאות רשמיות.

דרושה אישיות צעירה ודינאמית, הנהנית מאמון הדור הצעיר,

בעלת לב פתוח לבעיות השלום והבנה יסודית בענייני בטחון

המועמד: יצחק רבין

ביום שני בצהריים הגיע תורה של סיעת „העולם הזה — כוח חדש" להתקבל על־ידי נשיא המדינה, להתייעצות על הקמת הממשלה החדשה. שלא כמו בהתייעצות הראשונה, למחרת הבחירות לכנסת, כאשר הופעתי אני לבדי, התייצבה הפעם משלחת מטעם תנועת „העולם הזה — כוח חדש", ובה, מלבדי, גם שלום כהן ואמנון זכרוני.

„הפעם באתם במלוא כוחכם," העיר הנשיא בחיוך, כאשר קיבל אותנו בצריף העץ ברחביה.

הנשיא פתח את השיחה ברוח טובה, העיר לי שמאז ההתייעצות הקודמת, לפני שלוש שנים, זרקה השיבה בשערי. הוא הסביר כי בהתאם לגודל הסיעות, אנו הראשונה ברשימת סיעות־היחיד שהתקבלו להתייעצות.

ההצעה, שעמדנו להגיש לנשיא, נוסחה קודם לכן ואושרה על־ידי הנהלת התנועה. וכך נאמר בה:

1. הקדמת הבחירות.

בחודשים הקרובים תעמוד המדינה בפני אתגרים חדשים וחמורים, המחייבים גישות חדשות והחלטות ברורות. לאור מצב זה שולל אינטרס המדינה את קיומה של ממשלה שתהיה, במהותה, ממשלת־מעבר.

אנו סבורים, על כן, שיש להקדים את הבחירות לכנסת השביעית, ולקיימן בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מאשר תוך עשרה שבועות.

2. פירוק הליכוד הלאומי.

קיומה הממושך של ממשלת־ליכוד־לאומי מחבל בסדרי־החיים של דמוקרטיה פרלמנטרית. יתר על כן, הוא מונע קבלת החלטות המחוייבים על־פי האינטרס הלאומי. אנו מציעים, איפוא, כי הממשלה הבאה תייצג רוב המסוגל לקבל החלטות מדיניות עקרוניות, ללא המיסגרת המלאכותית של הליכוד הלאומי.

3. נגד מועמדות הגב'

גולדה מאיר.

אין אנו סבורים כי חברת־הכנסת גולדה מאיר היא המועמדת המתאימה לראשית הממשלה בתקופה זו, המחייבת גישה חדשה וגמישה לבעיות הסיכסוך הישראלי—ערבי. לפיכך לא נוכל לתמוך במועמדותה, או בממשלה בראשותה.

4. התכונות הדרושות

לראש־ממשלה.

הדרך הנכונה לבחירת ראש־ממשלה היא, לדעתנו, קביעת התכונות הדרושות, תוך התעלמות משיקולים מפלגתיים. אנו מאמינים כי ראש־הממשלה הבא חייב להצטיין בתכונות הבאות:

(א) עליו להיות אישיות צעירה ודינאמית, שתזכה בתמיכתו הפעילה של הדור הצעיר.

(ב) עליו להיות בעל לב פתוח לגישות חדשות ולפתרונות חדשים, כך שיוכל להתמודד עם אתגרים חדשים, מבלי שתהיה לו עמדה נוקשה קבועה מזה שנים רבות.

(ג) עליו להיות בעל הבנה יסודית לבעיות הסיכסוך הישראלי—ערבי, בעל נכונות לנקוט יוזמות־שלום חדשות ונועזות, בעל הרצון לעדיף שלום על החזקת־שטחים.

(ד) עליו להיות בעל עבר ביטחוני, כדי שיוכל ליהנות מאימון בלתי־מסוייג של כל שלוחות מערכת־הביטחון.

(ה) עליו להיות בעל שם ומעמד בעולם.

(ו) עליו להיות בעל נסיון דיפלומטי, בייחוד במוקד העולם המערבי.

(ז) עליו להיות שייך למפלגת־הרוב, מבלי להיות מזוהה עם קבוצות־לחץ ומאבק פנים־מפלגתי.

5. המועמד הרצוי:

רב־אלוף יצחק רבין.

אחרי בדיקת כל המועמדים הבאים בחשבון, אנו סבורים כי המועמד היחידי המתאים לכל התכונות האלה הוא רב־אלוף יצחק רבין, רמטכ"ל מלחמת ששת־הימים והשגריר הנוכחי בארצות־הברית. אף אם מחייב הדבר שינוי בחוק־יסוד־הממשלה, מאחר שאינו חבר־כנסת, אנו סבורים כי הנימוקים למען מועמדותו של יצחק רבין הם כה חזקים, עד כי אינטרס המדינה מחייב לסלק את כל המכשולים למועמדות זו.

★ ★ ★

למעשה היתה הנקודה הפורמאלית העיקרית של הצעתנו: הקדמת מועד הבחירות והשארת הממשלה הנוכחית על כנה כממשלת־מעבר. אף הסברנו מדוע: אנו דוגלים בהתמודדות בין המועמדים הריאליים, והכרעה שתמסור את השילטון בידי ראש־ממשלה שיכהן לתקופה ארוכה, ולא יהיה ראש־ממשלת לתקופת־מעבר בלבד.

על כך העיר הנשיא — מבלי להתייחס לעצם הרעיון של הקדמת הבחירות: „אבי הרעיון (של השארת יגאל אלון כראש־ממשלה עד לבחירות) היא, בעצם, אמא." כלומר: גולדה מאיר. „היא הציעה זאת, אבל הצעתה לא התקבלה. יגאל אלון גם לא הציג את מועמדותו, כך שאי־אפשר היה להצביע עליה."

אשר להצעתנו השנייה, בעלת האופי החפגנתי יותר, בדבר הטלת הרכבת הממשלה על יצחק רבין, העיר הנשיא: „חרי אינו מועמד."

★ ★ ★

תוך כדי שיחה, רשם הנשיא את תמצית הצעותינו בפינקס קטן, למרות שקצרנית אשר ישבה מן הצד רשמה את כל מהלך השיחה. גם את הדו־שיח שהתפתח מהערתו של שלום כהן, כי נצטרך להבא להתרגל לנוסחה הלשונית הבלתי־רגילה של „ראש הממשלה אמרה", ו„ראש הממשלה עשתה".

„קיימת במקורות המילה ראשה," השיב הנשיא. „כתוב, והוציא את האבן הראשה'. אבל אני חושב שאנחנו נשתמש במושג ראש־הממשלה, ולא ראשת־הממשלה... יתרגלו לצירוף ‚ראש־הממשלה אמרה', ‚ראש הממשלה עשתה'... הרי אומרים ישראל עשתה, וישראל הוא זכר."

היה ברור, כמובן, שאין בכוחה של סיעת־היחיד שלנו לעמוד על הצעותיה. לכן ראינו במעמד זה בעיקר הזדמנות להביע את דעתנו העקרונית על מהות סידרי־השילטון, ואמונתנו שיש לפרק את ממשלת־הליכוד, המונעת קבלת הכרעות ברורות על עתיד השטחים ושלום.

לפרידה הרים הנשיא כוסית ברכה, אליה הצטרפנו בלב שלם: „לחייט. לחיי המדינה. למען השלום."

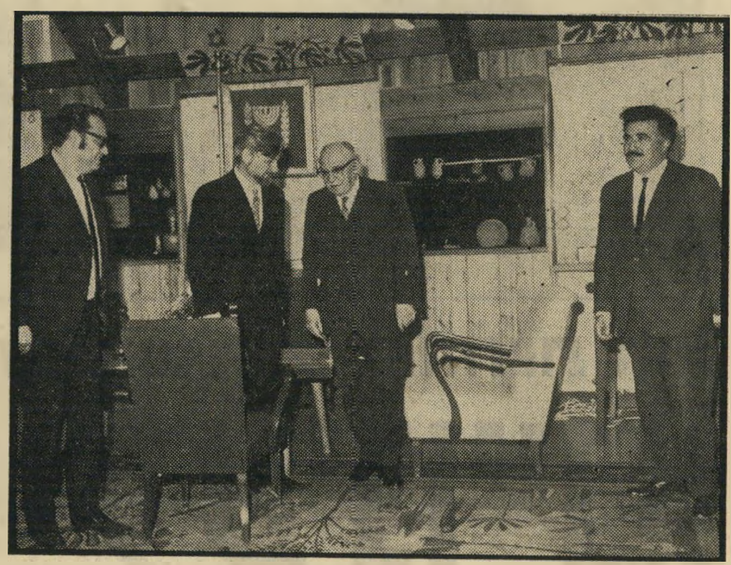

כהן, אבנרי וזכרוני אצל נשיא המדינה

נכבד את זכרו – ונחפש דרכים חדשות

מעולם לא היה לנו קהל כזה להשמעת השקפת־עולמנו, כמו בישיבת־האבל של הכנסת במלאת שבעה ללוי אשכול ז"ל.

אולם המליאה היה מלא מפה אל פה. כל ח"מימסד היה שם. דויד בן־גוריון הקשיב יחד עם כמעט כל 120 חברי־הכנסת, השרים, הרמטכ"ל ואלופי צה"ל, שופטי בית־המשפט העליון, ושורה ארוכה של אישים אחרים — החל בנשיא המדינה וכלה בשגריר יצחק רבין. מאות אלפים במדינה הקשיבו לשידור חחי ב„קול ישראל".

השעה לא היתה כשרה לפולמוס אקטואלי. אך גם לא רצינו להצטרף למקהלה הכללית של המספידים, החוזרים איש על דברי רעהו, בהללם את המידות הטרומיות של האיש לוי אשכול.

החלטנו להשמיע את גישתנו העקרונית למישטר הקיים תוך קביעת פרספקטיבה היסטורית, בפסקים קצרים, מאוזנים אך עקרוניים. אף מבלי לנצל את כל חזמן שעמד לרשותנו. היה זה נסיון לאמר את כל התורה על רגל אחת — בצורה בלתי־מעליבה ובלתי־מתפשרת כאחת. היה זה, כמובן, תנאום האופוזיציוני היחידי באותה ישיבה.

כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.

כיבדנו את לוי אשכול ז"ל, כאדם וכמנהיג, אף כי דרכו לא היתה דרכנו.

כיבדנוהו כאחד הנציגים הגדולים האחרונים של העליה השנייה, על חזונה הנשגב, מעשיה המפוארים וגם מחדליה הטראגיים.

חזון העליה השנייה ומעשיה — הרי הם רשומים על נוף הארץ, והם בסיס תחייתנו הלאומית היום. לוי אשכול היה תלמות החזון הזה, ואחד מאבות המעשה.

המחדל הגדול של העליה השנייה היה טמון באי־היכולת להשתית את המעשה הגדול מלכתחילה על שותפות בין שני עמי הארץ, לעצב עוד בראשית הדרך דפוסים מוצקים לשלום ולשיתוף פעולה.

וכך, עם מותו של לוי אשכול, רחוקה הארץ מן השלום יותר מאשר ביום בו דרכה רגלו של לוי שקולניק לראשונה על אדמת ארץ־ישראל, לפני חמישים וחמש שנים.

מותו של לוי אשכול מסמל סיומה של תקופה. דור דור ואתגריו, דור דור ותשובותיו. הפתרונות של דור אחד מצמיחים את האתגר לדור הבא אחריו. ההצלחות והכשלונות של האבות מעצבים את מיבחן־חייהם של הבנים והנכדים.

החזון והמעשה של העליה השנייה יצרו את מציאות חיינו. מציאות זו מעמידה בפנינו את האתגר המרכזי של דורנו: השגת השלום בארצנו, הפיכת ישראל החופשית והריבונית לעובדת־יסוד המשולבת במרחב, והמעוגנת בתודעה עמינו.

לוי אשכול לא הגיע ליעד זה — ולא מיקרה הוא. האתגר של דורו, דור ההתנחלות, חייב פתרונות שלא הוכילו ליעד זה.

דורנו, דור היורשים, חייב למצוא פתרונות הדשים, פתרונות שיסמנו ראשיתה של תקופה חדשה.

נכבד את זכרו של לוי אשכול, נכבד את מיפעל דורו, ונחפש דרכים חדשות לדור חדש, לתקופת חדשה, לתקופת השלום.

עיניה של חיה זו מאשימות: גן־החיות הוא מוסד לעינויים!

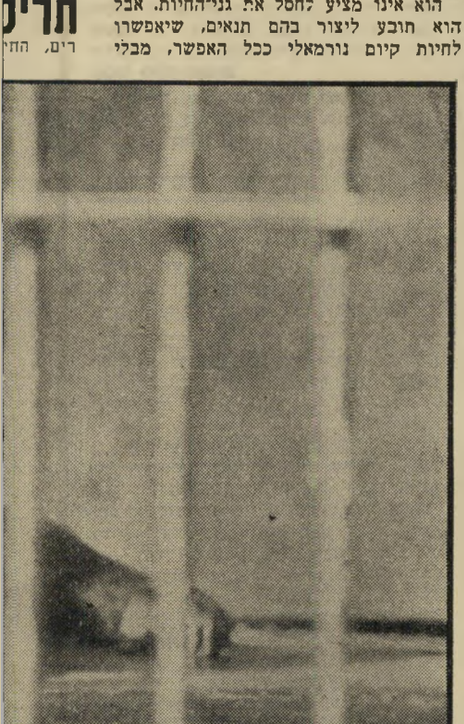

מלומד אנגלי בעל ש

בעולם. הוא לא ראה

צרים, ואין להנהלת הגן אפשרות לבנות בשבילם מיתקנים לטיפוס.

● בגלל המקום הצר קורות תאונות לעתים קרובות: אם שתי חיות שכנות רבות, מתחילה בהלה בכל הכלובים, מלווה ריצה מטורפת. החיות נתקלות בסורגים, והתוצאה: פציעות, שברים ואפילו מוות.

● העופות רבים ומנקרים אחד את השני — לעתים עד מוות. ואם עופות מטילות ביצים, אין בקיעה: או מחמת קירבתם של עופות אחרים, או מחמת קירבתם של המבקרים.

● כאשר המליכה הלביאה גורים, הריחו הנמרים בכלוב הסכוך את ריח הגורים, ניסו להגיע אליהם דרך הסורגים. פרצו קרבות־דמים בין הלביאה לבין הנמרים, עד שהוקמה מחיצה של לוחות־עץ ביניהם.

קיום נורמאלי!

את הזעקה נגד מצב זה, האופייני לרוב רובם של גני־החיות בעולם, הקים הזואולוג האנגלי דסמונד מוריס, מחבר ה־ספר הקוף העירום (העולם הזה 1644).

הוא אינו מציע לחסל את גני־החיות. אבל הוא חובע ליצור בהם תנאים, שיאפשרו לחיות קיום נורמאלי ככל האפשר, מבלי

שיצאו מדעתן. יש 11 מינים של קופים, למשל. רובם בעלי אינטליגנציה מפותחת, המסוגלים לנהל חיי־קבוצה מעניינים ועניפים. יש להם מכנה משותף: הם אינם מסוגלים לשחות. „מדוע," הציע מוריס בכתבה ש־הופיעה בגדולי העיתונים בעולם, „לא יושיבו אותם על אי מיוער, בתוך שטח גן־החיות: או בשטחים נרחבים מוקפים תעלת מים? הם ינהלו אורח־חיים טבעי ככל האפשר, לא יהיו נתונים לעינויים ולדיכאון של הכלובים — ואילו מבקרי גן־החיות ייהנו וישכילו, ללא סכנה."

ואילו בתנאים הקיימים —

השימפאנזה, שהוא אחד מבעלי־החיים ה־מפותחים בשיכלם על פני כדור הארץ, גדל בתוך הכלוב והופך למוקיון טיפש ומשוע־מם. מכיוון שאין לו עם מה לשחק — פרט לגוף שלו — הוא ממציא סוגים חדשים של ריצה, גילגול, נפילה על הראש. הוא מכניס קש לאוזניים, מורח את צואתו על הקירות, ומוחא בפיים. בין תרגיל למישנהו, הוא זורק חפצים על המסתבלים בו.

האריה משתין עליהם.

האורנאג־אוטאנג יורק.

דחכלו בתמונות אלה. הן צולמו — פרט לאחת — בגן־החיות של תל־אביב, והן מראות עצב יאוש.

מדוע נמצאות חיות אלה בכלוביהן? כדי שתושבי־הערים — ובעיקר הילדים — יקבלו מושג על „הטבע"; יראו את החיות המגוונות וילמדו לא רק איך הן נראית אלא גם איך הן מתנהגות. אך להתנהגותן בגן־החיות אין כל קשר עם התנהגיתן בחיק הטבע.

הסיבה פשוטה: גן־החיות הוא מוסד ל־עינויים. ההופך את החיות ליצורים חולים, מדוכאים ובלתי־נורמאליים.

קרבות־דמים

בטבע מוקפת כל חיה באלמנטים משלה. היא יודעת היכן להסתתר, וב־איזה מחילה תמצא את החום או הלחות הדרושים לה. היא צדה את טרפה, או בורחת מפני אויבתה השוחרת לטרוף אותה.

בגן־החיות אין פורקן לכל החושים האלה. מה יותר עגום מאשר לראות סנאי המנסה לחפור בתוך ריצפת־הבטון של כלובו כדי לקבור אגוז או כלב־בר המנסה להסתיר עצם?

כדי לחסוך בהוצאות, בנויים התאים ב־צורה אחידה ככל האפשר: שורות של כלו־בים זהים, שאינם יוצרים דרישות חלליות. פני־השטח של הכלוב חשים ככל האפשר, מטעמי היגיינה. תוכן הכלוב מצומצם לחפ־צים סטריליים מינימליים: קוביות בטון ממל־אות מקום ענפים, סלעים ואדמה.

הסביר ד"ר משה אברם, הווטרינר של גן־החיות התל־אביבי, לכתבת העולם הזה: „הגן לחוץ בין בתי העיר. אין לנו שום אפשרות לגדול ולהתפתח." על כן:

● 15 זאבים מנומדים דחוסים בתוך שטח של 60 מטרים מרובעים, במקום מאות המטרים הדרושים להם.

● האריות מוחזקים בכלובים קטנים ו־

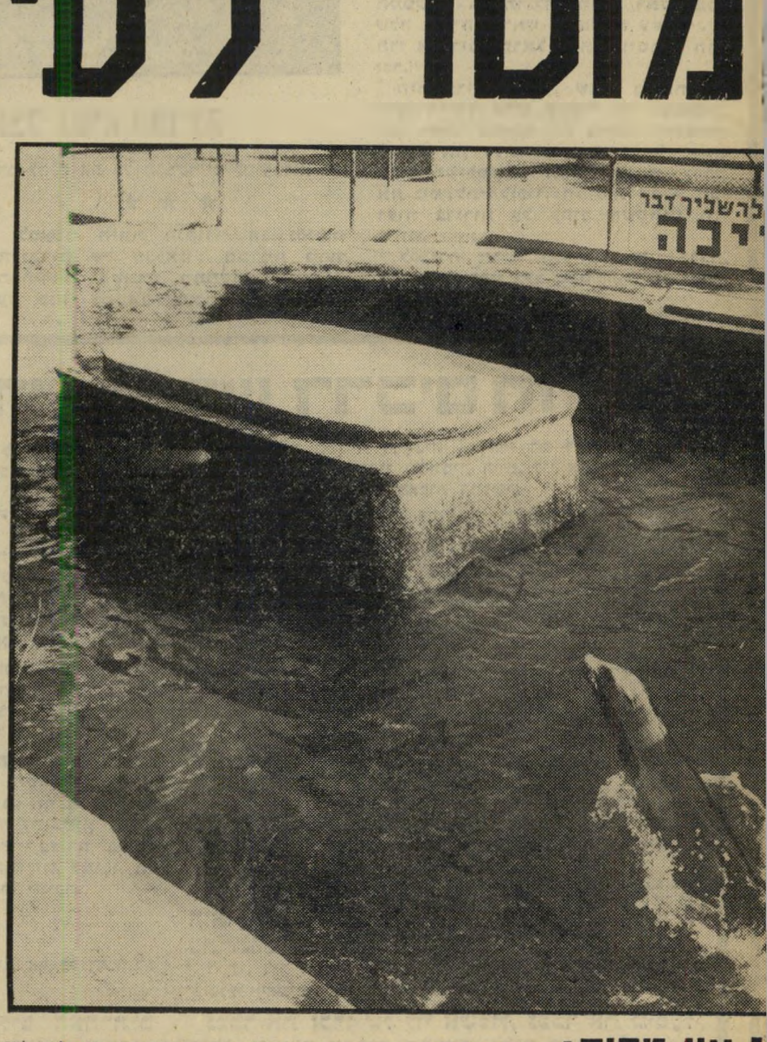

אין מקום! שלושה אריות־ים בגן־החיות של תל־אביב. בטבע הם מסוגלים לע־בור מרחקים במהירות עצומה. בבריכה הקטנה בגן־החיות התל־אביבי הם מבלים את זמנם בסיבובים אינטופיים וחדגוניים, מוציאים ראשם רק לנשימה.

בכלוב נשר תל־אביבי, מאחורי סורגים. באותו כלוב מצויים שישה נש־ כאן בצוותא עם עוד שישה עופות־טרף גדולים.

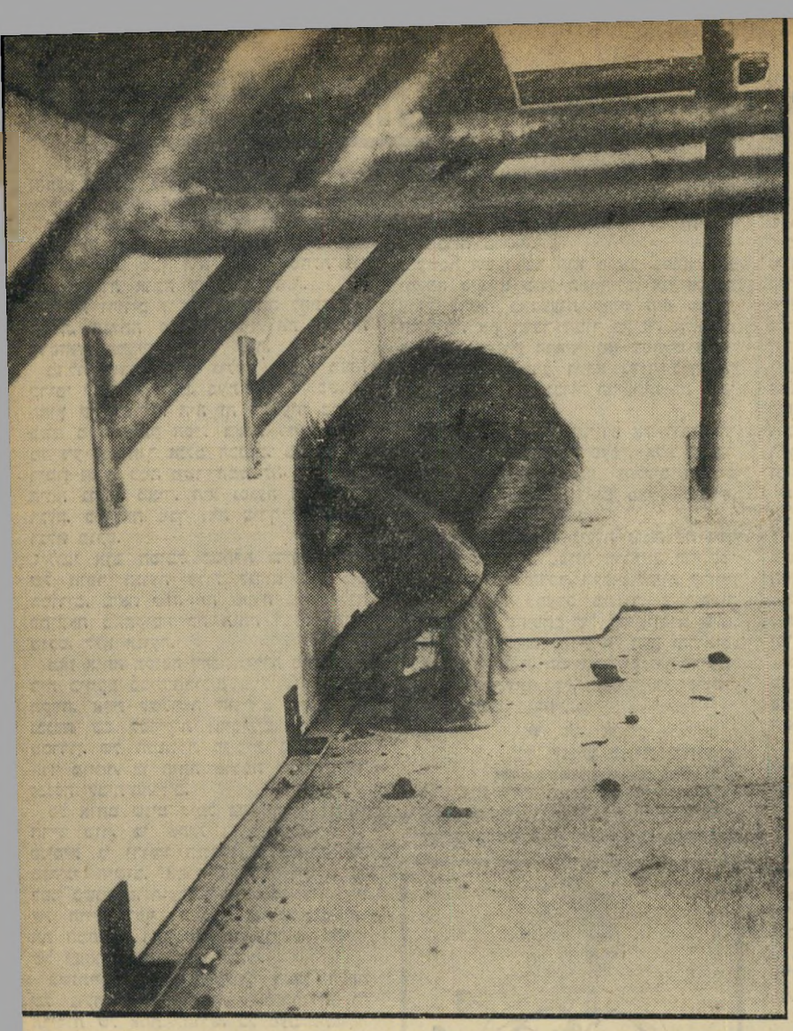

בלונדון אוראנג־אוטאנג שרוי בדיכאון נורא, בתוך הכלוב שלו. הוא עמד בתנוחה זו במשך שעות שלמות, ראשו אל הקיר. אין בכלוב שלו זכר לענפים או עלים, או כל דבר שיתאים למקום מחייתו הטבעי בג׳ונגל; רק בטון ומתכת מסביב.

ם עולמי מגנה בחריפות את גני החיות

את הגנים בישראל, הגרועים פי־כמה

מעיפים עליהם נוצות, ואם יש להם אפשרות — ם אותם.

, כמובן, משועשעים ימופתעים. רק אנשי גן־החיות ה פירוש הפעולות הללו.

קשר עם בני־האדם

התופעות השכיחות בגן־החיות היא בעל־חי המבקש . המבקר מתאר לעצמו שהחיה רעבה, למרות השלטים בכל מקום, המבקשים ממנו שלא יאכיל את החיה ינה רעבה. אבל החיות מבקשות אוכל — והוא נותן רות שעובדי הגן מאכילים אותן היטב והן שוקלות ן הרצוי.

זהמזון אותו מבקשות החיות אינו הדבר החשוב. הן שבדרך זו הן יוצרות קשר עם האנשים. יש חיות את האוכל הצידה, מייד אחרי שתפסו אותו. הן לומ־ מאוד שעל־ידי כך הן מפסיקות את המישחק עם לכן הן אוכלות כל המוסיף להן, ומשמיטות — מצב גורם למות. אבל זה שומר את בני־האדם מול הכלוב, הפיג את השיעמום.

החום, למשל, יודע שאין קל יותר מלשחק באנשים. עליו לעשות הוא לעמוד על רגליו האחוריות, לנענע את היתר הוא משאיר לאנשים לעשות: הם חושפים את השיניים, נואמים וזורקים לו בעיקר בוטנים לתוך הכלוב. אם הדוב אוכל את הבוטן, זה רק כדי לעודד את האנשים להמ־ שיך. אם הוא חולה לעתים קרובות מייח־ סים זאת מנהלי הגן להאכלה הציבורית.

פחות סורגים, יותר מרחב

פרופסור מנצ׳ק, תושבת חיפה ה־ מומחית לפסיכולוגיה של בעלי־חיים, סבורה כי ניתן למצוא פיתרון למרבית הבעיות האלה על־ידי מציאת תעסוקה לחיות הכלואות. לדעתה, הסבל היחידי ה־ ניגרם לחיות הוא חוסר־התעסוקה. על כן היא מציעה לאלף אותן, להקנות להן הרגלי־תעסוקה שיפיגו את השיעמום ה־ הרסני. היא סבורה:

„בעל־חי הנמצא בכלוב רגיל ממילא לאופן זה של חיים, והוא אינו מכיר צורה אחרת של חיים. הכלוב הוא ביתו, והוא יודע שאינו צריך לברוח ממנו. הוא גם אינו רוצה לברוח.

„...אנשים חושבים שאילוף זה לא טוב בשביל החיות, אבל זה לא נכון. זה נותן לחיה אפשרות להעסיק את עצמה במשהו, ולא לשבת בלי עבודה. בייחוד שהאילוף כיום הוא בשיטות מתקדמות.

„אנשים אינם מבינים שחיות המקבלות את עול האילוף הן מאושרות. זה עוזר מאוד. רק עבודה היא הפיתרון!"

ואילו דסמונד מוריס סבור שהפיתרון הוא — הרחבת האופקים: „בעל־חי אכזיזטי ונדיר, העולה מאות אלפי לירות, ימשוך פחות תשומת־לב מצד מבקרי גן־החיות, אם הוא משוכן בכלוב קר ונוקשה, מאשר חיה קטנה ופשוטה, שנרכשה בכמה עש־ רות לירות, אבל מוחזקת בתנאים הטב־ עיים שלה ועוסקת בעיסוקים שהם אופיי־ נים לה בחיק הטבע."

הצעתו, בקיצור: פחות חיות. פחות סור־ גים, ויותר מרחב ותנאי־מחייה טבעיים.

לגבי גן־החיות של תל־אביב, יש להמל־ צה זו ערך רב. כי בתוכניות־הפיתוח של העיר נמצא גם גן־חיות חדש, מעבר ל־ ירקון. קשה לדעת מתי תתגשם התוכנית — בעוד חמש שנים, או בעוד 25 שנים. אבל כדאי שהמתכננים יקחו בחשבון את דיעותיהם של אנשים כמו דסמונד וכמו ד״ר אברם, כדי שגן־החיות יחדל להיות מוסד לעינויים ויהיה: גן לחיות.

בתל־אביב תמונה שהיא כמעט העתק מזו שצולמה בלונדון: קוף נחבא בפינה, פניו אל הקיר. הסיבה דומה בשני המיקרים: שיעמום, כלא של בטון וקר, השונה לחלוטין מן התנאים הטבעיים שבו הוא חי את חייו הטבעיים־נורמאליים.

הצילו אותה!

(המשך מעמוד 18)

שהיה חבר־כנסת ומנהל בית־החולים אסותא.

כבר אז היתה גולדה צרויה לגעול ל־רגליה נעליים מגושמות בעלות עקבים גבו־הים למחצה, שכן היא סבלה ממחלת־ורי־דים שעקבה אותה עוד בצעירותה.

מחלת ורידים זו היא שגרמה להתנפחות רגליה, היותה מאז ומתמיד את הבעייה הרפואית הציקה ביותר שלה.

מחלת הורידים של גולדה קיבלה מפנה קריטי לפני 12 שנים, בעת שביקרה כשרת־החוץ של ישראל. היה זה כשצייר מופרע בשם משה דואק הטיל בשנת 1957 רימון מהיציע אל תוך אולם הכנסת. מרסיסי ה־רימון נפגעו כמה משרי־הממשלה. אחת מהן היתה גולדה מאיר. היא נפגעה מרסיס ב־רגלה. כתוצאה מכך היה צורך לשים את רגלה בגבס.

לגבי אדם הסובל ממחלת ורידים, מצב של חוסר תנועה עלול לגרום לסיבוכים חמורים. נראה שזה מה שקרה גם לגולדה כתוצאה מהתקופה בה היתה רגלה נתונה בגבס, ללא תנועה.

מאז אותה תקופה הפכה גולדה מאיר לבת בית כימעט בבית־החולים ביילינסון בפתח־תקוה. אחת לשלושה חודשים היא היתה נכנסת שם לבדיקות וטיפולים. בקצה ה־מסדרון של המחלקה פנימית ג' היה לה חדר מיוחד, בו היתה שוכבת כל פעם ש־נכנסה לבית־החולים.

כל אותם שנים טיפל בה הרופא המומחה ד"ר טור, מי שהיה מנהל המחלקה ה־פנימית ג' ירופא הגואראדיה המומחה של מנהיגי הישוב. אחרי שד"ר טור נפטר לפני כשנתיים, הועבר הטיפול בגולדה לידיו של הד"ר יוסף רוזנפלד, שקיבל במקומו את המחלקה והמשמש גם כרופאו הפרטי של נשיא המדינה זלמן שז"ר.

בשנתיים האחרונות הוחמר מצב מחלתה של גולדה. היא נכנסה לבית־החולים ב־תדירות של אחת לחודש, כל פעם לתקופה של יומיים־שלושה, לשם בדיקות וטיפולים החיוניים לבריאותה.

★ ★ ★

ממה היא סובלת?

כ די להבין ממה בדיוק סובלת גולדה מאיר יש להקדים ולהסביר כמה מונ־חים רפואיים ואנטומיים. הסברים אלה, ש־ניתנו על־ידי רופאים, שמסיבות אחיות לא ניתן לפרסם את שמם, מובאים כאן בצורה פשטנית ועממית ואינם נכנסים לפרטים.

מערכת הורידים בגוף האדם היא אותה מערכת של כלי־דם במחזור־הדם, המחזירים אל הלב והריאות את כדוריות הדם נטולות החמצן כדי להטעינם שם מחדש בחמצן.

אחת המחלות האפייניות לורידים היא דלקת ורידים הנגרמת מסיבות שונות. היא יכולה להופיע, בעיקר אצל נשים, כתוצאה ממחלת הדליות הורידיות, הנרכשת מלידה או במהלך החיים כתוצאה מלידה או חבלה אחרת, בעיקר אצל אנשים שעברו את גיל ה־30.

למחלת הדליות הורידיות, שהיא המחלה ממנה סבלה גולדה מאיר מזה עשרות שנים, יש כמה תוצאות. היא יכולה לגרום בין השאר להתנפחות הורידים ברגליים ולדלקת ורידים.

זה מה שקרה לגולדה. בגיל צעיר למדי היא חלתה בדלקת ורידים שהלכה והתפ־תחה עם הגיל.

★ ★ ★

פגיעה בריאה

ד לקת ורידים אינה מחלה קשה לכש־עצמה, אולם היא עלולה לגרום במרוצת השנים לסיבוכים מסוכנים.

שכן דלקת הורידים גורמת להאטת זרימת הדם בורידים. כתוצאה מכך הופכים המשט־חים הפנימיים של הורידים לבלתי חלקים ומחוספסים. כשמגיע דם לאזורים בלתי־שרים בתוך הורידים הוא יוצר שם קרישי־דם, המוכרים בשם המחלה הכולל שלהם – סרומבוזה.

במיקרים מסויימים נתקע הקריש בוריד מתפורר. במיקרים אחרים הוא נסחף עם רם הדם לכיוון הלב והריאות.

הדם מגיע באמצעות הורידים אל החדר ימני של הלב דרך פתח העליה הימנית, והוא פתח גדול, שאינו תוסם את זרימת קרישים בתוך הדם. משם עובר הדם אל ורק הריאה.

זהו עורק גדול למדי המתפצל למספר ורקים קטנים יותר. קריש שהגיע עד לשם, נקע באחד העורקים בהתאם לגודלו. כש־א נתקע בעורק הוא סותם אותו. אותו לק מהריאה אליו מוביל העורק שנסתם נקרא בשם אוטם ריאתי, ויוצא במיקרה זה מכלל שימוש.

תופעה זו נקראת בלשון עממית — טרומבוזה בריאה.

כשמתרחש הדבר הוא מופיע בפתאומיות ומלווה סימנים כשל התקף־לב. אם הסימת עורק לריאה באמצעות קריש היא מארוע חד־פעמי, אין הדבר חמור כל־כך, אלא אם כן נחסם העורק הראשי ואז מסתיים הדבר במוות, כפי שאירע דווקא לד"ר טור, ה־רופא שטיפל בטרומבוזה הריאתית בה נתק־פה גולדה מאיר.

אבל אם סתימת קרישי־דם אל עורק ה־ריאות אינה מארוע חד־פעמי, אלא הופעה חוזרת, גורם הדבר לכך שחלקים גדולים וגדלים של הריאה יוצאים מכלל שימוש. הריאה נגמרת לאט לאט.

דלקת הורידים של גולדה גרמה לכך כבר מספר פעמים לטרומבוזה בריאות. כדי למ־נוע את הישנות הדבר, העלול להיות קריטי, נמצאת גולדה במעקב מתמיד, כשרופאיה עוקבים אחר סתימתם של קרישי־הדם שלה, מנסים למנוע מהם להגיע אל הלב והריאות, ונותנים לה טיפול תמידי וקבוע נגד קרישת־דם, כדי להמעיט ככל האפשר את קרישי־הדם הזורמים בוורידיה.

★ ★ ★

כל חודש לבית־החולים

א ין אחידות דיעות בין הרופאים לגבי צורות הטיפול במחלה זו על כל הכתב־כויותיה. קיימת אסכולה אחת המאמינה ש־

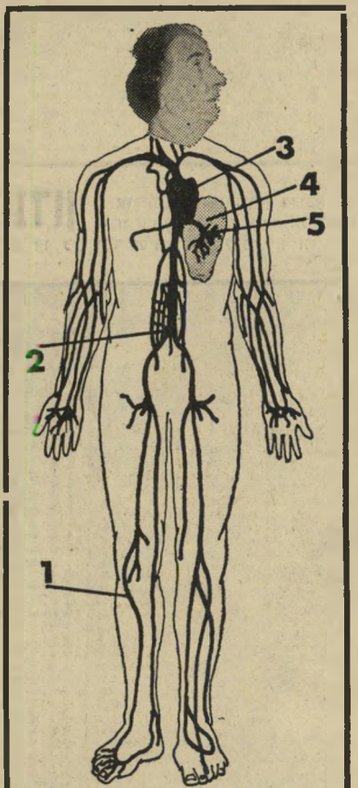

כך נראית בצורה סכמטית מערכת הורידים בגופו של אדם, כלי־הדם ה־מעבירים את הדם מכפות הרגליים לכי־ון הלב והריאות. לפי ציור זה ניתן להבין מה הם הליקויים שפקדו במשך השנים את מערכת הורידים של גולדה מאיר.

במקום המסומן במספר 1, לקתה גול־דה כנראה, עוד בצעירותה, במחלת ה־דליות הורידיות, שגרמה לדלקת ורידים כתוצאה מכך נוצרו במקום מוקדים של יצירת קריש דם, שניסחפו עם תסחיף הדם לכיוון הריאות.

המקום המסומן במספר 2. הוא מקום הוריד החלול התחתון, בו ניתן לבצע ניתוח של קשירת הוריד כדי למנוע את היסחפות קרישי־הדם לעבר הלב.

המקום המסומן במספר 3, הוא החדר הימני של הלב, אליו מגיע קריש־דם עם התסחיף, אך ממשיך משם בדרכו דרך עורק הריאה הראשי (מספר 4) לכיוון הריאה (מספר 5); שם נתקע הקריש בתוך אחד העורקים, בהתאם לגודלו, ויוצר אוטם ריאתי — מה שנקרא בל־שון עממית "טרומבוזה בריאות". זו המחלה ממנה נפגעה גולדה מאיר.

אם נותנים לחולה חומרים נגד קרישת־דם, ניתן למנוע היווצרות קרישה נוספת למרות שבורידים יש שטחים מחוספסים.

בדיעה זו מחזיקים כנראה רופאיה של גולדה, שכן מדי פעם, בשהיא נכנסת ל־בדיקות במחלקה הפנימית ג' בבית־החולים ביילינסון, הם עורכים לה בין השאר גם בדיקות קרישת־דם ונותנים לה תרופות נגד קרישה בהתאם למימצאי הבדיקה.

שיטה אחרת כדי למנוע את סחיפת קרישי־הדם אל הריאות, היא ביצוע ניתוח בו קושרים את הוריד־התחתון. הדם מוצא לן דרכים להמשיך בדרכו לכיוון הלב, ואילו הקרישים נתקעים במקום הקשר שבוצע ב־וריד־החלל־התחתון.

ניתוח מעין זה גורם להתנפחות ניכרת של הרגליים. לא ניתן היד לוודא כי גולדה עברה בצעירותה ניתוח כזה, אבל לפי מצבן של רגליה, יש רופאים המעלים את הסברה שאומנם בוצע בה בזמנו ניתוח כזה.

למרות המעקב הקבוע אין כל ערובה ש־ניתן למנוע סחיפת קריש אל הריאות. הדבר יכול להתחולל באופן פתאומי.

מחלה זו אינה מגבילה אומנם את כושר פעולתה של גולדה מאיר, כלבד הסבל שהיא סובלת וקשייה בהליכה. אולם מצד שני היא מחייבת בדיקות קבועות וקפדניות. ראש־הממשלה המיועדת תהיה חייבת להמ־שיך ולהיכנס אחת לכמה שבועות למספר ימים לבית־חולים כדי לקבל טיפול ולהיבדק.

★ ★ ★

סכנת העלמה נוספת

מ לבד ממחלת קרישי־הדם שלה, סוב־לת גולדה מאיר בשנים האחרונות מ־תופעות פיזיולוגיות נוספות, שהרופאים טרם הצליחו לעמוד על טיבן.

אחרי שגולדה נתקפה בהתעלפויות פתאו־מיות, מספר פעמים, היא הועברה לטיפולו של נאורולוג (מומחה למערכת העצבים).

כדי לאתר את גורמי ההתעלפויות שלה, עברה גולדה בדיקת־מח, הנקראת גם תר־שים־מח או אלקטרואנצפלוגרם. תרשים־המח גילה כי במוחה של גולדה נמצאים כמה מוקדים אפילפטיים שהם מקור ההתעלפויות שלה.

שוב, יש צורך להסביר את מהותה של בדיקת האלקטרואנצפלוגרם.

פעילות תאי־המח היא בעיקרה פעילות חשמלית־כימית. מכשיר האלקטרוא־צפלוגרם עוקב אחר הפעילות החשמלית של תאי המח. זהו מכשיר אותו מחברים בעזרת אלקטרודות אל תאי המח והוא מכין תרשים של הזרימה האלקטרונית בתאים.

פעילות רקמה של תאי־מח שניזוקה מש־תקפת בתרשים־המח בתדירות פראית, עם קפיצות פתאומיות.

רקמה ניזוקה כזאת היא הגורמת לתופ־עות אפילפטיות, שיש להן מספר רב של צורות, שההתעלפות החזורת כלולה בהן.

לאחר שבתרשים־המח שנערך בזמנו ל־גולדה מאיר התגלו מוקדים אפילפטיים, יוחסו להם התעלפויותיה. טרם הוברר בודאות, מה גרם למוקדים אלה. סקלרוזה היא מצב נדיר למדי היוצר מוקדים אפילפ־טיים במח, אבל היא גורם אפשרי.

אם אומנם סובלת גולדה מאיר מסקלרו־זה, כפי שכמה רופאים נטו להסיק מבדיקת תרשים־המח שלה, (אלא שהנחה זו אינה ודאית), והסקלרוזה נגרמה כתוצאה מ־הזדקנות ביולוגית, עלול הדבר לגרום ל־השלכות חמורות מאוד לגבי כושר השיפוט, כושר הזכרון ויכולת ההתרכזות של גולדה מאיר.

נתונים רפואיים אלה ממצבה הבריאותי של גולדה מאיר מצביעים על כך כי יותר מאשר מצב בריאותה הרופף מסכן את עבודתה כראש־ממשלה, עלולה עבודתה לסכן ולהחמיר את מצב בריאותה.

גולדה ידעה זאת, ומשום כך היססה לקבל על עצמה את התפקיד המוצע. גם סינחס ספיר ידע זאת, ומשום כך אמר לגולדה כשהטיל עליה את תפקיד הרכבת הממשלה: „אני יודע שאני מקצר את שנותיך על־ידי כך!"

אין כל ערובה שהחמרה במצב בריאותה של גולדה תובא לידיעת הציבור. אותם אנשים שהעלימו את מצבו של לוי אשכול ומרדכי נמיר, עלולים להעלים מעיני ה־ציבור גם הרעה במצבה.

משום כך, לטובת המדינה ואזרחיה, ו־לטובתה של גולדה עצמה, יהיה עליה לעמוד בראשות־הממשלה תקופת זמן קצרה ככל האפשר, עד לבחירות הקרובות לכל היותר.

זו הדרך היחידה להציל אשה זו, המקרי־בה את בריאותה קרבן לתביעות חבריה למפלגה.

צליפות - קרבות-אוויר -

מ י התחיל ביריות? איזה כוונות פו־ליטיות הסתתרו מאחורי הפקודה לפ־תוח באש? מה הם ממדי הנזק?

אלה השאלות הנשאלות כל פעם שמת־לקחת חזית התעלה. גם הפעם ריחפו שא־לות כמו: האם ביקשה מצרים לחמם את הגבול כדי ליצור בהלת מלחמה, ולהכריח את ארבע המעצמות להזדרז ולהתערב? האם הקשיחה ישראל את תגובתה דווקא כדי להוהיר את המעצמות שלא יכנסו בעיניים עיוורות לתוך קלחת רותחת? מה עמדת ברית־המועצות וארצות־הברית — האם גם הפעם צפוייה סכנת עימות ביניהן?

אלא שהפעם לא היתה לשאלות אלה אותה חשיבות בוערת כמו בפעמים הקוד־מות. כי הפעם האשיל מארוע אישי — ומיקרי לגמרי — על כל המהלכים הגדולים. היה זה מותו של הגנראל עבד־אל־מונעים ריאד, רמטכ"ל צבא מצרים. הוא נהרג מפ־גיעה ישירה של סנז תותח, בעת שעמד בבונקר, בעמדת־הפיקוד מספר 6, בגיזרת איסמעיליה.

מותו של הנץ מקהיר

★ ★ ★

מ צרים כבר התרגלה לאבידות כב־דות בין חייליה — אבל היתה זו הפעם הראשונה שקצין בכיר כל־כך ייפגע בחזית. לכן היו מותו וההלוייה המלכתית שנער־כה לריאד אפופים במסע של הערצה הים־טרית. אבל היתה לכך סיבה חשובה יותר: עבד־אל־מונעים ריאד לא היה רק המפקד העליון של הצבא המצרי. הוא היה סמל לצבאו.

הוא קיבל את הפיקוד בשעה השחורה ביותר בתולדות צבא זה: התבוסה המוחצת של יוני 67', אחרי גל־הסיהורים הראשון שערך עבד־אל־נאצר בין הקצונה הגבוהה, אותה האשים בבגידה וברשלנות. חודשים בלבד אחרי שנכנס ריאד לתפקידו עבר על הצבא המצרי הזעזוע הגדול השני: נסיון ההפיכה של המרשאל עבד־אל־חכים עאמר, אהוב־נפשו של עבד־אל־נאצר. היה זה ריאד שסיכל את הקשר ועמד בראש הכוחות ש־הקיפו את ביתו של עאמר. יש המאמינים, כי ריאד היה האיש שהציע לעאמר לבלוע את גלולות הסם כדי להינצל ממישפט צבאי.

★ ★ ★

כ יצד זכה הקצין הבלתי־ידוע, יחסית, למעמד כזה?

לפני פרוץ מלחמת־ששת־הימים הספיק ריאד לרכוש לעצמו בעיקר שם של קצין בלתי־שיגרתי, מפקד מובהק של יחידות קומאנדו. אבל היו קצינים זוהרים יותר בקטגוריה זו כמו, למשל, הגנראל אל־שאזלי. על כן, כאשר התקרבה המלחמה, קיבל אל־שאזלי את הפיקוד על כוח־מחץ משוריין, שנועד לבצע את המעולה הדרא־מאטית ביותר שתוכננה על־ידי המטכ"ל ה־מצרי: ביתור הנגב הדרומי, החתכתו עם צבא ירדן וכיבוש אילת. הוא התגלה כאמן אבוד־עצות, והכוח שלו אף לא נכנס לפעו־לה בששת־הימים, אלא בנסיגה לתעלה.

כאשר הגיע המלך חוסין להאניך ברי־

דו-קרב תותחים הגיעו לשיא עם הריגתו של הרמטכ"ל המצרי בחזית הסואץ

בצד המצרי תמונה זו צולמה שבוע לפני שהחלו הצליפות האחרונות באיזור התעלה. היא מראה את גמאל עבד-אל-נאצר בחברת שר-המלחמה הגנראל מוחמד פאוזי (חובש כומתה, מימין) ומפקדי היחידות המוצבות מול צה"ל.

הריסות איסמעיליה כפי שצולמו על-ידי כתבי חוץ, ברחובותיה של עיר-הגנים שהפכה עיר רפאים. בתמונה נראים פועלים מצריים, שהובאו אחרי הפסקת ההפגזה כדי לפנות את ההריסות מרחובות העיר.

בצד הישראלי למחרת הדו-קרב הארטילרי סיירו שר-הביטחון והרמטכ"ל באיזור. מתלחים אליהם מפקד חיל השריון "ברן" אדן ואלוף

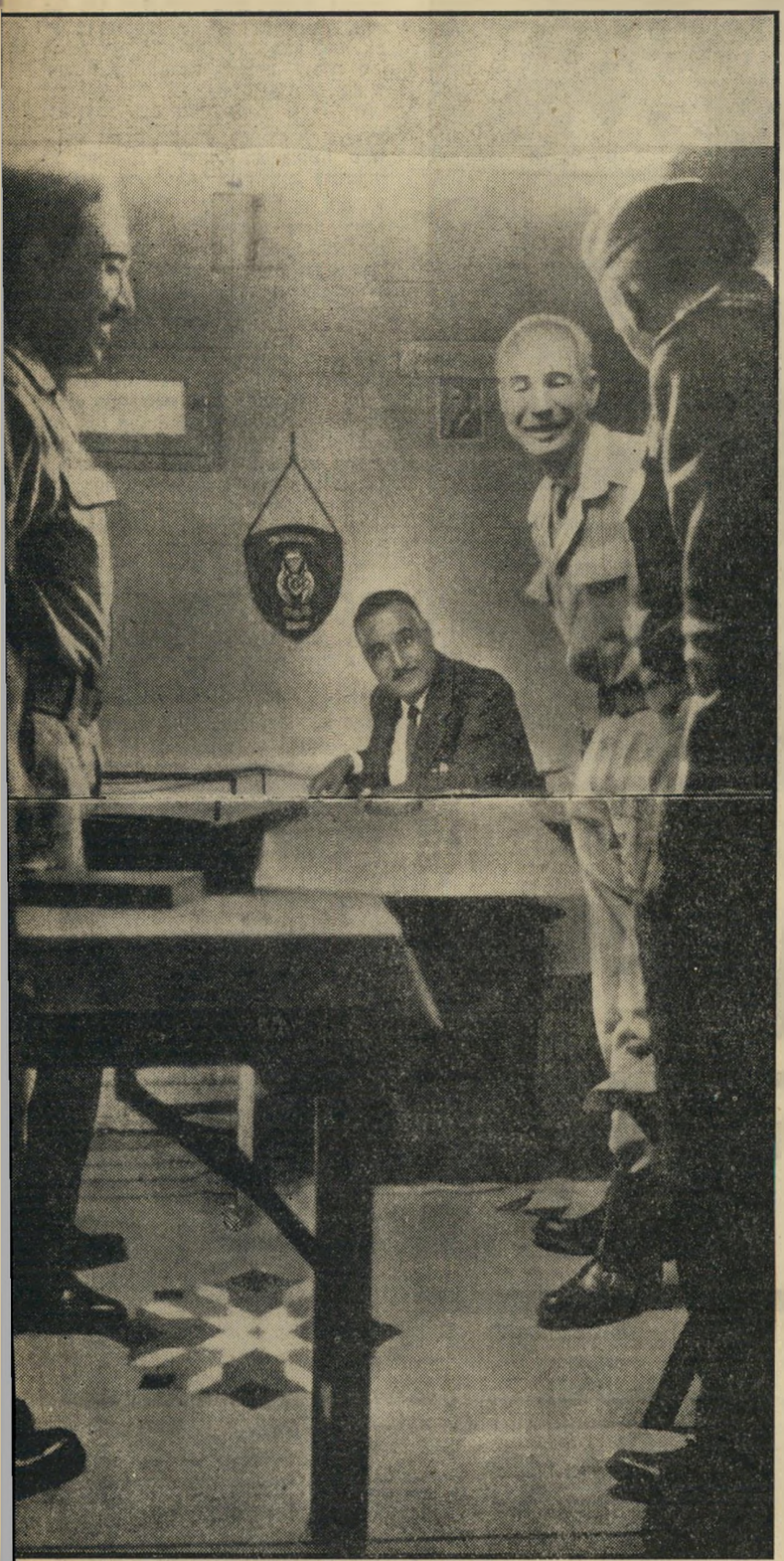

הרמטכ"ל שנהרג תמונה נדירה, שצולמה לפני שבועיים בלבד, בעת סיורו האחרון של עבד-אל-נאצר באיזור התעלה. היא מראה את נאצר יושב בחדר המיפקדה של אחת היחידות. לידו עומד הרמטכ"ל ריאד.

קורו הדראמטי המסורתם, ותחתם על חוזה ההגנה ההדדית עם עבד-אל-נאצר, חיפשו ב-מטכ"ל המצרי קצין שייטול את הפיקוד על הכוחות המצריים אשר יוצבו בירדן — ואשר ברגע שתפרוץ מלחמה — יהפוך או-טומאטית למפקד צבאות מצרים וירדן.

הבחירה נפלה על עבד-אל-מונעים ריאד, אז בן 49.

★ ★ ★

ספר זיכרונותיו, מלא המלך חוסיין תשבחות על התנהגותו וכושר-מנהיגותו של ריאד. מכל מקום: חיילי הקומנדו ה-מצריים, שהיו תחת פיקודו הישיר של ריאד, היו החיילים הסדירים האחרונים מכל צב-אות ערב שלחמו אחרי הפסקת-האש. הם פעלו באיזור לטרון, כשמשימתם המקורית לחדור לשדות-תעופה ישראליים ולחבל בהם. כאשר התמוטטה לפתע החזית הירדנית, המ-

אולם בצד שבחים אלה ביקר חוסיין ב-אופן חמור ביותר את כושר ניתוחו האס-טראטגי של ריאד. ריאד טעה טעויות חמו-רות בהערכת מהלכיו של צה"ל בגיזרה ה-ירדנית; נתן הוראות סותרות לחטיבות ה-שריון הירדניות, היה האחראי במישרין ל-כך, לדברי חוסיין, ששתי חטיבות-שריון מעולות נוטרלו מקרבות השריון העיקריים בגדה והושמדו אחר-כך.

אחרי המלחמה, כאשר היחידות המצריות התפוררו, ובעוד חלק ניכר מהקצינים הב-כירים הסיחו האשמות בפני עבד-אל-נאצר, על כי לא הירשה לעאמר לתת את הפקודה לפתוח ראשון במלחמה נגד ישראל זכה ריאד לתואר "המפקד הזועם". אך זעמו לא היה כלפי עבד-אל-נאצר, כי אם כלפי יש-ראל. "האוייב הוא ממזרח התעלה, לא מ-מערב!" השיב לקצינים שגישושו אצלו אם

(המשך בעמוד 26)

היא - דוגמנית הצמרת, הוא - עיתונאי וסופר רב־מכר. השבוע הם הגיעו למשבר

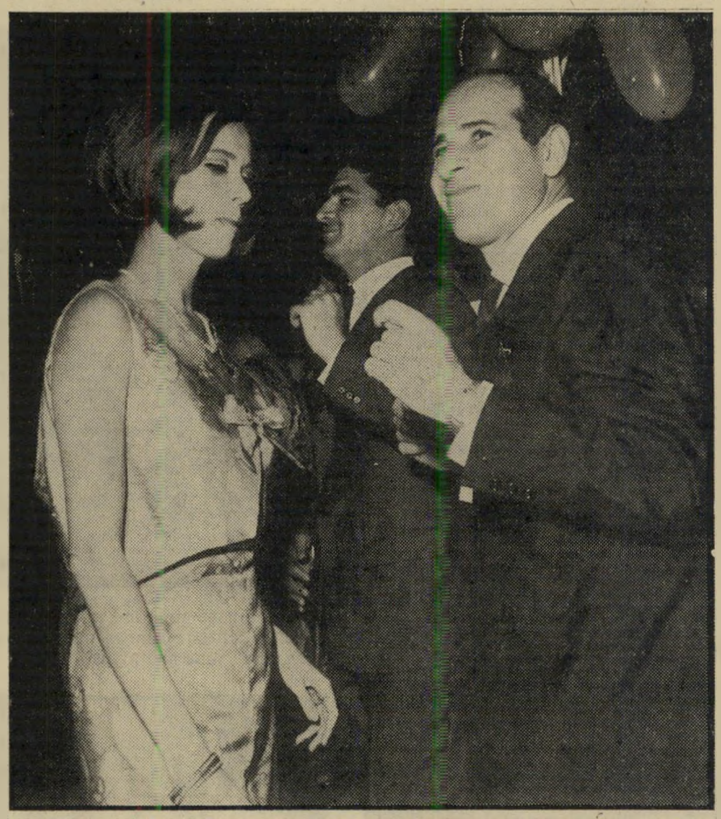

זוג בצמרת שייקה ועלמה בן־פורת בתקופת הזוהר שלהם, כששייקה היה העיתונאי המקורב למישהר הבן־גוריוני ועלמה היתה דוגמנית מספר 1 של ישראל. מאז התחלפו היוצרות הן בעולם הפוליטי בישראל והן בעולם האופנה.

שייקה ועלמה נפרדים

לפני עשרה ימים צילצל הפעמון בדלת־ביתו של צלם־הדוגמניות סיטר הרצוג. הוא פתח את הדלת, ראה לפניו את התגלית שלו, עלמה בן־פורת, עומדת שם, לבדה, חיוורת, עם עיניים אדומות מאופ־רות היטב, ועם חבילה ביד.

היא נפרדה מבעלה, כך סיפרה לו. היא לא תחזור אליו יותר. היא ביקשה שיתן לה לגור אצלו במשך כמה ימים, עד שתת־ליט מה לעשות.

באותו זמן היתה דירת בן־פורת, בעלת החדרים המשושים, בבית דובינר המפורסם ברמת־גן — חשוכה. היה שם שייקה בן־פורת, היו שם כל הבגדים של עלמה, היו שם ריחות־הבושם שהשאירה מאחוריה, מכשירי־האיפור שלה, וזה הכל.

כשהעיתונאי שייקה בן־פורת ואשתו ה־יפהפיה, הדוגמנית עלמה, חזרו לא־מכבר ארצה, הם חשבו שכאן תיפתרנה כל הבע־יות וחילוקי־הדיעות שיצרה פריס. הם נכ־נסו לגור בבית דובינר, הם חלמו ותיכננו בית חדש, על שפת־הים, ביפו, יחד עם ה־אדריכלים יצחק ישר ואורי אפנצלר. הם החליטו שהיא תחזור לעבודה כדוגמנית, ואת השעות שלאחר העבודה, כשהוא יחזור מהמערכת והיא תחזור מהסטודיו — הם יבלו בנוחה החדש שלהם.

כי בפריס — הכל היה אחרת. כשהם רק הגיעו אליה, הם חשבו שהוא יכבוש את עולם התרבות שם, והיא תכבוש את עולם האופנה, ושניהם יהיו בצמרת, ומאושרים ועשירים.

אבל שייקה התחיל לעבוד, ועלמה התחילה לעבור מבית־אופנה לבית־אופנה. בפריס זה לא כמו בארץ. שם אין צלם אחד ודוגמנית אחת. שם יש מאות צלמים, אלפי דוגמ־ניות — כולן יפות, כולן כשרוניות, כולן רוצות להגיע לצמרת, והצמרת קטנה, ואין בה הרבה מקום.

החוזרת פניה החדשים של עלמה בן־פורת, אחרי שחזרה לפני מספר חודשים מפאריס, שם ניסתה ל־פלס לה דרך לעולם הדוגמנות הבינלאומי.

המריבות

ב התחלה היא הצליחה. פריס התפע־לה מהחן הנשי שלה, מהגוף הדקיק שלה, מהעיניים הגדולות שלה. אבל לאחר ההצלחה הראשונה היא היתה צריכה, כמו כל דוגמנית — לרוץ, לחפש, להיות תמיד במקומות הנכונים, בזמנים הנכונים, והזמ־נים לא תמיד התאימו לה.

עלמה לא היתה סתם קריריסטית. בארץ — העלייה לצמרת היתה קלה, אבל בפריס — כשהתברר שאפילו אנשים כשרניים צריכים לעבוד קשה, ולאו־דווקא לפני המצ־למות, אם הם רוצים לעלות, היא החלה לאט־לאט לחתר על העניין. היא נשארה יותר ויותר בבית, היתה זקוקה יותר ויותר ל־חברתו של בעלה. אבל בדיוק באותו זמן התחיל בעלה להיות עסוק. ההצלחה האירה לו שם פנים. הוא כתב ספרים, הוא עבד עבור מיספר עיתונים, הוא היה צריך לה־יות יום בבריסל ויום באמסטרדאם, הוא עבד שמונה־עשר שעות ביום, והגיע הביתה עייף ורצוץ.

אז התחילו המריבות. הסיבה הראשונה היתה — חוסר התאמה בזמנים, ועל זה נוספו עוד ועוד סיבות.

לפני חצי שנה הם החליטו לחזור ארצה. כאן, הם חשבו, הכל ישתנה. הכל יחזור להיות כמו שהיה בהתחלה. הם לא יעבדו יותר מדי, הם יצאו יחד, לבלות,

הכוכבת עלמה באחד מצילומי ה־אופנה שזוהרים שלה. היו תקופות שהיא היתה הדוגמנית הבלעדית ו־המבוקשת ביותר של צלמי האופנה בישראל.

הפירוד

ל פני ארבע שנים, כשהתחתנו, כל הארץ העריצה אותם. היא היתה יפה, הוא היה מוכשר. בחתונה שלהם היו דיין, ואל־מוגי, ובגין, היא היתה בת עשרים־ושלוש, והוא היה בן שלושים ושבע. השמות שלהם הופיעו תמיד בעיתונים, בראשי המאמרים או בתוכם. את המראה שלה בבגד־ים וב־שמלה ידעו כולם על־פה, וכשהם הופיעו יחד בציבור, והפגינו את אהבתם בצורת נשיקות וחיבוקים ומילות־חיבה, היה ברור שהם מאושרים.

השבוע הם החליטו להיפרד. לעת־עתה הרבה. הם יהיו הרבה ביחד, שניהם, עם חברים, קרובים, ידידים. ואפילו כשהיא חישאר לבד, כשהוא יהיה בעבודה, זה יהיה בארץ שלה, בחברת אנשים שהיא מכירה ואוהבת.

ההתחלה היתה טובה, אבל כשהחיכוכים מתחילים — הם לא מסתיימים כל־כך מהר.

עלמה לא חזרה מייד לעבודה. היא הת־בגרה במשך הזמן, הגיעה לגיל 28, וכאן עלו בינתיים דוגמניות חדשות, ושייקה בן ה־42 שקע שוב בעבודה. היא התחילה לב־לות את הזמן הפנוי שלה עם גדי תיק, צייר צעיר, בנו של בעל מלון עדן ברמת־גן, אותו הכירה בפאריס.

תיק, צעיר מעלמה בכמה שנים, אבל כש־הם יצאו ביחד, לא היא ולא הוא שמו לב לזה. בחברתו היא הרגישה שוב שמישהו מתעניין בה, אוהב אותה יותר מהעבודה שלו, יותר מכל דבר, ומוכן להקדיש לה הרבה זמן. כמה זמן שהיא רוצה.

בהתחלה היא בילתה איתו כששייקה היה עסוק. אחר־כך היא בילתה איתו גם כש־שייקה היה פנוי, והדבר לא עזר, כמובן, לשיפור היחסים בין שני בני־הזוג.

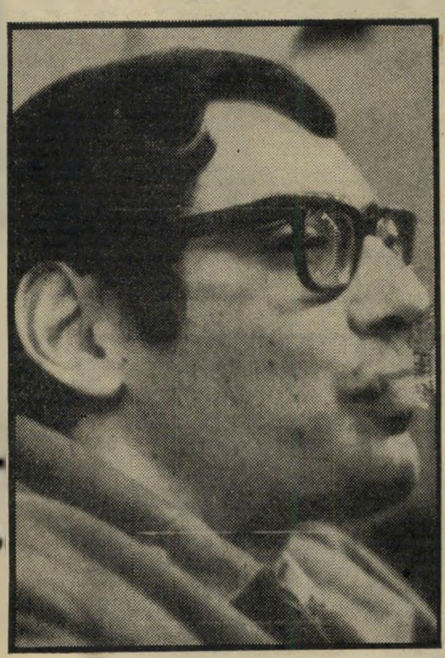

עם תיק זהו גדי תיק, ידידה החדש של עלמה, צייר ישראלי ששהה תקופה מסויימת בפאריס, המארח לה עתה לחברה, מאז נפרדה מבעלה העיתונאי.

זה זמני, לנסיון, ומי שרוצה להעריץ אותם — שיעריץ אותם בנפרד.

גם כסף לא חסר להם אז. שייקה אומנם לא היה האיש הכי עשיר בארץ, ניהל אורח חיים בוהמי ולא חסך כספים. אבל עלמה באה מבית עשיר מאוד. היא בת למשפחת גיליקסון המפורסמת, ואמה מחזיקה ברכוש

במדינה

עיתונות

פעולת־תגמול

אמיר אופנר הוא הכתב הישראלי של העיתון האמריקאי כריסטיאן סיינס מוניטור ושל רשת עיתוני שפרינגר בגרמניה.

לאחר ההתקפה על מטוס אל־על בציריך, ביקש סוכנו של אופנר בירושלים להעביר לעיתוניו בחו"ל ידיעה, ממנה השתמע כי ישראל עומדת לבצע פעולת־תגמול.

אנשי הצנזורה הירושלמית פסלו, כמובן, את אותו חלק של הידיעה.

אופנר, ששמע על כך, הבין כי הצנזורה הישראלית פסלה את כל הידיעה. הוא התפרץ אל משרדי הצנזורה בתל־אביב כשפניו אדומים מכעס: "צוציקים! אתם תלמדו אותי מה זה ביטחון? אתם עוד צריכים ללכת לבית־ספר."

בזעמו נקט אופנר עצמו בפעולת־תגמול נגד הצנזורה, הפך כמה כסאות במשרדיה.

כמו אייכמן. מאמציהם של עובדי הצנזורה להרגיע את אופנר עלו בתוהו. רק כשאיימו להזעיק למקום משטרה־צבאית, נרגע. אולם כשהסבירו לו העובדים כי "אנו ממלאים רק אחרי הוראות!" הטיח אופנר בפניהם: "גם אייכמן מילא רק הוראות!"

הוא תבע לצלצל במקום לצנזור הראשי. אלא שלאחר העלבון שהטיח בהם, סירבו עובדי הצנזורה לאפשר לו להשתמש בטלפון במשרדיהם. במקום החל מירוץ בין הטלפונים.

"מה זה לא נותנים לי לטלפן?" צעק אופנר, "מהמיסים שלי בנו את המדינה!"

נימוק זה, וההתקהלות הגדולה במקום, שכנעו את אחד העובדים לאפשר לנציג העיתונים החשובים לטלפן לצנזור הראשי. זה הורה להעביר את הידיעה כפי שנמסרה.

רק אז הבין אופנר שנפל קרבן לאי־הבנה בינו לבין עובדו בירושלים. למחרת התנצל על התקרית בפני מפקד בסיס הצנזורה.

דרכי־אדם

האזרח ג.

האזרח ק., גיבור ספרו של קאפקא המשפט, אינו יכול לגלות דבר על בית־המשפט השופט אותו או על המשפט בו הוא נאשם.

נהג המונית החיפאי אברהם נויהויזר (42), היה סבור שבניגוד לגיבורו של קאפקא הוא יודע יותר מדי על בית־המשפט, אליו מביאים אותו כ־20 פעם בשנה, אחרי שהוא מסרב לשלם את ברירות־הקנס בדו"חות התנועה שרושמים לו שוטרי חיפה.

"ברירת־הקנס הפכה למס־גשרים," הסביר הנהג נויהויזר, "כמו שבימי־הביניים היתה כנופיה משתלטת על גשר וגובה מס מכל עוברים דרכו, כך התלבשה המשטרה על נהגי המוניות וגובה מהם מס באמצעות הרפורטים."

ניגוד נוסף בין נויהויזר לבין גיבורו של קאפקא היתה העובדה שהנהג החיפאי, בן למשפחה דתית שעלה לארץ לפני 36 שנים, שירת בצבא הבריטי, במשטרת־הישובים־העבריים ובחטיבת גולני, לא הסכים להיכנע לגזירות המשפט.

כשהובא לבית־המשפט החיפאי ביקש מהשופט להעביר את המשפט למקום אחר. "למה?" שאל השופט, ואז הדהים נויהויזר את הנוכחים בטענה: "האווירה כאן מסריחה. באולם השני מנהל שופט־נוער מיסחר־עבדים, מוסר ילדות קטנות לבתי־בושת, זה מפריע לאווירה ומונע ניהול משפט תקין."

משפטו של הנהג הועבר לאולם אחר. אבל כשניצב כנאשם בפני שופט השלום הראשי בחיפה ד"ר הנס לוין, הואשם בהשמצת בית־המשפט והעלבת שופט.

„אני חלק מהמדינה!" אבל גם כאן התמרד הנהג. "אוכיח שכל מה שאמרתי היה אמת!" טען. אחר־כך החל להעלות שורה של טענות טרומיות: "כתב־האישום מזוייף. כתוב בו ,המדינה נגד אברהם נויהויזר'. אני חלק מהמדינה. חלק של המדינה לא יכול להיות נגד חלקה השני."

טענות נוספות שהעלה נויהויזר נגד קיום המשפט: "אין בבית־המשפט ספריה משפטית ציבורית, כדי שנאשם יוכל ללמוד בה את זכויותיו. אין בבית־המשפט מעלית לאולם המשפטים וזה מתיש את הכוחות. אם המשפט הוא פומבי, מדוע הוא מתנהל בקומה הרביעית? כיצד יעלו הנה חולי־לב?"

"במסדרון אין מקומות ישיבה." הוסיף

(המשך בעמוד 28)

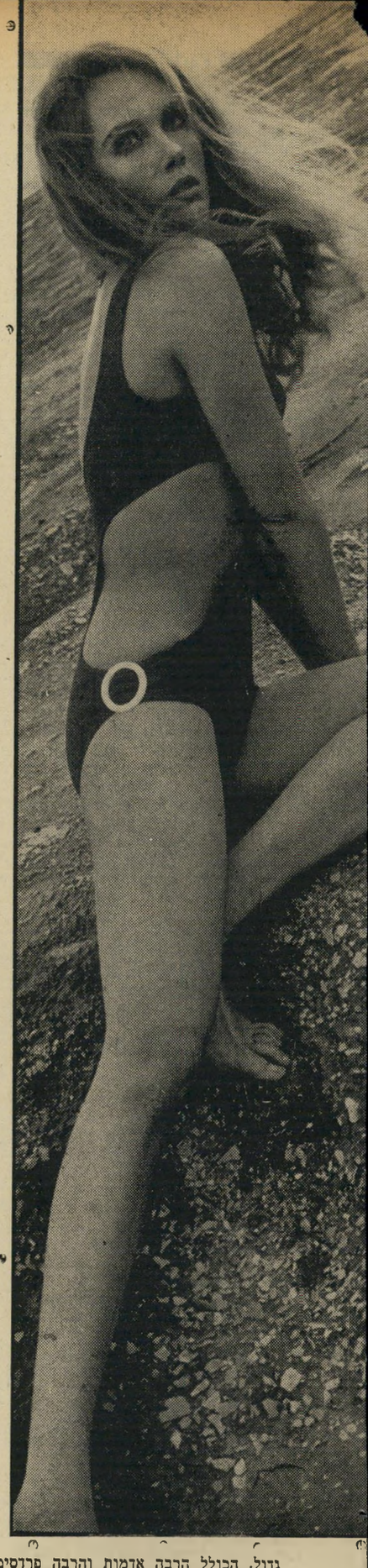

גדול, הכולל הרבה אדמות והרבה פרדסים.

כשחזרו לארץ הסתבר כי שייקה למד משהו בפאריס. זה היה איך לעשות כסף. יחד עם הכתב הפאריסאי של מעריב, אורי דן, הקימו השניים סוכנות לעיתונות ו־מו"לות, הפכו בארץ לנציגי כמה מהוצאות הספרים הגדולות באירופה. הם צירפו את שמותיהם יחד וקראו לסוכנות בשם בן־דן. בשבוע שעבר כבר אפשר היה לראות את שם הסוכנות מתנוסס בגדולי השבועונים באירופה, כמו השטרן הגרמני והמאטש הצרפתי. הם סיפקו לעיתונים אלה תמונות של מרדכי רחמים, איש הביטחון הישראלי שנעצר אחרי תקרית מטוס אל־על בציריך, והרוויחו סכומים המסתכמים בהרבה דולארים.

חוץ מזה משמש שייקה כיום גם ככתב הישראלי של תחנת הרדיו הצרפתית אירופה מספר 1 בישראל. ככה שהוא יכול לחיות לא רע גם בלי עזרתו של אף אחד.

קולנוע

סרטים

מול בית־השימוש

הלו ארבלה (הוד, תל־אביב; איטליה) יום אחד באים פועלים ושמים מיבנה מפואר מול פתח בית־המלון. כל האורחים ממהרים לעזוב. הם לא מוכנים להתגורר מול בית־שימוש ציבורי. השנה היא שנת 1928.

מי פותר את הבעיות? ארבלה. היא נכנסת למלון, מרימה טלפון לידידה ואומרת לו בקולי קולות: "הלו בניטי (מוסוליני)! כן, ראיתי את בית־השימוש, הוא נהדר." וכו'. הידיד לא מבין על מה היא מדברת, אבל בעלי המלון מבינים היטב. הם רצים אליה, נותנים לה הרבה שטרות מרשרשים, ובזכות זה היא מרשה להם להרוס את בית־השימוש. רק מאוחר יותר יודע להם שאין לה שום קשר לא עם מוסוליני ולא עם בית־השימוש שלו.

זוהי אחת הדרכים המיוחדות שיש לארבלה, בת האצילים היפהפיה והעניה, להרוויח כספים. שאר הדרכים פחות מקוריות מהראשונה, אבל כולן די משעשעות.

החשיפה

מסע אל תוך הזירה (פריז, תל־אביב; ארצות־הברית) כבודו של אוניל במקומו מונח, וכבודו של הבמאי סידני לומט מונח בוודאי באותו מקום. אלא שאת הסרט שנעשה באשמת שניהם קשה מאוד לראות.

יש בו ארבעה גיבורים, החושפים את נפשותיהם האומללות, איש לפי תורו. קודם האמא. היא נרקומנית. היא בודדה. "אין לי ידידים," היא אומרת, "אף פעם לא היו לי." ואחר היא מספרת על עברה. על החיים המשלמים מלאי־האמונה במינזר שאבדו לה כשנישאה לשחקן מצליח. היא גומרת את החשיפה הזאת ונעלמת. מופיע האבא המקמצן ומספר מדוע הוא קמצן. כשהוא גומר הוא הולך למירפסת, ובא האח הגדול ומספר על השאיפות שלו שלא הצליחו, ובסוף, לפי התור, שופך את עצמו גם האח הקטן.

קשה לסבול בקולנוע את המונולוגים הארוכים הללו, המלאים משפטים כמו: "מדוע בערפל כל הקולות נשמעים עצובים?" קשה לסבול את האמא (קתרין הפבורן), הצריכה להיות עצבנית, ומצליחה להיות מעצבנת. היא מחבקת את הבן שלה, צוחקת, בוכה ונותנת כל־כך הרבה מישחק על כל־כך מעט טקסט. קשה לסבול את המכות הקלאסיות, שהגיבורים הזועמים מכים על שולחן־האוכל. בקיצור, קשה לסבול את הסרט הזה.

כובעים

חזיות בלי חזה

וכובעים בלי ראש

הן הלכו למספרות. הן צבעו את השיער שלהן פסים־פסים. הן יישרו אותו, עם חומרים מיוחדים, ואחר כך סילסלו אותו עם חומרים מיוחדים, ואחר־כך קנו להן פיאות כדי לכסות את מה שייצא מזה, והן לא יודעות שכל זה לשווא. כי השנה הן תחבושגה כובעים. מי אמר? אידורה אמרה.

האמת היא שאידורה דנקין, הרקדנית המפורסמת של תחילת המאה, האשה שהמציאה את האהבה החופשית, או לפחות השתמשה בה באופן די יסודי, לא אמרה הרבה על לבוש.

אבל למי זה איכפת? איך ימכרו היום כובעים אם לא ילבישו אותם על וונסה רדגרייב, המגלמת את דמותה בסרט איזדורה.

הנה, למשל, יש עדויות חותכות, של זקנים שנשבעו על כך לפני קברם, שאיזדורה הגדולה לבשה בחדר־המיטות שלה רק את מה שנתן לה האל הטוב.

או קחו, למשל, את החזייה. הדבר הזה שפעם שמו על המקום שפעם היה בו מה שנקרא חזה. לטוויגי ולחברותיה נדמה שהן המציאו את חוסר־החזה וחוסר־החזייה. ובכן, שלא ישלו עצמן. איזדורה המציאה לפניהן.

המצאה או לא המצאה, מתכנני החזיות כבר תיכננו סידרה שלימה של חזיות נוסח איזדורה, ומי שיסתכל מתחת לשמלות, יוכל לראות איך לובשים אותן.

לכן, אי אפשר להבטיח שום דבר בקשר לכובעים. לא ברור אם איזדורה חבשה אותם או לא חבשה אותם. דבר אחד ברור, שוונסה רדגרייב תחבוש אותם בסרט, ושגם הנשים כולן תעשינה זאת.

ובכן, כיוון שתחבושנה, בחדאי יעניין

וונסה רדגרייב כאיזדורה דנקין
למה שער?

מותו של הנץ

(המשך מעמוד 23)

יהיה מוכן להצטרף לקשר אפשרי נגד נאצר. תשובה זו, לדעת חוגי השילטון בקאהיר, זיכתה אותו בתפקיד הרם בצבא המצרי.

★ ★ ★

מאז הספיק ריאד להטביע את חותמו לפחות על סביבתו המיידית בסולם הפיקוד. שופרות התעמולה ציירו, בהדרכתו הישירה, תמונה של צבא חדש, ששוקם ו־גובש על הריסות הצבא שברח מסיני.

היה זה ריאד שקבע את רשימת הציוד הדרוש לצבא המצרי, והגישה לרוסים. הוא אשר סיכם עם שר־ההגנה הסובייטי את מספרם יסוגיהם של המומחים והמדריכים הסובייטיים שנשלחו למצרים. כאשר נשמעו רטינות נגד התערבותם של המדריכים ה־רוסיים, המפריעים לקצינים המצריים לנהל את יחידותיהם כפי שהיו רגילים מימים ימימה, היה זה הרמטכ"ל ריאד שהתייצב בשיחות־הסברה בפני קציניו ואמר להם: „מי שאינו מוכן לקבל את המצב החדש — שיראה לי את רוחב כתפיו." כלומר: הוא יכול ללכת לכל הרוחות.

התורה הצבאית של ריאד היתה פשוטה: אם רוצים להתמודד עם צה"ל, צריכים להע־תיק ממנו את שיטותיו. הוא ניסה להחדיר להכרת פרחי־הקצונה את ההכרה שמפקד חייב לומר „אחרינו" ולא „קדימה!" הוא יזם מסעות־תעמולה בין רבבות הסטודנטים הממלאים את אוניברסיטות מצרים ומצפים בתיסכול לעתיד בלתי־מבטיח — כשיתגייסו.

הוא ניסה להציג דוגמה אישית בכל ה־נושאים שהוא הטיף להם. הירבה לבקר בעמדות הקדמיות באיזור התעלה, ואף שיכנע את עבד־אל־נאצר לערוך ביקורים תכופים שם. הוא נימנע באופן הפגנתי מ־להשתתף בנשפים ובקונצרטים ציבוריים. אפילו כאשר הוזמן לקונצרט של אום כלתום, יחד עם כל צמרת המדינה, סירב ללכת. „זה ישודר בטלביזיה," השיב, „ואני לא חושב שהעולם הערבי כולו צריך לראות את הרמטכ"ל הערבי מבלה בבית האופרה בקאהיר, שעה שחיילים ישראליים יושבים על אדמת מצרים, במרחק 80 קילומטרים!"

אולם שום איש בודד אינו יכול לשנות מהותה של חברה, או מיבנה נפשי של צבא. ריאד ידע, שזוהי עבודה להרבה מאוד שנים. באחת משיחותיו הבודדות עם כתב זר הבהיר מהו, לדעתו, ציר המאמץ העיקרי: ההספה, הרמת המוראל, שינוי רוח הקצונה והחיילים הפשוטים.

★ ★ ★

עד כמה היה עבד־אל־מונעים ריאד הנץ מספר 1 של מצרים. הוא התעלם מה־הצהרות החוזרות ונישנות של ההנהגה ה־מדינית — אפילו של עבד־אל־נאצר עצמו — בדבר הצורך למצוא פיתרון מדיני ל־סיכסוך עם ישראל. הוא חזר השכם והערב על סיסמה אחת: „מה שנלקח בכוח — יוחזר בכוח!"

כל שיחה עם קציני־מטה או עם מפקדים בשדה הסתיימה בשאלה שהפכה סימן־היכר שלו: „האם זה יקדם את היום בו נוכל לצאת למלחמה?" הוא לא נתן את דעתו לשאלה, מה עושים דיבורים כאלה לאזרחי מצריים. אותו עניין דבר אחד בלבד: שרק בדיבורים כאלה אפשר לשקם צבא. מטרתו האישית אף היא לא הוסתרה: להפוך לא רק מפקדם של כל חיילי מצרים — אלא גם אישים שהם אוהבים יותר מכל, אפילו יותר מעבד־אל־נאצר.

לא במיקרה נחשב ליורשו של עבד־אל־נאצר. בקאהיר ידעו כולם, שהצבא לא יקבל שום יורש אחר. השאלה היתה: האם יחכה ריאד עד שעבד־אל־נאצר ירד מרצונו — או מחמת כוח חיצוני — מן הבמה? או שמא ישמש מוקד לכל הבלתי־מרוצים ב־מצרים, ובעיקר האינטליגנציה הצעירה, כדי להדיח את עבד־אל־נאצר?

הוא עצמו הפגין נאמנות מוחלטת לעבד־אל־נאצר, ובמרוצת 20 חודשי כהונתו ריכז אישית את הפיקוח המודיעיני על מוקדי־קשר אפשריים בתוך הצבא, כדי למנוע מרד שיסכן את מעמדו של עבד־אל־נאצר. גם בזאת עשה חשבון קר. הוא ידע שעבד־אל־נאצר נותר כגורם יחיד המלכד את העם המצרי. כל פגיעה בו, בשלב זה, תפורר את החברה המצרית, עלולה לגרום התכת־שות־דמים על השילטון.

„אפילו אם חלם על עצמו כראיס חדש," הסביר השבוע עיתונאי אירופי המבקר ב־ישראל, „הוא ידע שעדיין מוקדם לעשות משהו בכיוון זה. האינטרס שלו היה לשמור על עבד־אל־נאצר, עד שהוא עצמו יתגבש לא רק כמנהיגו של הצבא, אלא גם כסמ־כות עליונה גם בעיני האזרחים, שאליה יוכלו לפנות במיקרה של משבר עליון."

כמו, למשל, מלחמה חדשה עם ישראל.

חידון אמנותי
נושא פרסים

שיא השלמות

מקלטי הטלויזיה
שאוב-לורנץ
מצטיינים

- בטכניקה מעולה
- בקליטה חדה
- בעצוב מודרני

SCHAUB-LORENZ שיץ

* חברת „שאוב־לורנץ" מכריזה על חידון אמנותי נושא פרסים. מודעה זו היא אחת מתוך 6 מודעות, שתפענה בעתון זה ואשר בהן תוצגנה יצירות אמנותיות של פסלים מפורסמים. על המשתתפים לזהות את שם היצירות ויוצריהן, לגזור את המודעה ולשלוח עם הפתרון לת.ד. 2306 תל־אביב. עבור: „שאוב־לורנץ" — שיא השלמות. הפותרים נכונה ישתתפו בהגרלת פרסים: פרס ראשון — נסיעה לחו"ל, פרס שני — רדיו־טרנזיסטור ביתי „שאוב־לורנץ", פרס שלישי: טרנזיסטור „שאוב־לורנץ" ועוד 10 פרסים של ספרי אמנות.

לידיעת מנהלי המשרדים, פקידות, כתבניות ועורכי־דין!

חסוך בזמן וכסף והשתמש במוחקי הפלא למכונות כתיבה. תוך שניה ביכולתך למחוק כל אות יחד עם ההעתק.

הזמן סט ענק וחסוך 35% באופן ממשי. סוכנינו ישמח לבקרך להדגמה בלי שום התחייבות.

לובקס — טל. 441692 תל־אביב
ת.ד. 6031, תל־אביב

כנס ערבי - יהודי
לזכרו ל
עו"ד מרדכי שטיין

ביום רביעי, 12 למארס, בשעה 8 בערב, יתקיים ב„בית־סוקולוב", רחוב קפלן 4 בתל־אביב, כנס ל־זכרו של עורך־הדין מרדכי שטיין, ביוזמת ידידיו וחבריו למאבק.

הוועדה היוזמת
ת. ד. 20178, תל־אביב

אנשים

הגמוניה רוסית

תוך כדי מסע התייעצויותיו עם נציגי המפלגות, על מינוייה של ח"כ גולדה מאיר כראש ממשלת־ישראל, נזכר נשיא המדינה **זלמן שזר** כי בשיחה עם שגריר ברית־המועצות, **דימיטרי צ'ובחין**, הביע ה־ר־סי את פליאתו מכך שמדינת־ישראל היא היחידה בעולם שכל ראשייה הם ממוצא רוסי: הנשיא עצמו, יו"ר הכנסת **קדיש לוז** וראש־הממשלה **לוי אשכול**. ● ומה עם **גולדה מאיר**? היא אומנם נולדה באוקראינה, אבל העיתונים האמריק־אים נוטים לראות בה אמריקאית. "גולדה מאיר חיה מספר שנים באמריקה," הסביר הנשיא, "אבל הרוסים לא יותרו עליה." וכך נשארת ההגמוניה הרוסית בשילטון שלימה, גם לאחר מותו של אשכול. ● עם בחירתה של גולדה היו שניבאו ש־מעמדה יהיה כמעמדה של הנביאה דבורה, ומעמדו של **משה דיין** תחתה יהיה כ־מעמד ברק בן־אבינועם. העירה על־כך סופרת הארץ **פילבי קשת**: "אני לא כל־כך בטוחה שהיא לא יעל והוא לא סיסרא. ● אחת הבעיות שעמדו בפני מציעי גולדה לראשות הממשלה היתה: איך יגיבו חברי־הכנסת של המפלגות ה־דתיות על בחירת אשה לכהונה הרמה. על בעייה זו הם התגברו, תודה לאל. כשנשאל ח"כ **אברהם ורדיגר** מפועלי אגודת־ישראל איך זה שמיפלגתו הסכימה ש־גולדה תהיה ראש־הממשלה, השיב: "אין בעייה. היא שינתה את שמה למאיר גולה." ●

הצייר יוסי שטרן מתאר את פגישתו עם המרד השחור הם שונאים אותנו!

"מה יהיה איתכם?"

"האם אתם באמת תוקפניים?"

"איך תחזיקו מעמד נגד הערבים?"

אלו הן אחדות מן השאלות שהומטרו לעברו של הצייר הישראלי יוסי שטרן, בביקורו בארצות־הברית.

שטרן, צייר ומורה לציור בבצלאל, הוזמן לאמריקה על־ידי ארגונים יהודיים, כדי להציג את תמונותיו. הוא שהה שם חמישה חודשים, ותערוכותיו הוצגו ב־15 ערים. השבוע חזר מלא רשמים.

שטרן

"חוץ מהתערוכות גם הרציתי בכמה אוניברסיטאות. בכל הופעה שלי היו עוב־רים התלמידים מייד לנושא ישראל. כך שבמקום על אמנות, דיברתי רוב הזמן על המצב בארץ.

חוייה שממנה התרשם במיוחד, היתה לשטרן בהופעתו בפני תלמידי בית־ספר לאמנות של כושים. רק כושים.

"במשך שעתיים שלמות הרציתי שם. כל הזמן שדיברתי ישבו התלמידים בלי תנועה. אחרי ההרצאה הם לא שאלו שאלות. בכלל, הם לא התייחסו אלי.

"המורים שלהם היו קצת יותר אדיבים. הם לפחות שוחחו איתי."

על מה?

"על זה שהם לא רוצים הבנה מהלבנים, לא רוצים שלום איתם, להיפך: הם רוצים פיצויים על 150 שנה של השפלה ועבדות."

ומה דעתם של הכושים על היהודים?

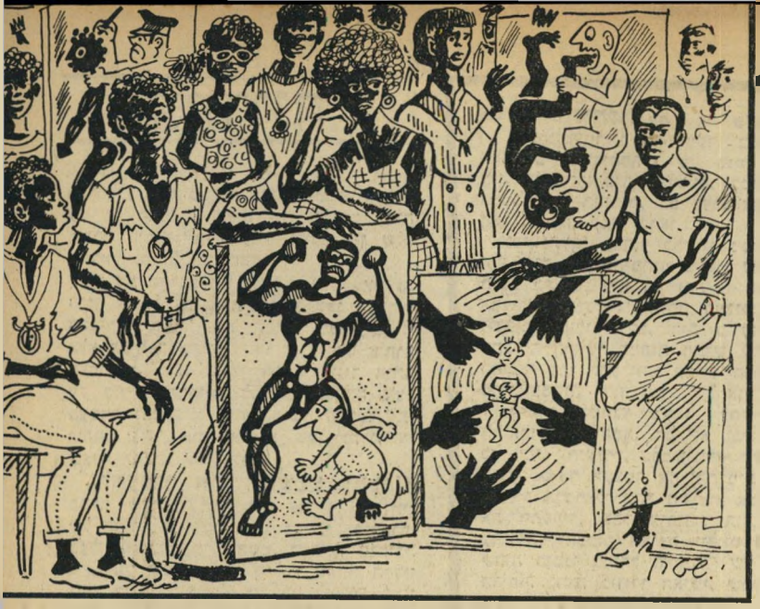

שחור על גבי לבן

הדמויות הלבנות הם יהודים קטנים ונפחדים, המושפלים על־ידי הכושים החסונים והחזקים.

העלה הצייר יוסי שטרן את מה שראה בביקור בבית־ספר לאמנות של כושים בארצות־הברית.

"לא הייתי צריך לשאול אותם. מספיק היה לראות את הציורים שציירו התלמי־דים. הם מלאים שינאה ליהודים. ברוב ה־תמונות מופיע יהודי קטן, בעל אף ארוך כשמסביבו עומדים כושים גבוהים, ומשפי־לים אותו.

"בכלל, אני חושב שההסברה הישראלית היתה צריכה להסביר בעולם שאנחנו, ה־יהודים, לא כל־כך מיסכנים כמו שחוש־בים."

היו לשטרן גם חוויות יותר קלות ו־משמחות. הפגישות עם יהודי ארה"ב. הם אירחו אותו כמו מלך.

"אך חזרתי מפני שלא יכולתי יותר. כל יום הייתי רואה בטלביזיה את הצרות שיש בארץ. את הילדים בקיבוצי הגבול שיור־דים למיקלטים, את המטוס בשחייך ואת הפיצוץ בסופרמרקט בירושלים.

"הרגשתי שמקומי כאן. הפסקתי תערוכה באמצע וחזרתי."

"חוץ מהתערוכות גם הרציתי בכמה אוניברסיטאות. בכל הופעה שלי היו עוב־רים התלמידים מייד לנושא ישראל. כך שבמקום על אמנות, דיברתי רוב הזמן על המצב בארץ.

חוייה שממנה התרשם במיוחד, היתה לשטרן בהופעתו בפני תלמידי בית־ספר לאמנות של כושים. רק כושים.

"במשך שעתיים שלמות הרציתי שם. כל הזמן שדיברתי ישבו התלמידים בלי תנועה. אחרי ההרצאה הם לא שאלו שאלות. בכלל, הם לא התייחסו אלי.

"המורים שלהם היו קצת יותר אדיבים. הם לפחות שוחחו איתי."

על מה?

"על זה שהם לא רוצים הבנה מהלבנים, לא רוצים שלום איתם, להיפך: הם רוצים פיצויים על 150 שנה של השפלה ועבדות."

ומה דעתם של הכושים על היהודים?

סימני־ההיכר המזוייפים

מזה כמה שבועות מתחולל בלונדון סקנדל רועש.

סרט שצולם במחתרת והמוקרן במרת־פים אפלים, מלאי עשן סמים, מקום מישכ־נם של הביטניקים הבריטיים, מראה את השחקנית הבריטית **דיאנה דורס** מתפש־טת ועושה עוד דברים בשטח הזה.

ולמי שלא היה בטוח שלפניו מוקרנת השחקנית המפורסמת, באו מילות־הקישור והוציאו ספיקות מליבו.

כשנודע לדיאנה על הסרט, הקימה קול צעקה. "זאת לא אני שמופיעה בסרט," סענה בפני עיתונאים.

דיאנה הפעילה את קשריה והשיגה עותק מהסרט. היא הקרינה אותו וחיפשה את שם המפיק והבמאי. אך הללו לא הופיעו על המסך.

דיאנה המרוגזת שכרה בלשים שגילו את כפילתה. היתה זאת **קרול ריווה**, חשפ־נית פריסאית בת 25 אשר צבעה את שערו־תיה לבלונד וניפחה את חזה בעזרת זר־קות, עד שהגיע לממדי המפורסמים של סימני־ההיכר של דורס המקורית.

הצדקה קרול: "אני רק הופעתי, בלי שאמרו לי שידביקו לי את השם דיאנה דו־רס."

עכשיו מחפשת דיאנה את כל העותקים האחרים של הסרט — כדי להשמיד אותם.

קרול ריווה

● על רקע הסיכסוך בין שר־החינוך לבין הסתדרות המורים, סיפן השבוע מזכיר ההסתדרות **שאול דוין**, כי שר־החינוך "שונא את המורים מאז שלמד בבית־הספר." ● כאשר סיפרו ל־סופר **ש"י עגנון** כי **יעל דיין** אמרה בשידור בראדיו שהיא "מתענגת על קריאת ספריו," שאל בעל פרס נובל: "מי זאת יעל דיין?"

דוגמניות חובבות

סיפור עם מוסר־השכל בסופו סיפרה ב־שבוע שעבר **רבקה מיכאלי**, מעל במת היכל התרבות: "על ציפור אחת, שנפרדה מלהקתה, עשתה פרה את צואתה. הציפור שקעה בצואה. היא התחילה לשיר כדי למשוך תשומת־לב. עבר במקום שועל ש־הוציא את הציפור ואכל אותה." מה מוסר־ההשכל? (א) לא כל מי שעושה עליך את צרכיו — רוצה ברעתך. (ב) לא כל מי ש־מוציא אותך מהצואה הוא ידידך. (ג) אם אתה יושב בתוך צואה, למה אתה בכלל שר? ● בקרנבל פורימי, שנערך בשבוע שעבר באוניברסיטה הדתית בר־אילן, הש־תתפו למעלה מ־8000 חוגגים. אמנים ש־הגיעו להופעה סיפרו שהקהל הדתי היה "משוחרר ביותר." אך את שיא הקרנבל גנבה העלמה **ג'יין**, אשר באה להופיע בקטע חשפנות קצר. לסוכן־האמנים **נחום בייטל** והאמרגנית התל־אביבית **נאווה בודינגר**, שהתפלאו "מה לסטרים־טין ול־בר־אילן?" הסתבר שג'יין טעתה. במקום להגיע לאוניברסיטת רמת־אביב, היא הגיעה לאוניברסיטת בר־אילן. ● להקה תיאטרו־נית נוצרה אד־הוק במעון של ארגון אמהות עובדות בתל־אביב. את אסתר ה־מלכה שיחקה הבמאית **אהובה ליאון**, את זרש שיחקה הגראפיקאית **צילה מנר־סי**, את מרדכי שיחקה **זרובבלה פיין**, לשעבר ששונקין, בתו של המשורר **אלכ־סנדר פן**, ואת אחשוורוש שיחקה ה־מלחינה **דרורה חבקין**. אולם לפחות אחד הילדים, **יותם פודני**, התפעל הכי הרבה מהמן: "היא הכי יפה," אמר הילד. הוא התכוון לאמו, **נעמי פודני**. ● מסיבת־סורים מיוחדת במינה נערכה בדירת הגג של **מירי זכרוני**. המיוחד במסיבה: תצוגת אופנה שבראשה עצדה הדוגמנית המקצועית **רחל גלפרב** ובעיקבותיה חמש דוגמניות חובבות, שלא היו אלא גברים מחופשים. ● באותה מסיבה נערכה הגרלה ומכירה פומבית של חפצי־ערך בהנחייתו של עורך־הדין **אלי זוהר**, ש־הכנסותיה הוקדשו להצלת ילדי ביאפרה.

פסוקי השבוע

● **מזכיר מפלגת העבודה, פינחס ספיר**: "ההמונים רוצים לראות את גולדה מאיר כראש־הממשלה."

● **מועמדת המערך לראשות הממשלה, ח"כ גולדה מאיר**: "מישרת ראש־הממשלה היא מישרה מחרידה."

● **ההומוריסט אפרים קישון**: "בן שישים לעצה, בן שבעים לחופה, בן שמונים לגבורות ובן תשעים לראשות־הממשלה."

● **ההומוריסט עמוס קינן**: "דור הולך ואותו דור בא!"

● **השר מנחם בגין על הרצאתו בפני חברי קיבוץ עין החורש**: "זו הפעם הראשונה מזה 2000 שנה שאני נואם בפני חברי השומר הצעיר."

● **הסופר האמריקאי נורמן מיילר**: "יש ארבעה שלבים בנשואין. יש יחסי־המין לפני הנשואין. יש הנשואים עצמם. יש שלב גידול הילדים. ויש השלב הרביעי — שלב הגירושין. אינך יכול להכיר אשה אלא בשלב הגרושין. השאלה היא אם כדאי להכיר אשה."

● **החיפושית ג'ון לנון**: "אני מאמין בנדידת נשמות. אני מאמין שבגילגולים קודמים הייתי כושי, הייתי יהודי והייתי אשה."

(המשך מעמוד 25)

נויהויזר, „אין מקומות חניה למכוניות; לא על כל הדלתות רשום שם השופט ושזה משפט פומבי; על הבניין עצמו אין שלט המעיד שזה בית־משפט.“

גם נגד התובע היו לנהג טענות: „אין זה הוגן שסמל המשטרה מופיע כאן במדיו,“ הסביר לשופט. „לא המדים מפריעים לי אלא האותות שהוא עונד. גם לי יש אותות הצטיינות, אלא שאיני רשאי לענוד אותם על בגדים אזרחיים. לכן אני כאזרח ניצב בעמדה נחותה לעומת התובע השוטר. או שהוא יוריד את האותות שעל מדיו, או שאלך להביא את שלי!“

„להעביר את המשפט לעכו!“

במשך שעה רשם השופט את כל טענותיו של האזרח נ. ודחה אותן כבלתי מבוססות. בעל־פה הוסיף כי הנאשם נראה לו כפסיכי. „מתוך שניים וחצי מיליון אזרחי המדינה,“ השיב הנאשם, „יש רק כ־5000 תעודות שהם נורמליים — אלה שהיו כבר בבתי־משוגעים. מאחר ואני מניח שכל הנוכחים באולם לא היו בבתי־משוגעים, אני מציע להעביר את הישיבה לעכו, שם נוכל כולנו להיבדק על־ידי רופאים.“

אולם את טענתו החמורה ביותר העלה נויהויזר בעת מהלך חקירת עדי התביעה. הוא התריס כלפי השופט: „אתה, כבוד השופט, אינך רשאי לשבת במשפט זה. הואשמתי בהשמצת בית־המשפט. גם אתה כשופט נכלל בקטגוריה זו. כיצד יהיה משפטך משפט־צדק?“

אחרי טענה זו דרש הנהג מהשופט, שילך ויבדוק את התנאים בבתי־הסוהר בארץ, לפני שהוא גוזר את דינו.

„לפי משפטי כפר־קאסם ומשפט אייכמן,“ אמר נויהויזר, „כל אחד אחראי לתוצאות חתימתו, ואינו יכול להתנער מאחריות לגבי אלה ששלחו אותם. אם יטען השופט כי אין לו סמכות להתערב במה שנעשה בבתי־הסוהר, שלא ישפוט!“

כשטען נויהויזר כי המשטרה מפירה את החוק, מחזיקה ילדים לחקירה בבתי מעצר

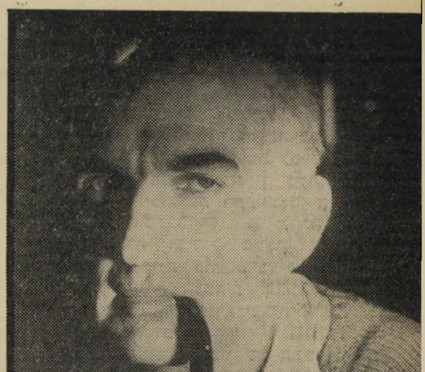

נאשם נויהויזר
האוזירה מסריחה

במשך שבועות, בלי מורים, בניגוד לחוק לימוד־חובה, לא יכול היה השופט להתאפק והתפרץ: „מה, גם את זה אתה רוצה?“

כאן כבר לא יכלו הנוכחים לשאת את דבריו של הנהג והאולם התמלא צעקות.

חופש לסטודנט. כשהרשיע השופט לוין את נויהויזר, פסק: „בהתחשב בגסותו של הנאשם ובגידופיו הנני מגיע למסקנה שהוא ראוי לעונש חמור ממנו ילמד לקח. אני משיל עליו חודש מאסר בפועל ושלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים.“

אבל נויהויזר ריצה רק 11 יום מהמאסר שנגזר עליו. השופט הסכים להתחשב בבקשתו לדחות את ביצוע גזר־הדין, כי נויהויזר, העובד בלילה כנהג־מונית, לומד ביום במכון האוניברסיטאי של חיפה. הוא תלמיד השנה השנייה בערבית ומדעי־המדינה.

בית־המשפט, המוסד בו נילחם ואותו העליב, הסכים לאפשר לו להתכונן לבחינות באוניברסיטה החיפאית.

אמרו שחקני תיאטרון חיפה, ומנעו מג'סי נחייסי חפקיד ראשי

„אנחנו לא רוצים לשחק עם משוגע!“

„משוגע? – כן! אבל לתיאטרון“

ר עד וחתימה אחזו את שחקני התיאטרון־העירוני של חיפה. במיסדרונות הארוכים והמצוחצחים של בניין התיאטרון, בחדרי־האיפור האישיים, במיזנון ועל הבמה בעת החזרות, הם פערו את עיניהם ולא האמינו למה שראו:

יוסי נחייסי, הידוע בכינויו ג'סי, מי ש־היה ידוע להם כתימהוני בלתי־עדינה, הסתובב ביניהם. ולא רק זאת — הוא, בעל הבלורית הענקית והזקן העבות, שעיניו נוצצות וקולו רועם, היה מיועד לקבלת התפקיד הראשי במחזה החדש שהתיאטרון החיפאי עמד להעלות: תפקיד הרופא אוסטרוב במחזה הדוד ואניה של אנטון צ'כוב.

„מישהו השתגע כאן!“ לחשו שחקני התיאטרון בתדהמה. הם לא יכלו להאמין כי ג'סי, „המוזר“, „המשונה“, יושב כסית קבוע, שיצר לעצמו את התדמית של ה־ביטניק הישראלי בהא הידיעה, אמנם ישחק את התפקיד. אבל עובדה: הוא השתתף בחזרות, והבמאי הארוח יוליוס גלנר, מי שהיה בזמנו המנהל האמנותי של תיאטרון הבימה, נראה כידידו האישי, שמע לדבריו וקיבל את עצותיו. זה היה יותר מדי בשבילם.

★ ★ ★

שקספיר כעזים התחתון

א ת ג'סי, שהפך חלק מנוף הבוהמה התל־אביבית, נהגו שחקני המימסד ה־חיפאי לראות כדמות מעולם אחר. כפועל־בניין החוזר על אופניו בבגדי־עבודה מעובדת בניין מפרכת ומדבר על תיאטרון; כאיש שכונת־מחלול התל־אביבית, שם ניסה להציג את שקספיר באנגלית בעזרת כל מיני טיפוסים מוזרים שחלקם היו אנשי העולם התחתון; כמוכר סכייקים על סירה העוגנת בירקון.

איש מהם לא הכיר את ג'סי האמיתי, גברתן בן 33, שכל חייו, אהבותיו ומחשבותיו קשורים לנושא אחד — התיאטרון.

ג'סי הספיק כבר לעבור כימעט את כל הפריפריה התיאטרונית בישראל. עוד לפני 17 שנים למד בבית־הספר הדרמטי של הקאמרי. אבל זרקו אותו משם מפני שאמרו שהוא חושב שהוא גאון. אחר־כך שיחק באהל כניצב בהצגת הדגן הוא ירוק. כשעזב שם הלך לבחינות כניסה להבימה והתקבל יחד עם שחקנים כמו יוסי בנאי, יונה עטרי וישלמה ברטונב.

כשנטש את הבימה עבד עם מיכאל אלמגור בתיאטרו זירה, רקד אצל נועה אשכול. בשום מקום לא יכול היה להיקלט במיסגרות המקובלות. אבל את התיאטרון לא נטש. כל שנותיו ערך ניסיונים שיאפשרו לו לגלם תפקידים שנראו לו כאילו נוצרו בשבילו. לא קטנים ובלתי חשובים. אלא דמויותיהם של אותלו ויאגו באותלו, האמלט, סיראנו דה־ברז'ראק או אוסטרוב מהדוד ואניה.

לכן כששמע ג'סי שהתיאטרון החיפאי מתלבט במציאת שחקן לגלם את דמותו של הרופא אוסטרוב, ראה מייד את עצמו כמועמד לתפקיד זה. „אם מציעים את ה־תפקיד לעודד תאומי או לשמוליק עצמון, אני בטח יכול ללכת לזה,“ אמר בכסית.

„אתה רק מדבר,“ אמרו לו חבריו בכסית, „לך!“

קם ג'סי ונסע ליוליוס גלנר בחיפה. „בא־תי לקבל את התפקיד,“ אמר לגלנר. „איזה?“

תמה הבמאי. „הטוב ביותר!“ הרעים ג'סי בקולו.

„אוסטרוב?“

„מובן!“

בסיומה של שיחה ארוכה אמר גלנר ל־ג'סי: „אם אראה שחקן כל־כך טוב כמו שאתה נראה ובדבר, נראה לי מוזר שכיש־רון כמוך לא נמצא בתיאטרון. משהו לא בסדר איתך.“

השיב ג'סי: „גם אני סבור שמשהו לא בסדר... בתיאטרון!“

★ ★ ★

בית־ספר גבוה: החיים

כ שהביא גלנר את ג'סי לאולם ה־תיאטרון החיפאי והתחיל לעבוד איתו על התפקיד, היה ראשון הנדהמים יעקב יסעור, מנהל התיאטרון. הוא לקח את ג'סי לשיחה, ניסה להסביר לו כי שחקן אלמוני, ללא שם, אינו יכול לקפוץ בבת־אחת לתפקיד הראשי, מבלי לעשות קודם תפקידים קטנים במשך תקופה ארוכה.

„אם אני הייתי עולה על הבמה ומשחק את אוסטרוב הייתי מקבל שבץ,“ אמר יסעור.

„אולי הקהל היה מקבל שבץ,“ השיב לו ג'סי.

„באיזה בית־ספר למדת?“ שאל יסעור. „סיימתי את בית־הספר הגבוה — החיים!“ ענה ג'סי.

„ומי מכיר אותך“ הוסיף יסעור למלמל.

„אלוהים,“ ענה ג'סי.

„לנו אין קשר לזה,“ אמר יסעור.

„באמת מקום שכוח־אל,“ אמר ג'סי ל־עצמו.

למרות דרישתי של גלנר, כי הוא רוצה לנסות לעבוד עם ג'סי על התפקיד, סירב יסעור לקבל את האיש המוזר לתיאטרון, דחה אותו בבקשה הפורמאלית להביא המלצות.

הלך ג'סי לכסית, ועל בלוק מכתבים אסף המלצות של מכרים.

„אני מכירה שנים את ג'סי נחייסי ורואה בו אישיות תיאטרלית שלא נוצלה עד כה. הייתי מאוד שמחה לו ניתנה לו הזדמנות להוכיח את עצמו, ואני ממליצה על הנסיון הזה בכל ליבי,“ כתבה השחקנית הותיקה רחל מרכוס.

„אנו מכירים את ג'סי ואנו יודעים שכל חייו וכל אשר לו הוא מקדיש לתיאטרון — אהבתו הגדולה ביותר,“ כתבו שלמה שבא ועמוס קינן.

„הריני ממליץ בזאת בכל לב על ג'סי נחייסי כעל שחקן,“ כתב הבמאי אורי זוהר. „עבדתי איתו בסרט חוד בלבנה ולא הוא היה הסיבה לכישלון הסרט. להיפך, אילו כולם נתנו כמוהו בכישרון וברצון לעבוד, אולי היה הסרט מצליח יותר.“

מצוייד בהמלצות אלה ואחרות, כולל של הבמאי אברהם ניניו, של אהרון מסקין וזאב יוסיפון, חזר ג'סי לחיפה. שם מסר לידו יסעור מכתב: „הנני להודיעך כי הנהלת התיאטרון־העירוני חיפה החליטה שאת תפקיד אוסטרוב ישחק שחקן מצוות שחקני תיאטרון חיפה.“

★ ★ ★

המלצה מפקידי־דואר

„א ני לא קורא את המכתב שלך עד שאתה לא קורא את המכתבים שלי,“ אמר ג'סי ליסעור. „מכתבים ממי הבאת?“ שאל יסעור באי־סובלנות. „מפקיד־בנק או מפקיד־דואר שמכירים אותי,“ ענה לו ג'סי.

יסעור נטל את המכתבים והבעת תמהון הצטיירה על פניו כשראה את שמות כותבי הם. „למה לא אמרת?“ שאל את ג'סי.

„אני טוב לתפקיד בגלל עצמי ולא בגלל שמות כותבי המכתבים,“ השיב לו ג'סי. טלפון שקיבל יסעור מהמשורר נתן אלתרמן, בו המליץ על ג'סי כעל מיכרה, גרם ליסעור לשנות את דעתו.

למרות שהתיאטרון כבר הטיל על שחקן התיאטרון ניסים זוהר להתכונן לתפקיד אוסטרוב בחזרות, הניחו לג'סי להשתתף שבוע בחזרות, כדי שגלנר עצמו יחליט מי מהם מתאים יותר לתפקיד אוסטרוב, הרופא התמהוני במחזהו של צ'כוב שהחברה אינה מוכנה לקבל אותו.

אבל את זה לא יכלו שחקני התיאטרון החיפאי לקבל. אחרי שבוע של חזרות הציגו אולטימטום בפני הנהלת התיאטרון: „או הוא או אנחנו!“

ג'סי הבין שעליו להסתלק כיוון שהתיאטרון החיפאי אינו יכול להציג בתפקיד הראשי שחקן בלתי מוכר ובלתי ידוע. במקומו הציבו לתפקיד שחקן בעל־שם: ניסים זוהר.

„אני מצטער, מה אני יכול לעשות? — החיים אינם תיאטרון,“ אמר גלנר לג'סי בפרידה.

אבל מחזהו של צ'כוב על התמהוני הנדף על־ידי החברה הוצג מאחורי הקלעים של התיאטרון החיפאי, בגירסה הרבה יותר טובה ודרמתית, מאשר יהיו השחקנים מסוגלים להעלות על הבמה.

עולם האשה

**שונאת תרנגולות בגלל הפוגרום באוקראינה * היתה מנהלת „סולל־בונה" כשבעלה עבר שם כפקיד *
לבשה גרבי־משי בקיבוץ מרחביה * העיפה מתפקידן שגריר בעל נטיות רומנטיות * סגרה עיתונאי בחדרה**

גולדה

האשה, מאחורי „הגבר היחיד בממשלה"

אהבת־חייה

גולדה מבוכיץ, בת הגבר מקייב, רוסיה, שהיגר למילווקי, ארצות־הברית, היתה בת 19 כשהתחתנה עם צייר־השלטים מוריס מאירסון. ייתכן שבעניניי ציבור נועדה היא להיות דוקא הגבר במשפחה — אך בענייני־פנים היה מוריס בעל המכנסיים כבר מן הרגע הראשון. כתב הוא לגולדה:

„חזרתי ודרשתי ממך שלא תתוכחי איתי בשאלת יופייך. כל פעם את צצה עם הערות המבויישות שלך, המזלזלות בערכך, שאינני יכול לשאת."

אהבתם הגדולה המשיכה לבעור כל שנותיהם. גם כשגולדה היתה מנהלת סולל־בונה ובעלה היה סתם פקיד שם — לא פגם הדבר ביחסים בבית. בשנותיה הטרודות ביותר, כשעול־המדינה כולה היה מוטל על כתפיה, הקפידה על חוק־ברזל בל יעבור: מדי יום שישי היתה נפגשת עם בעלה ל ארוחת־צהרים בבית אחותה ברחוב ליליין־בלום בתל־אביב. פעמים רבות היתה זו פגישתם היחידה במשך כל השבוע. היה זה ב־יום שישי אחד כזה כשבעלה התלונן על עייפות, נכנס לנוח קצת בחדר הסמוך. לפני שיצאה לדרכה לישיבת הועד־הפועל, נכנסה גולדה להגיד לו שלום, מצאה אותו שוכב מת על הספה.

בזכות הפטפון

כשביקשה גולדה, לאחר עלותה לארץ, להתקבל כחברה לקיבוץ מרחביה,

המיטבח של גולדה ידוע יותר בגלל הפוליטיקה שמכשלים בו, מאשר בגלל המאכלים של שבת. בתמונה למעלה: כפי שנראתה לפני 40 שנה, בהיותה בת 30.

נתקלה בבעיות. חברי־המשק שקלו רבות, התקשו להחליט. בסוף החליטו בחיוב — בעיקר, מספרים ותיקים, ספק ברצינות ספק בלצון, בגלל הפטפון המודרני שהביאה עימה מארצות־הברית — הראשון בלי הרמקול הענק דמוי־השבלול.

גרבי־משי בקיבוץ

מתבר שהיסוסיהם של חברי מרחביה היו מבוססים. שכן על דבר אחד לא ויתרה גולדה בכל תקופת היותה במשק: לאחר העבודה נהגה ללבוש גרבי־משי. וזאת — במרחביה, בימי החלוצים!

צחוק הגורל

לעג הגורל הוא, שהיא נאלצה לעבוד במרחביה בלול דוקא, שכן קירקור ה־תרנגולות היה דבר מבעית עבורה: כילדה קטנה, היא שחיקה יום אחד על המדרכה ליד ביתה בקייב שברוסיה הצארית, כאשר סוסיהם של הקוזאקים השיכורים החלו מדלגים מעל ראשה. כשהסתיים הפוגרום הנורא, היה קירקור התרנגולות המבוהלות — ה־חווייה המרשימה ביותר שנחרתה במוחה של הילדה הנבעתת עד מוות.

מאלפת־המלכים

פגישתה עם עבדאללה מלך ירדן הפכה כבר להיסטוריה. לאחר שעבדאללה פחד לבוא לפגישה בישראל, התליטה גולדה לבוא אליו לעבר־הירדן.

בתחילה, נעלב המלך על ששלחו אליו אשה. לאחר תום קרבות מלחמת־השיחרור, טען שלולא היתה גולדה גאה כל־כך בפגישתם, ניתן היה אולי למנוע את המלחמה. וכשנודע לו, לאחר זמן, שהיא מונתה שגרירת ישראל במוסקווה, נאנח לרווחה: „חלא, רק שישאירו אותה שם."

גאה, גאה

היתה זו גולדה שהנהיגה, לראשונה, עריכת סדר־פסח חגיגי ורשמי בשגרירות ישראלית. היה זה בהיותה שגרירת ישראל במוסקווה, שם הפכה נושא להערצתם של יהודי רוסיה. בעיקבות ההתלהבות העצומה שגרמו הופעותיה בקרב אזרחי רוסיה בני דת משה, זכתה גולדה למאמר־התקפה שסני מצד הסופר היהודי הרוסי הנודע איליה ארנבורג. כשנפגשה עימו, לאחר זמן, מיהר ארנבורג לברר אם היא דוברת רוסית: „אני שונא יהודים המדברים אנגלית," הכריז. „ואני רגילה לדבר עם יהודים המדברים עברית," השיבה גולדה.

הגיון בריא

בתפקידה כשרת־העבודה, הגיעה גולדה יום אחד לסבריה, לטקס חנוכתו של שיכון חדש. תגובתה הראשונה, משהחלה בסיורה בתוך הדירות: היא שפכה חמתה על הארכיטקטים שתיכננו את הדירות. הסיבה: הם לא קבעו חלון במיטבח, „כדי ש־עקרת־הבית תוכל להשקיף על הכינרת, כשהיא מדיחה כלים."

הגברים של גולדה

לחפה לדעת־הקהל פשוט בתכלית: בשבילה, דעת־הקהל היא דעתה של בתה שרה. כשגולדה אומרת: „הייתי בשבת ברביעי והבת שלי אמרה לי ש..." — יודעים כולם שזהו זה: את דעת הבת מרביבים לא

(המשך בעמוד הבא)

גולדה

(המשך מהעמוד הקודם)

יסתרו כל מומחי וחברי הממשלה.

האמת היא שיש לגולדה גם בן, מנחם, שהוא צ'ליסט ונשוי לאשה תימניה מקסימה — אבל עליו לא שומעים כל־כך הרבה. ה־גברים במשפחתה של גולדה תמיד היו שק־טים יותר.

„תגיד בקיצור"

ריא אשה דוגרי, גבר לעניין, אינה סובלת התחכמויות, אומרת את אשר עם ליבה — ודורשת שגם האחרים ינהגו כך.

כשמסרה בזמנו למשלחת דו"ח על שיחתה עם דאג האמרשילד, דיווחה: „אמרתי לבחור הזה..."

היא אינה אוהבת לקרוא הרבה, מעדיפה להקשיב במקום זאת. היא תסיט הצידה מיס־מכים הנראים לה ארוכים מדי, תדרוש במ־קומם הסבר בעל־פה — אבל קצר: „תגיד בקיצור" היא אימרה גולדאית שגורה.

אך לא רק לקרוא — גם לכתוב אינה אוהבת: עד היום היא כותבת בשגיאות־כתיב ובכתב־יד ילדותי.

השגריר עף

בהיתה שרת־החוץ, נודע לה פתם ששגריר ישראל בארץ מסויימת מקיים יחסים — מאוד לא־אפלטוניים — עם גברת זרה מבנות המקום. השגריר הוטס מתפ־קידו תוך 24 שעות, הוחזר לארץ בבושת־פנים.

חקירת שתי־וערב

משום־כך גם אין גולדה מבינה מה צורך יש בעיתונאים בעולם. במלחמתה בעיתונאים ובמדליפים אין היא יודעת חוכ־מות: פעם הלכה ותפסה עיתונאי מסויים — וסגרה אותו בחדרה במשך כמה שעות, כש־היא עורכת לו חקירת שתי־וערב כדי לגלות מי הדליף לו סיפור מסויים.

הגבר היחידי

כשהתפרסמו, עם קום מדינה, שמות חברי הכנסת הראשונה, צויין ליד שמו של כל ח"כ גם גילו. גילן של הח"כיות, דה, כמובן. היא סירבה בתוקף להעלים את גילה.

עקשנית כמו סבתא

את עקשנותה המפורסמת ירשה, מס־תבר, מסבתה. הסבתא של גולדה היתה דמות נוראית, שהטילה חתיתה על כל סבי־בתה, בשעת הצורך. כשהגיעה הסבתא הזו לשנתה ה־94, חשה שהיא מתקרבת לקץ ה־דרך. היא החלה שותה מנת שמן־קיק מדי יום. כששאלו אותה מה פתאום, השיבה: „כדי שלתולעים לא יהיה מה לאכול." היא החלה גם לשים מלח בתה שלה, במקום סוכר — „כדי לקחת איתי את טעם הגלות לעולם הבא," כפי שהסבירה.

מורשת־העקשנות הזו נתגלתה במלואה לראשונה בנכדתה, כאשר גולדה החליטה ש־ברצינה להיות מורה. אמה התנגדה: היא פחדה שגולדה תישאר רווקה לנצח. גולדה לא התווכחה הרבה: היא פשוט קמה וברחה מן הבית.

מכל הלב

בן־גוריון נהג תמיד לכנות את גולדה „חברה יקרה". לאחר הפיצוץ הגדול, כשהאהבה הפכה לאיבה, נשאל הנמר הזועם: „נו, מה תאמר עכשיו על החברה היקרה שלך?"

„עזבו אותה," השיב. „היתה לה ילדות קשה."

ואילו חבר אחר אמר עליה פעם — ובי־זאת בימא דעת רבים — „כשאני שומע נאום שלה, נדמה לי שאני שומע קונצרט שבו התזמורת מנגנת לבביסימו."

בקורת האיכות שלנו מאחרי כל סריג!.."

סרינים העשויים "טרילין-הלנקה-ג'רס"- עוברים ביקורת איכות קפדנית במעבדות חב' הברלין השוויצרית. ביקורת זו נועדה להבטיח לך שהבגד שאת קונה והנעשא את "תווית-בקורת האיכות" מצטיין בכל התכונות האפיניות ל"טרילין-הלנקה-ג'רס": אינו מתקמט. מתכבס בידי ובמכונות בביסה, אינו מתכווץ גם לאחר כביסות רבות. צבעיו עמידים ואינם משתנים או דוהים ואינו דורש גיהוץ. חפשי את "תווית-בקורת-האיכות" תמצאי אותה רק על סריגי האיכות העשויים "טרילין-הלנקה-ג'רס" החוט שנוצר עבור האשה המודרנית. חוטי "טרילין-הלנקה-ג'רס" מיוצרים בישראל בלעדית ע"י מפעלי הברלון בע"מ.

קופר - קרמון

ג'קלין די־פרה, אשתו האנגלית של אמן־הפסנתר הישראלי, מספרת על הרומן המופלא שלהם — שהתחיל במיטה חולה

„ההדחת הביאה אותנו לחופה..."

כיום הם אחד הזוגות המפורסמים בעולם — אחרי האדון והגברת אונאסיס, כמובן. שניהם צעירים ויפים, עשירים ומחוננים — ומבלים חלק ניכר מימיהם בטיולים ברחבי העולם. נישואיהם אידיאליים — בדיוק כמו באגדות־הילדים.

„אלא שלפני שנתיים," נזכרת ג'קלין די־פרה בחיוך, כשהיא מסיטה בהינף־ראש את שערה הבלונדי, המשתפך על כתפיה, „לא היינו מאושרים כל־כך. היינו, למען האמת, אומללים לגמרי. שכבנו — כל אחד לחוד — חולים בקדחת־הבלוטות. לא היינו נשואים אז עדיין — בקושי הכרנו בכלל.

רושם אידיוטי

„זה היה בלונדון," המשיכה וסיפרה. „דני, כפי שסופר לי אחר־כך, חלה, מתעה ומתייסר בקולי־קולות, גונח ונאנח ועושה הצגות שלמות. עד שהעסק נמאס לחברי־ה שבאו לבקר אותו. ‚בחייך, דני,' אמר לו אחד מהם, ‚אתה חושב שאצלך זה נקרא קדחת? היית צריך לראות את ג'קלין די־פרה, איך שהיא תפסה את המחלה — אז היית יודע מה זה נקרא לסבול מקדחת."

דניאל, ששני הוריו מורים למוזיקה, היה נער־פלא. בהיותו בן ארבע התחיל לנגן בפסנתר, בן שבע נתן את הופעתו הפומבית הראשונה, בבואנוס־איירס, מקום מגוריה של המשפחה באותו זמן.

תקופת־מה לאחר מכן עלתה המשפחה לישראל. כעבור 16 שנה, בשוכבו חולה־קדחת בחדרו בלונדון, כבר היה מפורסם בעולם.

וכמוהו — גם ג'קלין: היא היתה בת ארבע כששמעה לראשונה, ברדיו, צלילי צ'לו. כעבור 17 שנה, בשוכבה מוכת־קדחת בחדרה בלונדון, נחשבה כבר לאחת ממנגנות הצ'לו המחוננות בעולם. מאחריה היתה קריירה מזהירה, משובצת אינסוף פרסים ו־מילגות של ‚לדת־פלא שהפכה לנערת־פלא.

למרות הקריירות המקבילות שלהם, הכירו דני וג'קלין היכרות שיטחית בלבד. הם נפגשו אמנם פעם, כשלוש שנים לפני מחלתם — אלא שלא היה לזה המשך: „הייתי אז כל־כך ביישנית", הודתה ג'קלין בחיוך, עדיין ביישני, „שלא הוצאתי הגה מפי כל הערב. עשיתי רושם עגום ביותר."

★ ★ ★

„מלחמה? אני בא!"

לא שעתה היה זה הדבר הטבעי ביותר בעולם, שדני ירצה להחליף רשמים על מחלתו עם חברה־לסבל — אפילו אם זאת הצ'ליסטית הבלונדית ההיא: „הוא צילצל אלי," סיפרה הגברת בירנבוים, „ושנינו התחלנו להיאנח אחד לשני בטלפון."

התוצאה: הם התארסו כעבור שלושה חודשים — למרות שהקדחת כבר עברה להם. זה היה במרץ 1967. החתונה תוכננה לספטמבר, אך הגורל רצה אחרת: בסוף מאי קיבל דני טלפון מהוריו בתל־אביב: „דני, תל־אביב שרזייה באפלה. הרושם הוא שאנחנו כאן הולכים למלחמה."

„אני בא," השיב דני.

מספרת ג'קלין: „היה כל־כך ברור לי שאני מצטרפת אליו, שלא היה כלל על מה לדבר. הגענו לתל־אביב, והתחלנו מייד לופיע בשורת קונצרטים ברחבי הארץ — באולמות, במחנות צה"ל, סתם בשדה פתוח. הם התחתנו מייד בתום המלחמה. לאחר ירח־דבש במיורקה, חזרו לעיסוקם הקודם — לנגינה. אלא שעתה — יחדיו: לוח־ההופעות שלהם — המלא וגדוש שנתיים מראש — מתוכנן כך שרוב זמנם הם נמצאים ביחד.

וכך הם מדלגים ברחבי תבל ממטוס למטוס, מנגנים, נותנים ראיונות, מבלים עם ידידים — כשהם מאוחדים באהבתם למוזיקה, ואיש לרעותו.

●

כיצד פגשת את בעלך הראשונה את הגבר, שהפך אחר־כך לבעלך? כמרומי הג'רמק או במעקי הדיסקוטק? ברפת של המשק או בפעולה של הצופים? בחתונה של ידידה או בלוויה של הכום? אם יש לך סיפור מעניין — שלחי לנו אותו, בצירוף התמונות, כמובן. מיכתב סיפורים יפורסם ב„עולם האשה" — והטוב ביניהם יזכה את המחברת בירחדבש שני — עם בעלה — על חשבון המערכת.

ז'קלין ובעלה בביתם: אהבה לוהטת

כך הן ייראו בשנת 1989

ג'קלין אונאסיס

סופיה לורן

הנסיכה גרייס

ליז טיילור

תיק אישי ברבנות

עמה עוד לא היתה בת 12 כאשר עברה עליה החוויה האיומה והמזעזעת ביותר שתיתכן: גבר ניסה לבעול אותה.

לא היה זה מיקרה אונס בסימטה חשוכה. ניסיון הבעילה היה חוקי למהדרין: הגבר היה בעלה.

מוכת־הלם זינקה נעמה בבעתה ממיטתה. בסיג־מה בלבד לעורה היא נמלטה לרחוב, הגיעה רועדת ומבוהלת לצריפם של קרובי־משפחה בעין־שמר, שם בילתה את הלילה.

משנרגעה, הצליחה נעמה* לשכנע את קרוביה שהיא התכוונה ברצינות למה ש־חזרה והתייפחה במשך כל הלילה: אם יחזירו אותה לבית בעלה — תתאבד.

היא הוכנסה למוסד ילדים, הגישה משם תביעת לבית־הדין הרבני לבטל את נישואיה.

אשה נוספת

עמה היתה בת חמש כשנפטרו הוריה בעדן. אחיה הבכור הפך לראש־המשפחה, דאג לגדל אותה. כשהגיעה לגיל 11 וחצי, התעייף מתפקידו זה. הוא מיהר להשיא

בת 12 לתוך מיטת גבר נשוי

אותה לגבר בגיל העמידה, שאשתו הראשונה נמאסה עליו, והוא השתוקק לאשה נוספת.

נעמה קיבלה מאחיה הוראה להתחתן — והתחתנה, מבלי לדעת בדיוק מה זה בכלל.

מייד עם נישואיהם יצאו שלושת בני הזוג בדרכם לישראל. העלייה לארץ וההתמקמות בבית החדש נמשכו מספר חודשים. רק לאחר ששככה ההתרוממה, מצא בעלה של נעמה לילה פנוי לאשתו הטריה.

בפני בית־הדין הרבני עמדה השאלה, אם אפשר להתיר את קשר־הנישואין מבלי שהבעל יתן גט — רק על כמך העובדה שהאשה ממאנת לחיות איתו. לפי ההלכה, אם האשה קטנה מגיל 12, מספיק סירובה כדי להתיר את קשר־הנישואין.

הדיינים החליטו בשלילה. הסיבה: לא הורכח בפניהם בצורה חותכת, שנעמה היתה בת פחות מ־12, כשברחה מהבית. אמנם, בדיקת רנטגן שנערכה לילדה קבעה זאת ב־בירור — אך הדיינים החליטו לא להסתמך על עדות זו: „נדמה שעוד לא נתקבל אצל הרופאים בעצמם עניין קביעת הגיל המדויק על־ידי בדיקה רנטגנית," קבעו.

הגבר השנוא

הבעל שמח למישמע מישפט זה, אך עשה פחות עליו למישמע ההמשך.

שכן בהמשך דבריהם קבעו הדיינים שיש בכל זאת לחייב את הבעל לתת גט.

הם נימקו את החלטתם זו בפשטות קלאסית: „ברור שבזמן שאחיה חיתן אותה, לא היתה לתביעת דיעה ברורה לרצות בבעלה, והיא מואסת בו באמתלה ברורה כי היא עוד בגיל נמוך, והוא מבוגר ממנה בהרבה, ויש לו אשה אחרת." חד וחלק. הדיינים גם התחשבו בדעתו של הרמב"ם: הוא סען, שכאשר אשה מורדת בבעלה ומצהירה שהיא מואסת בו, עליו לתת לה גט — „לפי שאיננה שבוייה, שתיבעל ע"י מישהו שנוא."

* השם שונה למניעת זיהוי.

NECA 7 FOR BEAUTY CARE

צעירות משתמשות ב„נקה 7" כי אל־סבון „נקה 7" מטפח את העור ומעניק לו גמישות ורכות לאורך ימים.

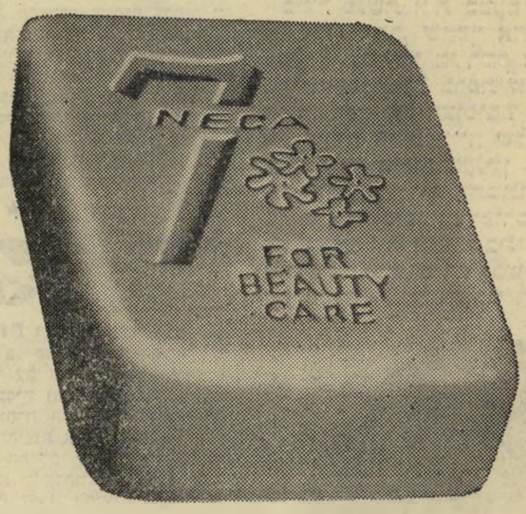

תוצרת ביח"ר נקה בע"מ. המפיצים: חב' נורית בע"מ.

לא יאומן...

מרגלית בן־דויד ת. ד. 829 נבעתיים — עברה במשך 7 שנים טפולים רבים ושונים בפצעי־הבגרות שבפניה — ללא הצלחה, לאחר מספר טפולים ב**מכון אנילי**, הכך עור פניה לחלק כקטיפה, ללא כל סיכון.

דהרי עזרא, רח' גלוסקא 58 ראש־העין סבל גם הוא מפצעי־בגרות. נרפא מהם לחלוטין בעקבות טפולים ב**מכון אנילי**. אלה הם רק שניים מהמאושרים הרבים שזכו לעור פנים חלק, לאחר הטפול בשיטה חדשה אצל **הקוסמטיקאית המדופלמת־אקדמאית**

אנילי

ת"א, רח' פינסקר 4 טל. 55690 (13—10 19—16)

יעוץ חינם ללא התחייבות!

ביתבו למרגלית ועזרא – והם יספרו לכם!

תשיבי „כן"

האם את יודעת לקנות באמת – או שרק נידמה לך? אם או „לא" לעשר השאלות בעמוד זה תגלי בקלות את האמת

גם אותך מסדרים

כשאת עורכת קניות?

1 יש לך יסוד סביר, כמו שאומרים עורכי־הדין, להאמין שהמוכר סידר אותך במשקל. האם את מרחת להתלונן ב„מועצה להגנת הצרכן או במשרד המפחר והתעשיה?

2 האם את בכלל יודעת את הכתובת של שני המוסדות האלו?

3 האם ידוע לך משקלה המדויק של חבילת הביסקוויטים שקנית בפעם האחרונה?

4 האם את יודעת כמה שילמת עבור קילו בשר, בפעם האחרונה שביקרת באיטליז?

5 נניח שביצים לבנות היו יקרות יותר מביצים חומות באותו גודל. האם היית קונה את הלבנות?

6 אבקת־ניקוי א' עולה יותר מאבקת־ניקוי ב' — אך מצורף לה שי־חינם. האם את קונה את הזולה או את היקרה?

7 האם פנית פעם במכתב־תלונה ליצרן?

8 האם את יודעת איזה חומרים מכילה קופסת־אפונה?

9 את מחפשת חולצת־צמר לבנה, בלי שרוולים. אין כזו בחנות. האם מסוגלת המוכרת לשכנע אותך לקנות, במקום זה, שימלת דקרון ורודה, עם שרוולים ארוכים?

10 האם את מגיעה הביתה, לאחר סיור קניות נמרץ — עם פי שניים יותר ממה שרצית לקנות?

★ ★ ★

רשמי את תשובותיך לעשר השאלות, ולידן את הנקודות כלהלן:

1. כן — 10 לא — 0
2. כן — 10 לא — 8
3. כן — 10 לא — 8
4. כן — 10 לא — 0
5. כן — 10 לא — 5
6. כן — 10 לא — 5
7. כן — 10 לא — 0
8. כן — 10 לא — 5
9. כן — 8 לא — 10
10. כן — 5 לא — 10

100 נקודות —

את ראויה לעמוד בראש מישלחת־הקניות של משרד הביטחון, כי

- מבחינה כספית, את מנצלת את התקציב שלך בצורה מזהירה.
- את מלאת רוח־לחימה — אם נראה לך שעשו לך עוול.
- יש לך רצון־ברזל, כשאת מחליטה על משהו.

66 נקודות ויותר —

את עדיין בסדר גמור: יודעת בדיוק מה את רוצה. יחד עם זה, כמו רוב בנות־מינגנו, את נהנית מפעם לפעם מהתקפת־ביזבוז.

50 נקודות או פחות —

נו, בינינו לבין עצמנו, קצת שיפור לא היה מזיק לך בכלל. את קונה בלי לחשוב — ומפריזה כהוגן. ואם גם לך יש תקציב מוגבל — הרי שזה יכול להיות די לא־נעים. להבא, נסי לחשוב רגע לפני שאת מחליטה לקנות משהו.

★ ★ ★

אבל בין אם את גאון מיסחרי, בינונית או סתם פושרת בנושא הקניות — דבר אחד אל תשכחי: אם נדמה לך שסידרו אותך, אל תשתקי. הרימי קול זעקה — בטלפון, במכתב, או סתם בפה. בשביל זה הוא קיים!

המיפלצות שלי

יום האם של המן הנביא ואליהו הרשע

השבוע היה לי חופש: חופש מהחגים סוף־סוף. האל הטוב במרומים ריחם עלי ועשה קצת רווח בין התחפושות והקפצונים של פורים לבין פסח.

את מתארת לך איזה כיף זה? שבוע שלם — בלי אף מילה על חגים מהמפילצות שלי. עשיתי חיים משוגעים בשבוע אי־חגים הזה: מלבד לקום בבוקר ולהכין את דנה לגן, ולהכין אוכל לרוני ולאריק לבית־ספר, ולי לכת לעבודה, ולעבוד חצי יום, ולחזור הביתה ולהכין צהריים לכל המשפחה, ולקרוץ את הכלים אחרי הארוחה, ולסדר בבית את כל מה שהעוזרת הפכה — מלבד זה לא היה לי כלום מה לעשות. שכבתי על הגב ונהניתי מהשלווה.

השלווה התקלקלה רק ערב אחד, כשדנה נזכרה לשאול אותי פיתאום מתי יהיה יום האב. אני אומרת לך, לילדה הזאת יש לפעמים שאלות! היא עוד לא נרגעה מיום האם — וכבר יש לה רעיונות חדשים בראש. שאלתי אותה, די בחשד, מה יש, הגננת אמרה לכם שצריך להיות גם יום האב? אז היא אמרה לא, היא סתם נזכרה שאם יש יום האם, צריך גם יום האב. מצידה, היא היתה מוכנה להמשיך ככה כל השנה, יום האב, יום הסב, יום החלבן. מה הפלא? שבועיים לפני יום האם היא כבר הסתובבה בעיניים נוצצות, הלחיים הנפוחות מתוחות ממאמץ ואחותה ואחיה מכינים לי, וכולה אווירת מיסתורין.

אבל מה — רק היא? היא רק בת שש הלא: אפילו רוני ואריק, שהם כבר ברוך השם בני עשר ו־12, הסתובבו בפרצופים ממופשים, מנסים להיראות אדישים.

העיקר, שלושה ימים לפני היום הגורלי, היה כבר המתח יותר מדי בשביל הקטנה — והיא היתה מוכרחה לפלוט לפחות משהו.

„אמא, שלא תפתחי את המגירה העליונה בארון של רוני," הזהירה אותי פתאום בארוחת־הערב. רוני האומללה קיבלה כמעט שבץ כששמעה את זה. „למה לא?" ניסיתי להיראות אידיוטית יותר מכרגיל. „ככה. אין שם שום דבר, אבל שלא תפתחי אותה."

אז השבוע, כשהיא באה אלי עם הרעיון של יום האב, ניסיתי לחשוב רגע מה לענות לה, למה אין יום כזה. עד שאני חושבת — ובאמת, למה אין? — תקעה לה פתאום רוני: „זה בגלל שהאמא יותר חשובה מהאבא. תמיד הבנות יותר חשובות מהבנים."

על זה אריק כמובן לא יכול היה כבר לעבור בשתיקה: „באמת? מי צריך בכלל את הבנות? בחיי שהדתיים עשו הכי בשכל: הם רצו לעשות בבני־ברק תהלוכה בפורים כשהבנים והבנות לחוד. בדיוק כך: הבנות לזבל."

„אריק," ביקשתי לדעת, „מאיפה אתה יודע מה שהדתיים רצו לעשות בבני־ברק?"

„מהידיעות־ומרת, שמעתי שאבא סיפר לך, כשהוא קרא בעיתון."

כמה פעמים שביקשתי כבר את בעלי: „עוזי, לא כל השטויות שאתה קורא בעיתון הילדים צריכים לשמוע. הם עוד ילדים."

אבל הוא אף פעם לא זוכר.

רוני לא נשארה חייבת: „אידיוט," הטיחה באחיה.

„בעצמך!"

„אולי תתנו לקרוא כאן בשקט?" הזדעף בעלי. בזה, כרגיל, הסתכמה הפעילות החינוכית שלו. השלישיה עברה להמשיך את הקרב בחדר־הילדים, ואני כבר עם השלווה שלי נמרתי.

אבל זה היה רק אינצידנט, כמו שאומרים. ישום דבר לא יכול היה לקלקל לי ברצינות את שבוע אי־החגים. הצרה היא שהוא נמשך רק שבוע: מחר בערב אני כבר מוזמנת להתייצב אצל הגננת של דנה. צריכים להתעבון לאליהו הנביא.

במדינה

דרכי־אדם

תורה ויין

כל ימיו שאף גמליאל (ג׳מיל) לוז׳יה (20) להיות מורה. לכן החליט — כשעבר במיקרה ליד הישיבה של הרב דויד לוי בשכונתו, שכונת עזרא בתל־אביב — כי זו השעה להרביץ בדרדקים של הישיבה את שיעורו הראשון.

לא הפריעה לו שעת־הלילה המאוחרת, ואף לא העובדה שהיה שתוי. הוא פנה אל ילדי־הישיבה, פתח בתיאור בריחת יעקב אבינו מלבן חותנו. הקטנים פרצו בצחוק רם. לוז׳יה נעלב מחוסר יראת־הכבוד. הוא הרים לגובה את התלמיד יואב בשרי, הפילו על הריצפה. אחר־כך בעט — לפי כל הכללים הפדגוגיים המיוחדים שלו — ברגלו של יחזקאל מתנה. לסיום היכה בקולב את רפאל כהן על גבו.

הילדים הפסיקו לצחוק, החלו בוכים. אליהו שמיאן (18), ששמע קודם את קולות הצחוק, תמה לסשר השינוי. „אף פעם לא ראיתי אור דלוק שם בשעה כזאת,״ הסביר אחר־כך. יחד עם צעיר נוסף עלה לחדר־המגורים של 12 ילדי הישיבה, הוציא את לוז׳יה, שיכור כלוט.

שלוש־ארבע בריחות. ללילה המוזר היתה תוצאה נוספת: הסדין של התלמיד רפאל כהן נשרף, וכך נודעה כל הפרשה לרב לוי ולמשטרה, שהעמידה את לוז׳יה לדין באשמת הסגת־גבול פלילית, תקיפה, וגרימת־נזק. גם את שמיאן האשימה המשטרה. „הוא נכנס למקום יחד עם אחר,״ נאמר בכתב־האישום, „התיישב על אחת המיטות, ניסה לשכנע את התלמידים שלא ילמדו, התפרע וזרק נעליים לכיוון התלמידים.״

בפני שופטת־השלום עדנה שצקי הופיעו שלושת הילדים המוכים, שסיפרו על ליל המיקרה. „לוז׳יה היה צוחק, ומצחוק הרבין לנו מכות חזקות,״ אמרו. „הוא לא הרגיש שום דבר, כי הוא היה שיכור. שמיאן לא עשה כלום, רק סיפר בדיחות. השני שהיה איתו הרביץ וזרק עלינו נעלי־בית. כולם התחילו לבכות, וכשהם הלכו אנחנו נרדמנו, ופיתאום התעוררנו וראינו שנשרף הסדין.״

הביאו אותי על שטות. לוז׳יה ושמיאן הכחישו את האשמה. „ראיתי את לוז׳יה שיכור ונכנסתי להוציאו,״ טען שמיאן. „הילדים קראו לי והראו לי שהסדין נשרף קצת, אז אמרתי להם שהם צחקו עם ג׳מיל, והוא היה שיכור, ונפלה לו אולי סיגריה מהיד.״

לוז׳יה, לעומת זאת, בחר בשתיקה. גם במשטרה הסתפק בהצהרה קצרה וחד־משמעית: „אני לא מוסר שום־דבר כי הביאו אותי על שטות!״

אך בטרם חרצה השופטת את פסק־הדין, ביקש לציין: „אני לא אשם, כי הייתי שיכור ולא ידעתי מה עשיתי. לכן אין לי מה לדבר. אם בן־אדם הוא שיכור — הוא לא יודע מה הוא עושה.״

השופטת לא קיבלה את טיעונו. בזכותה את אליהו שמיאן מכל אשמה, הרשיעה את גמליאל לוז׳יה בהסגת־גבול ובתקיפה, זיכתה אותו מגרימת־נזק, מחוסר הוכחות.

ואז, בטרם דחתה את מתן גזר־הדין עד לקבלת תסקיר מקצין־מיבחן, התברר כי לוז׳יה איננו שה־תמים כלל וכלל: לזכותו של השואף להיות מחנך בישראל נזקפים דפי הרשעות קודמות על התפרצות, גניבה, שימוש ברכב בלי רשות, והסגת־גבול.

משפט

אונס טלפוני

שיטה מוזרה להטריד ולהפחיד אזרחים שלחים מצא בחודש שעבר, לטענת המשטרה, יצחק רוס.

„ב־27.2.69, במשך כל שעות אחר־הצהריים,״ טען נציג המשטרה, „הטריד בדרך הטלפון וטען שעומדים לאנוס את בת המתלונן.״

„לא עשיתי כדבר הזה,״ השיב רוס. אך שופט־המעצרים בוריס רפופורט בחר לא לסמוך על דיבריו, ציווה לעצור אותו לשישה ימים, כדי לברר אם — ואיך — צריך היה להתבצע האונס הטלפוני, ועל־ידי מי.

טוס עכשיו • לאילת בארקיע לחופשת קייץ משגעת באמצע החורף

כן, עכשיו „ארקיע" מציעה לך
טיסה לאילת וחזרה במטוסי „הראלד"
4 ימי נופש ואירוח מלא במיטב המלונות באילת
המחירים?!

* מלונות סוג א' —259 ל"י
* מלונות סוג ב' —186 ל"י
* מלונות סוג ג' —173 ל"י
* כפר הנופש —154 ל"י
* לזוגות בירח דבש מחירון מיוחד

סיורים אווירייים מודרכים מעל סיני
טיולים משולבים — מטוס—אוטובוס לגולן

ה ת ר ש מ ה
• תל־אביב,
רח' החשמונאים 88, טל. 30771/2 • ראש־פינה ד. גולדשטיין, טל. 37001
רחוב פרישמן 11, טל. 226640 • צפת, רח' ירושלים, טל. 31128
• חיפה, רח' אבן סינא 4, טל. 67722/3 • נתניה, כיכר העצמאות 7, טל. 053-3644
• ירושלים, רח' יפו 19, טל. 25888 • אילת, שדה התעופה, טל. 059-2141/2

ואצל כל סוכני הנסיעות בארץ

ארקיע קוי תעופה בישראל בע"מ

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

העולם הזה
לוהט ולהיט

מאחורי הזוהר והפירסומת של להקת־נשים מפורסמת מסתתרת אמת עגומה:

הבנות דפוקות תמיד

מצב מחפיר שורר, מזה זמן רב, בעולם הפיזמונים. אין מספיק להקות־קצב של נשים. כל הובב קצב טירון יודע שלהקת הסופרימס היא להקת־קצב הנשית המפורסמת היחידה בעולם. מישהו יכול אולי להוסיף אליה את להקת הואנדלאס של מארטה ואולי את בובות הניירת. אבל זה הכל.

אם חשב מישהו מכם שאין להקות־נשיות משום שקשה להשיג נערות היודעות לשיר ולנגן ברמה מתקבלת על הדעת — הוא סיפק בכך רק חצי תשובה. האמת המרה יותר התבררה השבוע, כשלישראל הגיעה אחת מארבע הלהקות הנשיות של בריטניה.

„בעולם הפיזמונים דופקים את הבנות. מנצלים את חולשתן הפיזית, ואת אי־יכולתן להשיב מנה כנגד מנה. מלחמתן היומיומית של נערות־הקצב — קשה הרבה יותר מזו של הנערים.״ כך טוענת ג׳ני הולפורד (23), מנהיגת להקת פעימות הלב, העורכת בימים אלה סיבוב הופעות בישראל, יחד עם להקת השוזים.

מי זה?

התמוטטות עצבים

ב משך שבע שנים עבדה ג׳ני כדי להקים את הלהקה. „פירסמתי מודעה בשבועוני הפיזמונים באנגליה, וביקשתי נערות המנגנות על גיטרות, אורגן ותופים. ההיענות לא היתה גדולה ביותר, משום שפשוט אין מספיק נערות צעירות הנמשכות לנגינה על כלים קצביים.

„הראשונה שהגיעה אלי היתה הדה בארנס, המנגנת על סאכסופון ואורגן. היא באה מסקוטלנד, ונשארה איתי משך כל השנים. שאר הבנות הנמצאות בהרכב הזה — קארול ג׳קסון, גיטרה באס וג׳אנט ביילי, תופים — מנגנות איתנו רק משך השנה האחרונה. לאחר שהקודמות פרשו...״

אם יש מישהו המסוגל לדבר על תנאי־העבודה הקשים העומדים בפני להקת נערות, לעומת להקות נערים — הרי זו ג׳ני. משום שלפני שהקים את להקתה, נמנתה על כמה וכמה להקות־קצב גבריות, כשהיא שרה בלבד. יותר מאוחר דבק בה חיידק הנגינה, והיא למדה בעצמה לנגן על גיטרה.

„מובן שקודם כל עצם המאמץ הפיזי הכרוך בהופעות, מכביד על בנות יותר מאשר על בנים,״ מסבירה ג׳ני. „לא פעם אנו צריכות לסחוב לבדנו את הציוד הכבד, את ההנברה ואת הכלים.

אבל מה שהכי מרגיז — זה שיש אנשים שחושבים שחייה של בחורה בלהקת־קצב — הם חיים מלאי זוהר. ההיפך הגמור הוא הנכון. במקום להתייחס אלינו כאל נשים, לעזור לנו, ולתת לנו את כל הזכויות שגברים צריכים לתת לנשים — מנצלים את העובדה שאנו חלשות יותר, ודופקים אותנו...

„מה שמנחם אותנו זה שלפעמים אנו מגיעות לידי אמרגן. שמתייחס אלינו בצורה המשכיחה את כל הצרות שהיו לנו עם ה־אחרים. אמרגן כזה היה לנו בפראנקפורט, לפני שבאנו לכאן, וכזה הוא גם קובה, האמרגן שלנו בארץ. הוא מתייחס אלינו כאילו היינו הילדות שלו...״

מהי שאיפתה הגדולה ביותר של ג׳ני? אפשר היה להניח שתאמר: להצליח במיצעדי הפיזמונים. וזה יהיה טיבעי בהחלט. אבל ג׳ני טוענת בדיוק ההיפך: „אינני חולמת על הלהיט בצמרת. אני מכירה את עולם השעשועים זמן רב מדי, ואני יודעת שהאכזבות בו רבות מרגעי האושר.

כל מה שיכולות לתת

„להיט בצמרת פירושו פירסומת, עבודה יום ולילה, לעמוד 24 שעות בחלון הראוה של טורי הרכילות, חוסר חיים פרטיים. לא. אני מותרת על זה. מוטב לי להופיע במועדוני־לילה, ולבדר את אלה שרוצים לשמיע אותנו — מאשר לתת כליל על החיים הפרטיים שלי.

„בארץ מצאתי קהל שלא מצאתי בשום מקום אחר באירופה. אני לא מבינה את השפה, אבל ניספיק להסתכל על פניהם של הצופים בנו, כדי להרגיש שהם מוכנים לקבל — כל מה שאנחנו יכולות לתת...״

להקת „פעימות הלב״ – כפי שצולמה השבוע בתל־אביב

...ירידה לצורך עלייה

השבוע נודע סופית על התפרקותה של להקת הפנים הקסנות. ● **עזי פוקס**, שהיה לאחרונה זמר להקת הכוכבים החדשים, שזכתה בפרס ראשון בפסטיבאל הזמר של העולם הזה — עובר להיות זמר להקת הסנגונות, שזכתה בפרס הרביעי. עזי ועמיתיו החדשים משוכנעים שזו ירידה לצורך עלייה. ● אילי מישהו יגלה ל**עכמה גור**, בעלת הטור בין המצלמה והמסך ב־דיעות אחרונות, כי „כוכב התקליטים, זמר הפופ, מייק יגר״, הוא מנהיג להקת האבנים המתגלגלות, ושמו **מיק ג׳אגר**. ● חידוש מעניין בנוף עולם הפיזמונים הישראלי: כל יום רביעי בערב מציג עורך מיצעד הפיזמונים הלועזי של גלי צה״ל, **אבנר רוזנבוים**, מיבחר פיזמונים חדשים, במועדון מיני־מנדים בתל־אביב. מטרת הערב: לבדוק את סיכויי הצלחתם בארץ של פיזמונים שטרם נכנסו למיצעד. ● שבועון הטלביזיה 8 בערב מתיימר להביא לקוראיו את סיפור חייה של **מרי הופקין**, ואינו מזכיר אף במילה אחת פרטים כמו — כיצד התגלתה, על־ידי מי, והקשר בינה לבין החיפושיות. ● בעוד שתי חברות תקליטים ישראליות, אי.אם.אי. והד־ארצי, נאבקות על אוהדי להקת השוזים בארץ, כשבידי כל חברה זכיון להוצאת תקליט אחר של הלהקה — הוציאה הלהקה באנגליה פיזמון חדש, הנקרא בתרגום חופשי בהחלט מייקל ועץ הסנדל. ● לא ידוע מי הבטיח להביא את **תים ג׳ונס** לישראל. אבל מה שבטוח הוא שבינתיים אין לו כל תוכניות לבקר אותנו. ● מי שכן יבוא לסידרת הופעות לקראת חג הפסח — הוא הזמר הצרפתי **כריסטוף**. ● אמרגן ידוע טוען שיש לו כבר הסכם להביא את **לולו**. אבל עד שלא נראה אותה בלוד — לא נאמין.

הערצה עיוורת

כל זמר אוהב לקבל מכתבי מעריצים. גם גבי ברלין — שפיזמונו שיר לאלמנית זכה לאחרונה להצלחה רבה — איננו יוצא־דופן מכלל זה. לכן התרגש לא מעט כאשר קיבל, לא מכבר, שני מכתבים נלהבים משני מעריצים — נער ונערה.

הוא היה כל־כך מאושר, שאפילו הירשה לרבקל"ה מיכאלי לצפות כמה שורות מתוך המכתבים, כאשר ראיינה אותו בתוכנית כוכב הבוקר. מובן שגבי גם טרח והשיב מכתבים לאותם שני מעריצים.

אלא שהוא לא הסתפק בכך, והחליט לגשת ולבקר את שני מעריצי המסורים. ואז ציפתה לו הפתעה כפולה. המעריץ ה־ראשון, נער תושב בת־ים, התגלה ככתב של עיתון נוער, ששלח את מכתב־ההערצה שלו כמתיחה, על מנת שתשובתו של גבי תספק לו חומר לכתבה.

כאשר ניגש לביתה של המעריצה השנייה, התברר לו כי איננה אלא תלמידתו, בבית־הספר התיכון ביפו, בו הוא מלמד, שחתמה על המכתב בשם ידידתה, הגרה בדירה השכנה.

הלהיט של „השווים"

הלהקה האנגלית שהתחילה השבוע את סיבוב הופעותיה בישראל כבר הגיעה למיצעד הפיזמונים שלנו עם הלהיט „ברכות, ברכות". אלה חמילים שלו:

SOFTLY, SOFTLY

I love Jenny, Jenny loves me,
I'm in trouble, as you'll see.
I went to see Lucy (Lucy),
This morning at half-past three (whoopie),
The floor-board started to squeak,
Softly, softly (hey, hey, hey),
Softly, softly (hey, hey, hey),
Softly, softly (hey, hey, hey).
Hold on, baby, I'm coming.

I said I'm in trouble, trouble loves me,
Great confusion, Lord help me.
Beginning of the end for me (whoopie),
And I didn't even kiss Lucy (Lucy),
But Jenny was so noisy,
Softly, softly (hey, hey, hey),
Softly, softly (hey, hey, hey),
Softly, softly (hey, hey, hey).

עשרת הלוהטים

זהו דירוג עשרת התקליטים הנמכרים ביותר השבוע:

1. **צ'ואי צ'ואי** — אוהיו אקספרס (בודהה).
2. **בום פאם** — ארים סאן (א.ז.ר.).
3. **אובלהדי** — המארמלאדה (סי.בי.אס.).
4. **רחמים** — לואיגי (התקליט).
5. **עודדיני נורית** — היסודות (התקליט).
6. **שנתי היא יום** — המקסימים (סי.בי.אס.).
7. **רקוד לצלילי המוסיקה** — סלי ומשפחת סמון (סי.בי.אס.).
8. **תפילה** — אריתה פרנקלין (אטלנטיק).
9. **גבירתי הקטנה** — הטרמלוס (סי.בי.אס.).
10. **לעולם לא אעזבך** — ניקול קרוזאז (הד־ארצי).

ברסום שני חיפה

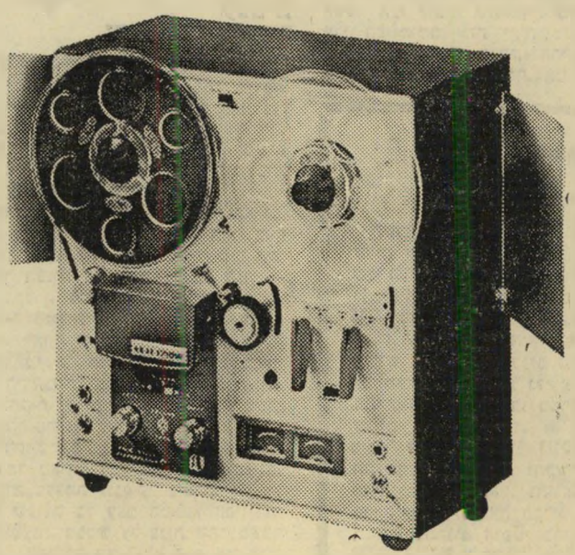

מתלם אלקטרוניקה בע"מ

רחוב המסגר 70—68, טל. 30594, ת"א
מפיצים בלעדיים בישראל של חברת

„אקאי"

תודות לחפחתת אחוזי המס על מוצרינו מטעם הנחלת המכס ירושלים — אנו נאים להודיע לצבור לקוחותינו על המחירים החדשים כדלקמן:

דגמים מדגמים 4 ערוצים		המחיר הקודם		המחיר החדש
910S	(מונו)	890.—	ל"י	680.— ל"י
1710W	(סטריו)	1310.—	"	995.— "
X-V	"	1745.—	"	1320.— "
M 9	"	2010.—	"	1700.— "
1800SD	"	2000.—	"	1620.— "
1800	"	1750.—	"	1350.— "
X 360	"	3570.—	"	2700.— "
X-150D	Deck	1880.—	"	1090.— "
300D	Deck	1070.—	"	810.— "

רחל מרחלת על כל העולם

קפה ואחר־כך הרבה סימפטיה

צבא החתנים־בפוטנציה, גדודי המחזרים, כל הידידים האינטימיים והלא־אינטימיים לא ידעו על זה דבר.

רותי נוימן החליטה שהחתונה שלה זה עסק פרטי, ואיש לא צריך לדעת על זה.

גם החתן שלה היה עסק פרטי במשך כל השבועות מאז הם נפגשו.

זה היה לפני חודשיים. היא הלכה לביתו של ידיד ותיק שלה, מוטקה זילבר, לשתות קפה. באותו זמן בא אל מוטקה גם ד"ר מורי (מרדכי) סוקו־לובסקי, ראש המחלקה (בפועל) לביו־כימיה באוניברסיטת תל־אביב, אלמן בן 32 ואב לילדה בת ארבע. גם הוא בא לשתות קפה אצל אותו ידיד ותיק.

הם שתו יחד קפה, ולמחרת הם נפגשו שוב, ומן הקפה השיתופי הזה יצאה חתונה.

החתונה, הנערכת ביום שלישי, היא חתונה שקטה ואינטימית, כיאה לדוקטור באוניברסיטה, ולמי שתהיה עקרת־בית בביתו. רק מוזמנים מועטים יהיו שם, והכלה — בחליפת אוברזון סולידית בצבע קרם עם טוניקה מעליה, וטורבן על הראש, מאותו בד.

כמו שאמרתי — כל אלה שהשקיעו כל־כך הרבה אנרגיה ואמביציה בחיזורים סביב הכלה המבוקשת, לא יהיו נוכחים באירוע המשפחתי. גם לא רבים מידידי הזוג ומקורביו. הם פשוט לא הוזמינו אותם.

אבל מה אפשר לעשות — זו זכותם הבילעדית.

רותי נוימן

הערב האחרון של השותפות

ביום השישי, בראשון בחודש, בשעה 11.30 בלילה, נערכה בבית־מלון שבעיר קלן מסיבה גדולה.

הפסנתרן בכה. המתופף, שהיה שיכור כבר בהתחלת הערב, הלך מאיש לאיש וניסה לשכנע: „אולי הם יתחרטו, אולי הם יחזרו בהם.“ ולאחר עוד דקות כוסיות, הוא ניגש אל **אכתר עופרים** ואמר לה: „את לא יכולה לעשות לנו את זה. עם מי נעבוד עכשיו? **הוא** בחור כל־כך נחמד. למה את עושה לנו את זה?“

כולם השתכרו שם: הגרוש, ההגרושה, וכל צוות־העובדים שלהם, והשימחה היתה גדולה.

באותו ערב קיבל הצוות את המשכורת האחרונות שלו, וכטוב ליבם ביין הבטיחו בני־הזוג המתגרשים לכל אחד מן העובדים, שאם הם יתחתנו אי־פעם שוב, הם יקחו אותם בחזרה כדי לעבוד אצלם.

היין ערבב את העצב עם השימחה, את דימעות־הצחוק עם דימעות־הבכי, וכשהגיעה ארוחת־הערב העשירה, לא ידעו כל המסובים אם לשמוח על המסיבה ועל האוכל, או אם להצטער על הפרידה.

בסוף הלילה, כשכל האורחים הלכו הביתה, נשארו אכתר **ואבי עופרים** לבד. הם חיסלו בסדר ובאירגון מופתי את כל הענינים האישיים שלהם, חילקו את הכספים האחרונים ביניהם, בילו את הלילה האחרון ביחד, ולמחרת נסעה אכתר לאמריקה לבדה. כדי למלא את חוזה־ההופעות שלה במחזית מוסיקליים.

אכתר ואבי עופרים

הידידה של הרבנית

יום אחד אמרה **אשת הרב** מבני־ברק לבעלה הצעיר: „אני הולכת לטייל.“

„עם מי?“ שאל הרב.

„עם **חברה**,“ השיבה הרבנית.

„עם איזו חברה?“ שאל הרב, ואשתו נקבה בשם החברה המוכרת לשניהם.

הרב הבין שזה בסדר, ונתן לה ללכת.

למחרת הודיעה הרבנית לבעלה שהיא הולכת לביקור־נימוסין.

„אצל מי?“ שאל הרב.

„אצל חברה,“ ענתה הרבנית.

„איזו חברה?“ שאל הרב.

„אצל אותה חברה.“

כעבור יום, כשהרב הגיע הביתה, הוא מצא את החברה יושבת יחד עם הרבנית בחדר.

עבר עוד יום, והחברה באה שוב.

לאחר חודש ימים של ידידות כל־כך הדוקה, החליט הרב שהחברה הזאת לא מוצאת חן בעיניו, וגם לא הזמנים והתכיעות בהם היא נפגשת עם אשתו.

הוא החל לבלוש אחרי אשתו, בתקווה להפתיע אותה, וכשיום אחד הוא פתח בפתאומי את דלת ביתו, וראה את החברה מלטפת את פיאתה הנוכרית של הרבנית — הוא הבין מייד כי יש כאן משהו חשוד.

הוא הקים סקנדל. הוא הלך אל משפחתה, הוא הלך אל משפחתו. הוא איים שייתן לה גט, ורק לאחר דיון משפחתי ארוך הוחלט שהרבנית תוכנס למישטר חמור ותהיה תחת פיקוח מתמיד של האמא, או החמות, או הבעל.

וכולם מקווים שהחברה תיעלם מן האופק.

זיוה שוב לא הכזיבה

הופעת־הבכורה של **זיוה רוזן** בארץ תיערך בשבוע הבא, למרות שהיא נמצאת כאן כבר שבוע שלם.

ש... ש... היא הגיעה הנה אינקוגניטו. פוצי ומוצי לא היו על הידיים שלה, כל מערכות־הריסים לא כיסו את העיניים שלה, היא לא הכריזה שהיא באה לכבוש בסרט ושהיא נוסעת לבלות עם כוכב ידוע באחד האיים, ושיש לה חמש מלתחות וטהיא הביאה עשרים מיזוודות, ושהיא מתכננת כל מיני תוכניות. היא לא הכריזה שום דבר. היא פשוט הגיעה, ככה, כמו שעושה כל בן־תמותה. לכן אף אחד לא הכיר אותה.

כל זה בא לה בגלל השם החדש שלה, שהוא הרבה יותר טוב משמן־טוב. קוראים לה עכשיו קריץ. והיא קיבלה את השם הזה לפני כשנה. איך? היא התחתנה. עם **ספנסר קריץ**.

לבעלה, שהוא תסריטאי־שחקן־במאי, יש השפעה עצומה עליה. הוא השפיע עליה, למשל, להוריד שתי שכבות ריסים. וזה, אחרי שהוא השפיע עליה להינשא לו, ולפני שהוא השפיע עליה ללדת ילדים.

את הריסים היא הורידה, את הזולד היא הפילה, למרבה הצער, בחודש השלישי, אבל בכל־זאת היא עדיין מאושרת, והיא הגיעה ארצה כדי לערוך כאן הופעת־בכורה עם הבעל החדש.

בינתיים היא יושבת אינקוגניטו בחיפה, אצל הוריה, ומחכה שבעלה יגיע. כשהוא יגיע, היא תעלה אותו לתל־אביב, ואז נוכל סוף־סוף לשמוע את כל הדברים החדשים שיש לה **להגיד בסניגו.**

תדריך

*	אפשר לראות
**	רצוי לראות
***	חובה לראות
●	לא כדאי לראות

קולנוע

* **הזו ארבלה** (הוד, תל־אביב) נסיכה מקסימה זקוקה להרבה כסף, כדי להחזיק את הטירה היקרה של משפחתה, נאלצת, בלית־ברירה, לרמות ולגנוב מכל מיני ג'נטלמנים הגונים. התלבושות של שנות ה־עשרים מקסימות. **וירנה ליזי** מקסימה. הרעיונות לא מקוריים ביותר. הבדיחות לא מצחיקות ביותר. בסך הכל — אפשר לראות.

*** **יומנה של חדרנית** (גורדון, תל־אביב) **בינואר** מחטט בתוכי־תוכה של חברה שלווה, ומוציא משם את כל הליכלוך, הצביעות, הפרוורסיות, השחיתות, הסותרים כל־כך את המראה החיצוני השלו. זהו סרט גאוני. ומי שרוצה להיזכר מה זאת חוויה אמנותית, גם בקולנוע, שלא יחמיץ אותו. **ז'אן מורו** מקסימה.

*** **אלזירה מדיגן** (פאר, תל־אביב) זוהי אגדה. זה לא חיים. אגדה על אהבה מושלמת, ועל חופש מושלם, אי־שם בדנמרק הרחוקה. על שני אנשים שברחו מכל ההתחייבויות, מכל החיים, והם מתעלסים ביער מקסים, עם פרפרים ועלי־שלכת, בצבעים מכאיבי־לב, ומוזיקה נצחית של מוצארט. אחר־כך מתברר, באגדה הזאת, שאין בחיים חופש מוחלט, ואין אהבה מוחלטת, והאגדה היפה פותרת גם את בעיות החיים הללו בדרך אגדתית שלווה, והמוות, הבא אליה בסופה, הוא יפה לא פחות מהחיים. זהו סרט שהגיע אל השיאים של היופי, ולא אולי בגלל זה נראה כאילו חסר בו משהו ממשי, נוגע ללב, מכוער. בכל זאת כדאי ורצוי לראות.

* **חבורת המיקצועניים של מקלין** (אסתר, תל־אביב) שוד. זה כל מה שיש להגיד על זה. מה אפשר להוסיף? למי שלא נמאס לראות שוב את השוד המושלם, המבוצע בדיוקנות רבה, במיקצועיות נהדרת, בקשיחות עוצרת נשימה, שילך לראות אותו. כל מה שמסביב לשוד עצמו לא שווה שם אפילו הצצה.

** **ארבעת הקשוחים** (אלנבי, תל־אביב) כנ"ל. אלא שכאן יש ארבעה קשוחים, בעוד שכם היו שבעה, וכאן יש נסיון לתת אחיזה אותנטית לשוד שהתקיים באמת, במציאות, ובעזרת שחקנים טובים (**ז'אן מריה וולונטה**), היוצרים טיפוסים מעניינים של שודדים בעלי שגיונות ותלומות, הנסיון הזה מצליח.

** **השוד המושלם** (אופיר, תל־אביב) עוד אחד. מעניין אם יישארו בסוף בנקים. הפעם העיקר הוא לא השוד עצמו, אלא דמותו המקסימה של **סטיב מקווין**, המושך ברשת האהבה שלו את **פיי דנאוויי**, סוכנת הביטוח שבאה כדי לצוד אותו.

* **החנק מבוסטון** (תל־אביב, תל־אביב) הפעם זה לא שוד. זה סתם רצח, רצח מתוך שיגרון, המבוצע על־ידי כוכב מזדקן בשם טוני קורטיס. זה צריך להיות כאילו סרט דוקומנטרי, למרות שלא ברור מה החשיבות הרבה של שלושה־עשר מיקרי רצח שצריך להראות אותם באופן כל־כך מדוייק, כאילו היו מאורע היסטורי חשוב. הקטעים הדוקומנטריים עשויים יפה, בניגוד לנסיונות הניתוח הפסיכולוגי, ונסיונות הימשחק של **טוני קורטיס** הבאים לאחר מכן.

טלויזיה

אחרי **חדשות וחידון בערבית**, אפשר יהיה לראות ביום החמישי, 13.3.69, בשעה 20.00, את המתרחש **במצולות הים** במיסגרת התוכנית הבומבסטית **הישגי אנוש. המסע שיקחנו אל העבר** יתחיל ב־20.30 ויסתיים ב־21.00; שעה שיתחיל החידון **פרבוף שכמותך**. כל מי שמשנן לעצמו השכם והערב: **כי זה לא יקרה** ילמד פרק ב**תאונות דרכים** ומניעתן ב־שעה 22.00.

ביום הראשון, 19.3.69, אפשר יהיה ללמוד משהו על **תות השדה**, בערבית, בשעה 19.30 ובשעה 20.00 ילמדנו המלחין והמנצח ליאונרד ברנשטיין פרק מוסיקאלי בביצוע **תמונות בתערוכה** של מוסורגסקי.

מי שלא עושה התעמלות בבוקר, וגם לא הולך לאיצטדיונים בשבת, ובכל זאת מתעניין בספורט, יהנה לחטוף **מכט לסי פורט** ב־21.25. **בקיעים** (ב־21.45) ישדרו קטעים מדודה ליזה של אלוני המוצגת בהבימה, מתוך ערב לורקה של דליה פרידלנד ומישא אשרוב ומתוך לחיות בביצוע אורנה פורת והנבלנית יהודית ליבר.

יום השלישי, 18.3.69, יביא תוכנית על **מחלת האסטמה** (ב־19.30) ו**בלחישה** (19.50) יוכלו מביני הערבית להאזין לקריאת שירה בשפה זו.

למראייני הטלויזיה לא ידוע עדיין מי יישב מולם **במחיצה אחת** בשעה 21.30, אך לעומת זאת ברור כי בשעה 22.00 ניתן יהיה להשתתף ב**חידון** בידיעת הארץ ב־

וירנה ליזי ב„ארבלה"

מיסגרת **משעוזים**, וכי בשעה 22.30 יוקרן שוב סירטונם המשעשע של יצחק ישרון ויגאל אפרתי על **ביעור הבערות**.

תיאטרון

* **הילולת רוחות** של **נואל קוארד** (בהבימה) הינה הצגה קלושה של מחזה קלוש, בבימוי ומישחק קלושים, שרק תיאטרון לאומי נתמך יכול להרשות לעצמו להעלות על בימתו מבלי להורידו אל מחסן הגרוטאות, כדוגמת מפיקים עצמאיים (**דייויד מריק** — ברוהויז). **שלמה ברבשבט** משתדל. **תמר רובינס** מגוחכת ו**מרים זוהר** מבוזבזת.

*** **בחדרים** (בימת השחקנים) יתקשר כל אלה שראו את **עדנה פלורנטין** בקומדיות טפלות למיניהן, **לזוהתה. עודד קוטלר** ביים ביעילות נבונה שני מערכוני בתולים של **הארולד פינטר** ונתן הזדמנות לא רק לפלידל, אלא אף ל**אמנון מסקין** ו**אהרון אלמוג**, להתומדד עם יצירה של ממש. שסנדלר אינו הולך יחף, יודע כל ילד. לכן קשה קצת להאמין, לפי שמלתה הראשונה של הגב' פלידל (במערכון האוסף) כי לפנינו מתכננת אופנה.

*** **דודה ליזה** (בהבימה)

וירנה ליזי ב„ארבלה"

מיסגרת **משעוזים**, וכי בשעה 22.30 יוקרן שוב סירטונם המשעשע של יצחק ישרון ויגאל אפרתי על **ביעור הבערות**.

תיאטרון

* **הילולת רוחות** של **נואל קוארד** (בהבימה) הינה הצגה קלושה של מחזה קלוש, בבימוי ומישחק קלושים, שרק תיאטרון לאומי נתמך יכול להרשות לעצמו להעלות על בימתו מבלי להורידו אל מחסן הגרוטאות, כדוגמת מפיקים עצמאיים (**דייויד מריק** — ברוהויז). **שלמה ברבשבט** משתדל. **תמר רובינס** מגוחכת ו**מרים זוהר** מבוזבזת.

*** **בחדרים** (בימת השחקנים) יתקשר כל אלה שראו את **עדנה פלורנטין** בקומדיות טפלות למיניהן, **לזוהתה. עודד קוטלר** ביים ביעילות נבונה שני מערכוני בתולים של **הארולד פינטר** ונתן הזדמנות לא רק לפלידל, אלא אף ל**אמנון מסקין** ו**אהרון אלמוג**, להתומדד עם יצירה של ממש. שסנדלר אינו הולך יחף, יודע כל ילד. לכן קשה קצת להאמין, לפי שמלתה הראשונה של הגב' פלידל (במערכון האוסף) כי לפנינו מתכננת אופנה.

*** **דודה ליזה** (בהבימה)

גאוותך הרבה מונעת ממך לבקש טובות או להסתבך בקונוניות. זכור כי השבוע מילת־הקסם היא טיפוח־קשרים. לכן, גם אם תתקשה להתגבר על גאוותך, למד לפחות להחזיק את פיך נעול. אם הם רוצים להיטיב עימך — תן להם לעשות זאת, ואל תידחה הצעות העשויות להיות מכריעות.

★ ★ ★

אפילו האימרה האמריקאית אומרת „עסקים לפני תענוג." לכן הגיע הזמן שתבין, שור, כי לא תוכל להמשיך עוד זמן רב במישחק הכפול. עליך להכריע, לכאן או לכאן: או שתבחר בעסקים, או בתענוגות. רק כדאי שתעשה זאת עוד בימים הקרובים; אחרת אתה עלול להיקלע למצב לא נעים. ירוק זה ציבעך.

★ ★ ★

שבוע לא־נורמלי! סוף־סוף הצלחת להשיג הדבר אליו שאפת זמן כה רב. אך היזהר מברק־שווא שיסנוור את עיניך ויניח לך להאמין כי מעתה יתנהל הכל מעצמו, חד־וחלק. התחל, איפוא, כבר השבוע, בהתוויית דרך חדשה לעצמך, ואל תיתפתה לזנוח מה שניראה בעיניך עבודה קשה.

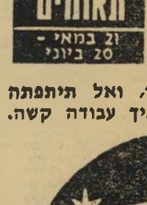

חודש זה אינו מתאים לפעילות רומנטית, בת־מאזניים. ואתה בן־מאזניים — אם הבוס צועק עליך או נוזף בך — אין זה אומר שהצדק איתו. לכן אל תסכים לעבור על־כך לסדר־היום. מאידך, תגובה כלשהי, בעיקר השבוע, תהווה עבורך קץ הקריירה המיקצועית שלך. חשוב היטב כיצד לפעול, ואל תהיה פזיז. החודש כדאי גם שתימנע ממגע ממושך עם בני־אדם.

★ ★ ★

המריבה הטיפשית בה הסתבכת אינה מן עילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעיסוק בתחביביך, במקום לשאת על כתפייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה באוזניך, בנוכחות אחת שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. השבוע אל תצאי לקניות.

★ ★ ★

צרתך הגדולה שאתה רוצה המון, מוכן אפילו לסבול לשם כך, אך אינך יודע ללכת עד הסוף, מתי שצריך. השבוע תיפול בידך הזדמנות להתגבר על חולשתך זו; אם תחמיץ אותה הפעם, מי יודע מתי שוב יעלה בידך לעלות על דרך המלך. במישור חיי־האהבה, אתה נכנס החודש להילוך גבוה. טעם ונוגס ככל שתוכל, חיים רק פעם אחת. גם את, בת קשת, השבוע יהיה רומאנטי עבורך.

★ ★ ★

אומנם ממבט ראשון ניראה השבוע כשיגרתי ומשעמם. אך הוא טומן בחובו את תחילתן של קבלת הכרעות חשובות, בעיקר בתחום האישי. מחמה קלה שתיפול עליך אותך השבוע, בן גדיים, תגרום לך לוותרת קל, שיחלוף. העיקר הוא לעבוד, ברבה וטוב, ומבלי להתנשף. במישור העבודה זו העסקים: אל תהסס להתחנף לבוס או לממונים עליך; כולם עושים זאת, והרי בסופו־של־דבר זה רק יועיל לך. שימרי על הופעתך וליבשי לבן.

★ ★ ★

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום שני. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מארשר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים, עליהם תשפיע בנושא משויים, יכבדוך ולאו־דווקא מאהדה.

★ ★ ★

השבוע עליך לשים קץ לבסלנות כמה זמן תוכל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אותם דברים המוגשים לך על מגש־הכסף? זהו שבוע מצוין לתיכנון לטווח קצר ובינוני, בעוד שבועיים־שלושה תוכל לעבור לימעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היזהר, בן דגים: מתחרה מסוכן עלול לצוץ בשנתך, אם לא תדע לשמור עליה. לכן הימנע מפיעות או טיולים.

תזרוך

היא תגיבה לשוחרי התיאטרון באשר הם, בשל מחזהו המיוחד (אך הארוך) במינו ו־בימוי המכשף של **נסים אלוני**, המשתמש כאן ביירטואוזיות בשפתו עשירת הדימויים, המעוררת שאלות רבות שאינן באות אל פתרונן. על־אף השפעות מדירנמאט ואשף ה־מתח היצ׳קוק, עומדת יצירתו של אלוני ב־זכות עצמה.

★ ב**חיות** (בצוותא) משמשת **אורנה פורת** כשופר ליצירותיהם של למעלה מ־20 משוררים ויוצרים, שאמנם אינם מזהי־רים ומועיקים מפני מלחמה חדשה, אך מבעד לשורותיהם מבצבצת האימה מפני התמודדות נוספת בין צבאות. נופח תרבותי חמים לערב

הצגת השבוע

★★ **שירת הברבור** (בימת השחקנים) הם שני מערכו־נים בבימוי של **אמנון מסקין**. האחד **יואי** מאת **יונ׳ין אוניל** והשני **שירת הברבור** מאת **אנטון צ׳כוב**. משתתפים שלו־שה שחקנים: **אהרון מסקין, איצקו רחמימוב** ו**וילי קרים**. אלה הם שני סיפורים על אנשים שזקנים. במערכונו של אוניל, ה־גיבור הוא מהמר־סוסים קטן, ה־מחפש משמעות לחייו ואילו אצל צ׳כוב הוא שחקן מזדקן, שנותר בודד בתיאטרון, לאחר צאת הקהל שדגג את יובלו על הבמה.

אי־אפשר לתאר בדמותו של ראסי־ליץ׳ סבסלוביזוב, משחק מעמיק יותר ורב־עוצמה כל־כך כמשחקו של אהרון מסקין, שמצא באיצקו

מסקין ורחמימוב

רחמימוב פארטנר מצויין המגלם כאן בדקות מפליאה את דמותו של עכבר התיאטרון הזותק, הלחשן ניקיטה איבאנוביץ׳.

צ׳כוב כתב בשנת 1887 את שירת **הברבור** במשך 65 דקות, והשאיר לתיאטרון יצירת־מופת. ב־תרגום, שהוא תענוג לאוזן, של **נתן אלתרמן**, משחק עצום של מסקין, ובימוי קורקטי של בנו אמנון, מוגשת כאן יצירה תיאטר־לית מעולה. חבל רק שגם את מערכונו של אוניל לא תירגם אלתרמן, וכי לצידו של רחמימוב לא מופיע בדמותו של הפקיד, אהרון מסקין.

אם להתעלם מהתפאורה, ש־תוכננה בחוסר כישרון, על־ידי אחד **יהודה ספרן**, אפשר לומר כי לפנינו מבצע מכובד של בימת ה־שחקנים.

שאינו מצטיין בהתפתחויות, מוסיפים הופע־תה ופריטתה של הנבלנית **יהודית ליבר**.

בידור

★★ **הכפיל** של האמרגנים הפר־טיים המכנים עצמם תיאטרון גוג ומגוג, הינה קומדיה בולוארדית משעשעת ש־תכליתה אחת ויחידה: להצחיק. היא מצלי־חה בכך לא בזכות הבימוי היבש (**יוסף כרמון**) או התמליל שאיננו מן המבריקים אלא בזכות שלישית (יוצאי) בולגריה: **אכנר חזקיהו, איצקו רחמימוב** ו־**אלברט כהן**. **דבורה קידר** מחגלית כקומיקאית יעילה. **שולה חן**, זמרת ש־ניסתה לעשות כאן סטאז׳ במשחק, הוחלפה על־ידי **עדה לריאן**, שהיתה קרן האור היחידה ב**רצח האחות ג׳ורג׳**, שנרצח בצדק על־ידי הקהל.

★★ **הגששים החיוורים** בפסטיבל הסלקטיבי שלהם, ימצאו־חן אף

בידור השבוע

★★★ **אין אהבות שמחות** (בימות) בביצוע **יוסי בנאי** הוא ערב המורכב מכ־20 שירים שאת מילותיהם ולחניהם חיבר הטרובאדור הצרפתי המשופם **ז׳ורג׳ ברסאנס**. אלה שירים מלאי תוגה ובת־צחוק שובבה, של אמן־עם אמיתי, הכותב שאנסונים על נושאים באנליים לכאורה, רק כמו שמשוררים צרפתיים גדולים מסוגלים לכתוב. המוסיקה המיוח־דת שלו, הגיטרה שלו; השפם שלו,

יוסי בנאי

עיניו החודרניות והופעתו חסרת הגינונים כבשו לברסאנס מקום נכ־בד בפנתיאון של גדולי היוצרים הצרפתיים.

יוסי בנאי הוא שחקן מחונן ה־מצטיין אף בהופעותיו במיסגרת מופעי־ביזדור וחאלטורה למיניהן.

בערב הבלתי־שגרתי שלו, הוא מתגלה כפיזמונאי ממדרגה ראשונה, המנצל את כישרונו כשחקן וקומי־קאי כדי להוסיף לשירים את מימד ההצגה.

את מקום הגיטרה של ברסאנס תופסים העיבודים לתיזמורת של סטו הכהן ובעזרת תאורה מתוכנ־נת היטב, תרגומים של עמוס קינן, דן אלמגור, אלוני עצמו ו־אחרים הופכת התכנית לחוויה ש־אולי החסרון היחידי שלה, שלא מופיע בה ברסאנס באופן אישי, הסומך כנראה בצדק, על בנאי ה־מייצגו בנאמנות.

בעיני אלה שראו אותם 3 או 4 פעמים — ויש כאלה. זוהי בידוריאדה הקולעת היטב לטעם הקהל הרחב. הקהל הצר יותר, עשוי להינות ממספר פיזמונים משעשעים ומבימוי ליצני של נסים אלוני.

תערוכות

★ בגלריה דוגית בתל־אביב מציג **מי־כה אולמן** תערוכת ציורים ראשונה ש־הצבע האדום שולט בה. בציורי הגואש והתדפיסים הצבעוניים ניתן לגלות מייד את השפעת הגראפיקה השימושית.

★ מורה לציור בסמינר למורות: **רפי לביא**, מציג בגלריה גורדון בתל־אביב (בתערוכת היחיד החמישית שלו) תערוכת־מחאה בשיטת הקולאז׳, נגד שיטות הפיר־סום בעיתונות ועל לוחות המודעות. קצת קשה להזות על־פי היצירות, את בוגר מכללתו של **לודויג מור**, בה למד בעיקר ציור אקדמאי ריאליסטי.

★★ במוזיאון לאמנות חדישה בחיפה מציג **אנדרה וורלון** אוסף של תמונות המהוות אמצעי לחימה באלימות הפוליטית ובאכזריות החברתית. ברור מאוד מדוע הוא קורא לתערוכתו גורלו של אדם, אם על הקירות ניתן למצוא יצירות הנושאות תארים כסימפוניית השלום, דו־קיום, המנהי־גים או תפילה לשלום. תערוכה עזת־ביטוי של קולאזים וטכניקה ממושמעת של מרי־חת־צבע.

חיש־קל ובהצלחה בטוחה
תלמדו
קצרנות
עברית ו/או אנגלית
ב־**אולפן גרג** (בר־קמא).
בחודש מרץ נפתחים
בהנחה מיוחדת בתל־אביב
1. **קורס ערב של שבועיים**
(3 (17—31.3 בשבוע
2. **קורס בוקר של שבוע**
(1.4—25.3 — חופש פסח).
אחרי פסח שוב קורסי ערב
גם בירושלים ובחיפה.
פרטים והרשמה:
תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209
ירושלים: „הסקיד", בצלאל 18
חיפה: „במעלה", שמריהו לוין 30

מ י כ ר ז
מס׳ 15/68
ברבר עבודות בנייה, עפר, כבישים, מתכת, קונסטרוק־ציות חשמל, ביוב ומים.
פרטים על כל המיכרזים המתפרסמים בארץ תמצא ב„מיכרזים", שרות תלת־יומי למשתתפי מיכרזים סומ־ביים.
שלח דפי־מיני בכך 58 ל״י ל„מיכ־רזים", ברזילי 4, ת א טל. 623830 ותקבל — במשך שנה — שעבים בשביע את לקט המיכרזים ואת שמות הזוכים בהם.

את הספר הגדול ביותר של השנה
אי אפשר לקרא
שמו „הסוד של סנטה ויטוריה" — והוא איננו קיים בעברית.
„ניו־יורק טיימס" כתב עליו: „את הופעתו יש לחגוג בתרועות שמחה, בהנפת דגלים, בחגיגות־המון ברחובות. לא תוכל לעמוד בפני ספר זה. הוא שוקק עליצות וחכמה, קולח צחוק, פועם בחדוות־חיים אמיתית". „טיימס" תיאר אותו כ„מקור תענוג עצום", ואילו „סאנדי אקספרס" כ„רומאן־ענק חשקני, עליז ועצוב כאחד".
אך „הסוד של סנטה ויטוריה", כאמור, לא הופיע כלל בעברית!
למרבה המזל, הרומאן הגדול ביותר של השנה כבר תורגם וייצא בקרוב לאור בהוצאת „לדורי".
קצת סבלנות, רבותי. הסוד של סנטה ויטוריה יוודע גם לכם.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות
אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג׳ז
הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי**, בוגר אולפני־מחול בניו־יורק ובלונ־דון, יקנה לך תוך חודשים ספורים כושר־תנועה־ומיקצב.
קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)
פ ר ט י ם : טל. 13 17 25 (8.00—10.00 לפנה״צ; 17.00—20.00 בערב).

מספר 1645 כ"ב אדר תשכ"ט, 12.3.1969 שנה 33 המחיר 130 אג'

העולם הזה

בגלון זה

זרקור על צה"ל:

לאן מועדות פניו של אריק שרון?

עלמה בן-פורת הדוגמנית מס. 1 של ישראל - נפרדה מבעלה

מיסמס סנסציוני

הטרור'סטית הצטלמה במקום הפשע בצריך 24 שעות לפני ההתקפה על